

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra žurnalistiky

*Srovnání mediálního obrazu Andreje Babiše na
serverech iDnes.cz a Novinky.cz v kauze údajné
spolupráce s StB*

Bakalářská diplomová práce

David KRÁL

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Karel Páral

Olomouc 2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Srovnání mediálního obrazu Andreje Babiše na serverech IDnes a Novinky.cz v kauze údajné spolupráce s STB vypracoval samostatně, a že jsem uvedl veškeré použité prameny a literaturu. Celkový počet znaků práce (bez poznámek pod čarou) činí 126 770.

V Olomouci dne 10. 8. 2016

David Král

Děkuji vedoucímu práce Mgr. et Mgr. Karlu Páralovi za trpělivost při vedení této bakalářské práce.

Abstrakt

Tématem této bakalářské práce je *Srovnání mediálního obrazu Andreje Babiše na serverech iDnes.cz a Novinky.cz v kauze údajné spolupráce s StB*. Zkoumána budou sdělení, jež se nějakým způsobem dotýkala údajné spolupráce Andreje Babiše s StB. Rozpětí zkoumaného období sahá od první zmínky o spolupráci Andreje Babiše s StB na zkoumaných serverech, až po vynesení rozsudku v soudním sporu s Ústavem paměti národa odvolacím soudem. Toto časové vymezení pojme kompletní dosavadní vývoj inkriminované kauzy. Srovnání serverů iDnes.cz a Novinky.cz má ukázat, jakým způsobem o kauze, již je Andrej Babiš hlavním aktérem, informovalo médium, které Andrej Babiš vlastní, a naopak jakým způsobem médium, které není v jeho vlastnictví.

Klíčová slova:

Andrej Babiš - StB - server Idnes - server Novinky - mediální obraz - mediální vlastnictví

Abstract

The topic of this bachelor thesis is Comparison of the medial image of Andrej Babiš on the iDnes.cz and Novinky.cz servers in relation to the case of alleged cooperation with StB. The reports that in some way relate to the alleged cooperation of Andrej Babiš and StB will be examined. The scope of examined period ranges from the release of file proving cooperation with StB to the Appeal court's verdict in the litigation against Ústav paměti národa. This time period covers the complete development of said case. The comparison of iDnes.cz and Novinky.cz servers will demonstrate the way in which the medium owned by Andrej Babiš reported the case where Andrej Babiš is primary participant when compared to the medium that is not in his possession.

Key words:

Andrej Babiš – StB – server iDnes – server Novinky – media image – media ownership

Obsah

Úvod.....	7
1. Základní teoretická východiska	11
1.1 Teorie sociální konstrukce reality	11
1.2 Mediální konstrukce reality	12
1.3 Agenda setting.....	14
2. Charakteristiky.....	20
2.1 Zpravodajské servery.....	20
O serveru iDnes.cz.....	20
O serveru Novinky.cz	21
2.2 Andrej Babiš	22
2.4 Ústav paměti národa	24
2.5 Kauza údajné spolupráce Andreje Babiše s StB	25
2.6 Klíčové mezníky pro vývoj mediální kauzy údajné spolupráce Andreje Babiše se Státní bezpečností	27
3. Metodologická část.....	29
3.1 Cíl práce	29
3.2 Kvantitativní obsahová analýza	29
3.3 Metodika práce	31
3.4 Operacionalizace	31
3.5 Analytické jednotky a kategorizace	32
4. Analytická část.....	38
4.1 Počet příspěvků.....	38
4.2 Časové období příspěvků hotovo	39
4.3 Hlavní téma příspěvků.....	43
4.4 Titulování Andreje Babiše.....	46
4.5 Výroky Andreje Babiše.....	53
4.6 Výroky zástupců politických stran	56
4.7 Výroky aktérů soudního procesu a prezidenta	60
4.9 Tvorba článků.....	66
4.10 Výskyt informace, že je Andrej Babiš majitelem vydavatelství MAFRA, potažmo serveru iDnes.cz.....	69
Závěr.....	73

Úvod

V červnu 2013 oznámil Andrej Babiš koupi vydavatelství MAFRA, aby jej v říjnu téhož roku oficiálně převzal a stal se jeho majitelem. Babišův holding Agrofert tak přebral kontrolu nad deníky Mladá Fronta DNES, Lidové noviny, Metro, zpravodajským serverem iDnes.cz, hudební televizí Óčko a rádiem Impuls. Podle časopisu Forbes je Andrej Babiš již druhým rokem nejmocnější mediální postavou v České republice. Desítku nejvlivnějších lidí této oblasti můžeme vidět v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: TOP 50 nejvlivnějších lidí českých médií

1.	Andrej Babiš, majitel Mafra
2.	Petr Dvořák, generální ředitel Česká televize
3.	Daniel Křetínský, spolumajitel Czech News Center
4.	Patrik Tkáč, spolumajitel Czech News Center
5.	Ivo Lukačovič, spolumajitel Seznam.cz, Borgis
6.	Ivan Zach, spolumajitel Prima
7.	Christoph Mainusch, generální ředitel Nova
8.	Jaromír Soukup, majitel Empresa Media, Médea
9.	Zdeněk Bakala, majitel Economía, Centrum Holdings
10.	Michel Fleischmann, prezident Lagardere Active ČR

zdroj: Forbes, 1/2015

Téma své bakalářské práce *Srovnání Mediálního obrazu Andreje Babiše na serverech iDnes.cz a Novinky.cz v kauze údajné spolupráce s STB* jsem si zvolil, jelikož si myslím, že se jedná o téma atraktivní. Zároveň se domnívám, že výsledek mé práce může nabídnout bližší vhled do problematiky, která je společensky hojně diskutována, a může tak přispět k potvrzení či vyvrácení některých pohledů na ni.

Andrej Babiš je jedním z nejmocnějších lidí v této zemi. Jeho široký záběr vzbuzuje kontroverzi, jelikož tři složky jeho společenského působení se protínají a zároveň překrývají. Jako problematická se jeví skutečnost, že druhý nejbohatší Čech, vlastník obrovského hospodářského koncernu, který zasahuje do mnoha sfér obchodních zájmů, je zároveň ministrem financí. Řízením klíčového rezortu, tak teoreticky může napomáhat svým

obchodním zájmům. Z našeho pohledu je však zásadní skutečnost, že tento druhý nejbohatší Čech, předseda aktuálně nejpoblárnější politické strany v zemi¹, který je zároveň ministrem financí, je také vlastníkem největšího mediálního vydavatelství v zemi.

Právě prostřednictvím velké mediální korporace, a zasahováním do redakčních postupů jednotlivých médií, tak teoreticky může ovlivňovat veřejné mínění, které je pro politiky velice důležité.

Veřejné mínění je často chybně chápáno jako nejpočetněji zastoupený názor ve společnosti. Ve skutečnosti se však jedná o soubor názorů či postojů, jež jsou ve společnosti vyjadřovány. Podle Vericka má ten, v jehož moci fungují média, kontrolu nad veřejným míněním společnosti a také volebními hlasy. Novináři mají moc rozhodovat o úspěchu či neúspěchu, o tom co je správné a co je špatné, a to nezávisle na realitě (Lyncéniy, 2013: 13).

Redakční agendu však může ovlivňovat už jenom fakt, že novináři vědí, kdo je jejich nadřízený, tudíž se mohou snažit sami od sebe psát takovým způsobem, který bude majiteli vyhovovat. Může se jednat o takzvanou autocenzuru. Jelikož je Andrej Babiš osobností, o níž se v médiích píše či hovoří v hojné míře, může docházet k značně neobjektivnímu vyobrazování jeho osoby v „jeho médiu.“

Právě proto se v této práci zaměřujeme na srovnání Babišova iDnes.cz s konkurenčním zpravodajským serverem Novinky.cz, abychom zjistili, zda se obraz Andreje Babiše v těchto dvou médiích odlišuje. Cílem naší práce však není zjistit, zda je vyobrazování Andreje Babiše na serveru iDnes.cz objektivní či nikoliv. Dopouštět se takovýchto závěrů nemáme v úmyslu, už jen proto, že objektivita je velice abstraktní a těžko uchopitelná (Kunczik, 1995: 140-141). Naším cílem je pomocí obsahové analýzy a následného porovnání zjistit, zda se liší způsob, jakým oba servery informovaly o Andreji Babišovi v souvislosti s StB, a do jaké míry byla naplňována míra informační kvality.

Aféra údajné spolupráce Andreje Babiše s StB poslouží jako ideální tematické ohraničení vzorku článků, které budeme v naší práci zkoumat. Jedná se totiž o kauzu, na jejímž základě by se mohl mediální obraz Andreje Babiše zhoršit, jelikož spolupráce se Státní bezpečností

¹ CVVM, Stranické preference a volební model březen 2016. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7530/f3/pv160324.pdf

bývá společností obecně vnímána negativně. Uvidíme tak, jakým způsobem námi zkoumaná média toto ožehavé téma uchopila.

Náš výzkum se bude zabývat časovým úsekem od uveřejnění prvního článku, v němž se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB,“ popřípadě „Státní bezpečnost,“ a ukončeným vynesemím rozsudku odvolacího soudu v soudním sporu Andreje Babiše s Ústavem paměti národa na Slovensku. Toto období tak pojme řadu dílčích významných událostí vztahujících se k námi zkoumanému tématu a osobě. Zejména pak převzetí vydavatelství MAFRA společností Agrofert, průběh soudního procesu s Ústavem paměti národa, úspěšný volební výsledek hnutí ANO², diskuze o lustračním osvědčení či jmenování Andreje Babiše ministrem financí. Články, ve kterých se o Andreji Babišovi píše v souvislosti s touto kauzou, budeme na výše zmíněných serverech vyhledávat pomocí aplikace Anopress a vlastních archivů internetových portálů. Zajímají nás pouze sdělení, v nichž se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB,“ potažmo „Státní bezpečnost.“

Naše práce je rozdělena do čtyř částí; teoretické části, části věnující se charakteristikám a kontextu kauzy, metodologické části a výzkumné části. V teoretické části se zabýváme teoriemi sociální a mediální konstrukce reality. Zajímá nás také pojem agenda setting, a to jak nastolování agendy prvního, tak druhého stupně.

Prostřednictvím druhé části představíme charakteristiky dotýkající se zkoumané problematiky. Shrneme základní informace o spolupráci Andreje Babiše s StB, o samotném Andreji Babišovi, Ústavu paměti národa i zkoumaných zpravodajských serverech.

Poté se přesuneme ke stěžejní části naší práce, tedy samotné analýze mediálních obsahů, kde budeme jednotlivá sdělení zkoumat, a následně články, nebo jevy v nich obsažené, rozřazovat do předem stanovených kategorií a jejich podkategorií. U obou serverů nás bude zajímat počet analytických jednotek, časové období jejich zveřejnění, hlavní téma příspěvků, neutrální a expresivní titulování Andreje Babiše, výskyt přímých a nepřímých řečí Andreje Babiše i ostatních osob, a také pozice Andreje Babiše v jednotlivých člancích. V závěrečných dvou kategoriích zjistíme, jak často využívala obě média zprávy z ČTK, a také v kolika sděleních obou serverů byla uvedena skutečnost, že je Andrej Babiš majitelem serveru iDnes.cz, potažmo vydavatelství MAFRA. Následně nastolíme výzkumné otázky a hypotézy, jejichž

² ČSÚ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 25.10. – 26.10.2013. 2013. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z: <<http://www.volby.cz/pls/ps2013/ps2?xjazyk=CZ>>

zodpovězením naplníme cíl práce, a porovnáme tak uchopení kauzy na portálech iDnes.cz a Novinky.cz.

V závěru naší práce vyhodnotíme získaná data a přesvědčíme se, zda byly námi vytvořené hypotézy prokázány či vyvráceny. Po srovnání výsledků jednotlivých kategorií se pokusíme zodpovědět hlavní a vedlejší výzkumné otázky.

1. Základní teoretická východiska

1.1 Teorie sociální konstrukce reality

Základním teoretickým východiskem této práce je teorie sociální konstrukce reality, kterou v šedesátých letech definovali Peter L. Berger a Thomas Luckman, a ze které vychází mediální konstrukce reality. (Berger, Luckman, 1999)

Východiskem Teorie sociální konstrukce reality je předpoklad, že každodenní život představuje subjektivně konstruovanou realitu, která je lidmi nějak vykládána a chápána. Tuto subjektivně konstruovanou skutečnost považujeme za objektivní pravdu, kterou už není třeba dále zkoumat. To umožňuje objektivizovanou skutečnost dále rozvíjet a pracovat s ní. Významným elementem teorie je, že člověk na rozdíl od ostatních savců nemá své typicky přirozené prostředí. Zvířata žijí ve svém vlastním uzavřeném biologicky daném světě, zatímco stávání se člověkem je odvislé od vztahu k prostředí. Člověk si svůj svět totiž sám vytváří. Ne však zcela nahodile, ale pomocí sociálních struktur, které již společnost vyprodukovala. Platí tak, že člověk realitu na jednu stranu sám utváří, na druhou je jí sám utvářen. Probíhá obousměrný proces. (Berger, Luckman, 1999: 52)

V lidském společenství se uplatňuje princip habitualizace, kdy jakákoliv často opakovaná činnost se postupně ustálí ve vzorec, který je v budoucnu možno napodobovat bez větší námahy. Každá situace již nemusí být definována krok za krokem, nutná činnost tak již může být předem predikována. Zúžení možnosti volby usnadňuje každodenní život, šetří čas a předvybírání správná rozhodnutí v konkrétních situacích. Díky tomu se pak člověk může věnovat přemýšlení nad jinými problémy, na které se vzorce nedají snadno aplikovat, nebo také nad vylepšováním či rozvíjením zavedených platností. (Berger, Luckman, 1990: 56)

Vzájemnou typizací habitualizovaných činností dochází k institucionalizaci. Je přitom klíčové, aby typizace byly sdílené, tedy aby byly dostupné všem členům dané společnosti. Sama instituce pak určuje vykonavatele činnosti a rovněž i samotné jednotlivé činnosti. Instituce zároveň musí mít vlastní dějiny a řídit lidské chování. Žádná z institucí nemohla vzniknout jen tak z ničeho, ale právě z potřeby svého vzniku. Svět institucí se tak lidem jeví jako objektivní skutečnost, která tu byla již před jejich narozením a přetrvává i po jejich smrti. Vlastní život vnímá člověk pouze jako epizodu v běhu objektivních dějin společnosti. Lidé jsou de facto součástí reality, kterou sami vytvořili, i když ji tak nevnímají. Mezi tvůrcem

reality a vytvořeným světem tak panuje dialektický vztah, probíhá mezi nimi interakce. Dá se říci, že dílo tak zpětně ovlivňuje svého tvůrce. (Berger, Luckman, 2009: 63-64)

Dialektický proces s sebou nese tři složky - externalizaci, objektivaci a internalizaci. Externalizace představuje existenci člověka, která se přenáší do sociálního světa. Internalizace je naopak zpětné přenášení objektivizovaného světa do vědomí jedince v rámci socializace. Objektivací autoři sociální konstrukce reality rozumí „*proces, při němž externalizované produkty lidské činnosti nabývají objektivní povahu.*“ (Berger, Luckman, 2009: 63-64)

Pro zachování institucionalizovaných hodnot v delším časovém horizontu se stává nezbytným proces legitimizace. Při přenosu objektivací institucionálního řádu z generace na generaci již nemůže být charakter institucí samozřejmý pouze prostřednictvím habitualizace a vlastních vzpomínek jedince. Dochází totiž k přerušení spojení mezi životem a historií. Aby bylo spojení znovu navázáno, musí existovat vysvětlení a ospravedlnění ústředních prvků institucionální tradice. Dítě se tak dozvídá o existenci institucí z doslechu. Právě tímto procesem vysvětlování a ospravedlňování je legitimizace. Ta s sebou nese jak normativní, tak kognitivní charakter. Jinými slovy je potřeba vědění, aby na něj pak mohly navazovat určité hodnoty. (Berger, Luckman, 2009: 66)

1.2 Mediální konstrukce reality

Ve vytváření každodenní objektivizované reality hrají důležitou roli média. Jejich působení je v dnešní době tak rozsáhlé, že se mu prakticky nelze vyhnout a stávají se tak součástí života v naší společnosti (Burton, 2001:15). Ať už vezmeme v potaz tištěná média, jejichž dopad již však není tak velký, tak především televizní zpravodajství, a také zpravodajské internetové servery, ze kterých lidé nejnáze získávají aktuální informace.

Podstatná moc médií spočívá v tom, že se podílí na socializaci jedince, na jeho včlenění do společnosti, a tím jak na formování jedince, tak na utváření podoby společnosti a vztahů, které v ní panují. Každá společnost se snaží najít prostředky, prostřednictvím kterých jedincům předkládá hodnoty, na jejichž principech sama společnost funguje, a také pravidla, jež upravují chování jedinců. (Burton, 2001: 15)

Média jsou často jediným prostředníkem podávajícím informace o událostech, kterých jsme se nemohli osobně účastnit, ale jsou pro nás na tolik důležité, že o nich chceme, nebo dokonce potřebujeme, něco vědět (Trampota, Vojtěchovská, 128). Přesto, že pro naši primární existenci nejsou tyto informace většinou nezbytné, v rámci fungování v moderní společnosti se však o potřebu jedná. Ať už při vykonávání povolání, či při běžném sociálním kontaktu s ostatními jedinci. Člověk je tak odkázán právě na média, a jejich konstrukce reálných událostí (Burton, 2001: 14).

Od přelomu devatenáctého a dvacátého století, až po třicátá léta, panovala představa o všemocných médiích, jimž byla přisuzována schopnost neomezeně manipulovat s životy jedinců ve společnosti, a to podle libosti vlastníků daných médií (McQuail, 2002: 360). Od této teorie se záhy upustilo. Avšak i v dnešní době se předpokládá, že média *mají schopnost utvářet a formovat to, co se člověk dozvídá o světě, a mohou být hlavním zdrojem myšlenek a názorů, jež se k němu dostávají. Média dokáží ovlivnit jednání a uvažování jedinců* (Burton, 2001: 16). Podle Reifové totiž ze strany médií nedochází ke koordinaci jimi utvářených významů s na nich nezávislou realitou, ale naopak příjemci koordinují skutečnost s přijímanými mediálními obsahy (Reifová, 2004: 107).

Je potřeba si uvědomit, že média nabízejí jen obrazy reality, nikdy realitu v její skutečné faktické podstatě. Přesto jsou prostřednictvím jimi vytvářených konstrukcí schopna ovlivňovat jednotlivce, širší skupiny, i celou společnost. Většina příjemců totiž nemá čas na provádění selekcí a hlubší zamyšlení se nad přijímanými informacemi, a zkrátka je přijímá. Nikoli jako obrazy reality konstruované mediálními organizacemi, ale jako skutečnou realitu. (Kunczik, 1995:125). Nespočet drobných příkladů účinků médií můžeme najít v každodenním životě. Podle recenzí se rozhodujeme, na jaký film půjdeme do kina, díky povedené reklamě zakoupíme výrobek, který bychom jinak možná nekoupili, na dovolenou raději nejedeme do destinace, o které ze zpravodajství víme, že není bezpečná a tak dále (McQuail, 2002: 359). Míra dopadu působení médií je proto dána přístupem jednotlivce k přijímaným informacím, i ke konkrétním médiím. Je potřeba nezapomínat, že média pouze spoluutvářejí objektivizovanou realitu. Na členy společnosti totiž pochopitelně i jiné vlivy. Podle některých přístupů k problematice však média v dnešním světě dokonce nahrazují působení jiných sociálních institucí.

Golding považoval za vhodné, při zkoumání účinků zpravodajství, propojení záměrného a nezáměrného působení s krátkodobým a dlouhodobým. Tvrdil, že krátkodobé záměrné

působení můžeme považovat za předpojatost, nezáměrné krátkodobé působení jako bezděčnou předpojatost, záměrně dlouhodobé působení můžeme označovat jako politiku, a nezáměrně dlouhodobé působení jako ideologii.

Podle Schulze je zásadní chybou porovnávat realitu konstruovanou médii s realitou čistou a nezkreslenou. Dosáhnout totiž všeobecného intersubjektivního konsensu o tom, co se skutečně stalo, totiž není možné. Proto by měly být mediální obsahy porovnávány pouze mezi sebou (Kunczik, 1995: 124).

McQuail přikládá masovým médiím pět základních významů, kvůli nimž je jejich studium důležité. Za prvé jsou zdrojem moci a potenciálním prostředkem ovlivňování. Za druhé jsou prostředím, nebo-li arénou, v němž se odehrávají události z veřejného života, jak národní, tak mezinárodní úrovně. Za třetí představují významný zdroj výkladů sociální reality a představ o ní. Za čtvrté jsou klíčem k postavení známé osobnosti veřejného života a obecně k účinnému vystupování na veřejnosti. Za páté zdrojem uspořádaných a veřejně sdílených významových soustav, které vymezují, co je ve společnosti vnímáno jako normální (McQuail, 2002: 21).

V dnešní době se nepochybuje, že masová média ovlivňují veřejné mínění. Důležitost veřejného mínění se projevuje například v předvolebních obdobích, kdy může ovlivnit skutečné výsledky. Právě proto je klíčové, jakým tématům se média věnují, jak nastolují agendu. Jak jsme si již řekli, ve vědecké diskuzi se sice již dávno upustilo od představ, že masmédia vytváří veřejné mínění, ale bez pochyb se hovoří o tom, že mají na jeho vytváření velký vliv. Stěžejní úvaha říká, že masmédia nepřesvědčují příjemce o tom, jak mají přemýšlet, ale svými obsahy ovlivňují recipienty v tom, o čem mají přemýšlet (Lyncényi, 2013: 12). Tyto skutečnosti by mohly vzbudit dojem, že média mohou prakticky svévolně manipulovat s veřejností. Existují však konvence a pravidla, jimiž se výběr témat a zpráv řídí. (Burton, 2001:240).

1.3 Agenda setting

S konceptem agenda setting, tedy nastolováním témat, přišli v roce 1972 Donald Shaw a Maxwell McCombs. Ve své práci zkoumali postoje nerozhodných voličů v americkém maloměstě Chapel Hill v období předvolební kampaně prezidentských voleb 1968. Teorie agenda settings se vyvíjí již desítky let v korelaci s množstvím dalších konceptů společenských věd, jako je udělování statusu, stereotypizace, budování image či gatekeeping. (Lyncényi, 1999: 43). Za duchovního otce myšlenky o nastolování agendy však lze považovat

Waltera Lipmanna, který tyto základní úvahy nadefinoval již ve svém díle *Public Opinion* z roku 1922. Tehdy však autor ještě nepoužil označení agenda setting. Podle Lippmanna jsou zpravodajská média pomyslnými okny do světa ležícího mimo naši bezprostřední zkušenost, čímž určují naši kognitivní mapu světa. (McCombs, 2009: 27-28).

Média si vybírají o jakých událostech a jakým způsobem budou referovat. Právě tento aspekt mediální činnosti se skrývá pod pojmy agenda setting, nastolování agendy či uvádění témat. Pracovníci redakce zprávy třídí a vybírají, a tím, že si je vybírají, vybírají také agendu témat, jež se dostanou do zorného pole příjemců. Vzbuzují tak dojem, že jsou důležitá. Výběr mediálních témat a kladení důrazu na vybrané zprávy spoluurčuje společenskou agendu, tedy rejstřík témat, která společnost považuje za důležitá. (Burton, 2001: 239-240). Výstižný výrok v tomto směru pronášel americký komik Will Rogers již na začátku dvacátého století „všechno co vím, jsem se dozvěděl s médií.“ (McCombs, 2009: 29).

Postupem času vykryštalizovaly tři typy agend, které hrají při výzkumu agenda setting roli, a které se navzájem ovlivňují. Jedná se o veřejnou agendu, ve které jde o témata a vnímání jejich důležitosti veřejností, a většinou ji zkoumáme prostřednictvím výzkumů veřejného mínění. Mediální agendu, jež udává intenzitu výskytu témat v mediálních obsazích, a kterou analyzujeme pomocí obsahové analýzy. A politickou agendu, jež je měřena pozorováním politické činnosti, jako jsou například rozhodnutí vlády, schválené zákony atd. (Trampota, 2006: 114).

Jak jsme si řekli již v kapitole věnované mediální konstrukci reality, mediální realita není skutečnou realitou. Přesto je tak příjemci vnímána. Představy příjemců mediálních sdělení o realitě jsou tak určovány původci těchto sdělení. Žurnalistický výběr zpráv proto spoluutváří obraz reality pro běžné občany. A jelikož stejně jako konzumenti mediálních sdělení, i jejich tvůrci nemohou být u všech událostí a na všech místech sami přítomni, je tak prostřednictvím médií často zprostředkováván již několikrát zprostředkovaný obraz skutečnosti. (Lyncényi, 2013: 74)

Média tak nabízejí pouze omezený pohled na širší prostředí. Mediální obsahy pro ostatní členy společnosti vytváří totiž také členové stejné společnosti. McCombs v tomto směru uvádí jako příklad ilustraci mapy USA z titulní strany časopisu *New Yorker*, na které obyvatelé Manhatnu vidí obrovský New York, a na druhé straně mapy poměrně velkou Kalifornii. Ostatní státy mezi nimi jsou malinké a bezvýznamné. Byť se jedná o satirickou kresbu, podle McCombsa dobře vystihuje skutečnou praxi (McCombs, 2009: 52). I média si totiž musí

vytvářet své zpravodajské mapy světa. Pro obyvatele České republiky bude například mnohem zásadnější informací výsledek prezidentských voleb na sousedním Slovensku, než ve Vietnamu. Původci mediálních sdělení to předpokládají, a proto přikládají oběma těmto informacím zcela odlišnou důležitost.

Média v podstatě tím, že zpracovávají určitá témata, a jiná témata naopak opomíjejí, určují, co čtenáři budou považovat za důležité, a co nikoliv. Média nemusí příjemcům sdělení nutně předkládat, co si mají o dané problematice myslet, nebo jaký na ni mají mít názor. Spíše, že by ji měli považovat za podstatnou a důležitou, a měli by o ni přemýšlet. (Trampota, 2006: 113). Výzkum nastolování agendy vychází ze dvou základních předpokladů. Za první, že média nejsou pouhým zrcadlem skutečných událostí, ale že realitu tvarují a filtrují. Za druhé, že důraz médií na relativně málo témat v jednom momentě vede veřejnost k vnímání těchto témat jako důležitějších než ostatní. (Trampota, 2006: 113)

Důležitost sdělení, jež mu jeho tvůrci přisuzují, lze rozpoznat na základě umístění zprávy v novinách, její délce, velikosti titulku, grafické úpravě atd. Nejúčinnější prvek jakým zdůraznit důležitost určitého tématu je však opakované zveřejňování obsahů dotýkajících se právě konkrétní problematiky. (McCombs, 2009: 26)

Nastolování společenských témat se řadí k dlouhodobým účinkům působení médií. Ta mají často sklon události tematizovat propojováním menších dílčích událostí do zastřešujícího tematického rámce. (Trampota, 113)

Zásadní postavení přísluší takzvaným „*gatekeeperům*“, tedy pomyslným vrátným, kteří vpouští jednotlivé události a informace pomyslnou branou do procesu mediace. Rozhodují o tom, která témata budou zpracována na mediální obsahy (Reifová, 2004: 70). Podle Basse (Bass, 1969) se proces vpouštění může odehrávat na několika úrovních. Jak u redaktora, tak šéfredaktora, tak vlastníka média. (Kunczik, 1995: 114)

S agenda setting je úzce spjato také udělování statusu. Tímto termínem se rozumí zintenzivňování významnosti osoby prostřednictvím médií. Vysoký mediální zájem o dotyčnou osobu posiluje společenské povědomí o její existenci či činnosti. Pokud je objektem nastolování agendy osoba, hovoříme o nastolování agendy prvního stupně. Pojmy budování image a stereotypizace jsou příklady nastolování agendy druhého stupně (McCombs, 2009: 131-132).

O agendě druhého stupně hovoříme také jako o agendě atributů. Atributy rozumíme vlastnosti daných předmětů. Mohou být velice jednoduché, jako například vysoký, dřevěný, až po ty komplexnější, které mají komunikátoři a příjemci na mysli, když přemýšlejí o nějakém vybraném objektu. (Škodová, 2008: 28–29).

Zatímco první stupeň nastolování agendy se tedy zabývá procesem významnosti objektů, druhý stupeň se zabývá způsobem přenášení významnosti atributů z médií na veřejnost. Pokud médium klade důraz na určité atributy, ovlivňuje tím, jak budou příjemci výsledný produkt vnímat. Z toho vyplývá, že atributy, které do popředí staví masová média, vystupují do popředí také příjemcům mediálních obsahů. Tímto procesem tak dochází k ovlivňování veřejného mínění. (McCombs, 2009, 111-132).

Pro nastolování agendy atributů jsou klíčové pojmy rámcování a reprezentace. Rámcování by mělo lidem usnadňovat interpretaci světa, zasazováním konkrétních událostí či jevů do zažitých rámců. McCombs popisuje proces rámcování jako vybírání určitých aspektů vnímané reality a zvyšování jejich významu v textu tak, že se prosazuje konkrétní definice problému, kauzální vysvětlení, morální hodnocení či doporučené řešení popisované záležitosti. (McCombs, 2009: 132–133). Při nastolování agendy druhého stupně jsou tedy důležitá hlediska a rámce, pomocí nichž novináři zdůrazňují určité vlastnosti předmětů, o nichž referují ve zpravodajství, stejně jako zkoumají přítomnost předmětů samotných. Podle Škodové hrají při rámcování důležitou roli různé faktory, kterými jsou například omezení na straně podavatele, postupy novinářů, zásady jejich práce a představy o publiku. Při formování rámců jsou důležité i externí zdroje informací. Například elity, politici či zájmové skupiny (Škodová, 2008: 32–33).

Významy ale nejsou chápány pouze jako reálné výklady světa, ale také jako popis světa, v němž žijeme. Takové významy jsou chápány jako samozřejmé a přirozené výklady světa, jsou považovány za jeho reprezentaci. „*Za reprezentaci skutečnosti tedy lze považovat taková mediální sdělení, která ve své konkrétnosti odpovídají mýtům/ ideologiím platným v dané společnosti*“ (Jirák, Köpplová, 2007: 140). Podle Reifové je reprezentace způsob uchopení skutečnosti pomocí znakového systému. Realitě je dodáván určitý význam. Funkcí procesu reprezentace je přenesení něčeho minulého nebo nepřítomného do přítomnosti. Uchopením skutečnosti je konstruována její určitá verze, která odpovídá tomu, jak daný reprezentační kód zpracovává původní celistvé kontinuum skutečnosti. Původní, nedělená, nereprezentovaná skutečnost je nepřístupná. (Reifová, 2004: 212).

Výraz reprezentace se v mediální sféře používá v několika různých významech. Ty se snažil objasnit Richard Dyer, který reprezentace shrnul do čtyř kategorií. Jako první kategorii uvádí *reprezentaci*. Tento význam podle Dyera odkazuje zejména k využití rozmanitých výrazových prostředků, tedy ke zvyklostem, které platí a užívají se při zobrazení předvádění či zpřítomňování světa příjemcům. Druhá kategorie objasňuje význam *reprezentativnosti*, tedy toho, jak osoby objevující se v mediovaných obsazích charakterizují určité sociální skupiny. Tento význam má blízko k pojmu stereotyp. Ve třetí kategorii nastiňuje význam *předvedení*, tedy toho, kdo je za reprezentaci zodpovědný a jak instituce utvářející mediální obsahy ovlivňuje reprezentování. Zde autor uvádí, že tento význam se projevuje například při předvádění rodu neboli genderu, které je ve většině případů prováděno muži. Čtvrtá kategorie objasňuje význam *pochopení*, tedy toho co si publikum myslí, že je mu reprezentováno. Ačkoliv se v textu vykytují prvky, které mají příjemce navést na interpretaci zamýšlenou původcem sdělení, tedy na takzvané preferované čtení, příjemce si přesto může nakonec text vyložit zcela jinak. (Burton, Jiráček, 2001: 186)

Reprezentace se mnohdy užívají podle ustálených žánrů. Zpravodajství tak například reprezentuje určité skupiny lidí zavedeným způsobem. Při zkoumání stereotypů reprezentací je pak možné posuzovat média jako celek, protože reprezentace například žen, politiků, sportovců a dalších, je v jednotlivých médiích natolik podobná, že je pro příjemce snadno uchopitelná napříč médii. (Burton, Jiráček, 2001: 186).

Burton a Jiráček rozlišují druhy reprezentací na typy, stereotypy s archetypy. V každém dalším z těchto pojmů je reprezentace „*o něco zjednodušenější, hrubší, obecnější, (snad i klišovitější) a více orientovaná na hodnotové poselství stojící v druhém plánu mediovaného textu.*“ Typy na rozdíl od stereotypů neexistují v reálném světě. Jsou především doménou beletrie, ve které lze na jednotlivé postavy nahlížet jako na určité typy. Například kupec, hostinský, učitel aj. Typy jsou prezentovány jako jedinečné bytosti, avšak ne primárně proto, že by skutečně jedinečnými bytostmi byly, ale spíše proto, co reprezentují. Nedochozí však k tomu, že by se typy vyvinuly do podoby stereotypů, protože jsou příliš detailně prokreslené a je tak u nich přítomen prvek jedinečnosti. (Burton, Jiráček, 2001: 188)

Stereotyp je zjednodušenou reprezentací nějakého lidského projevu, postoje, rysu či vlastnosti. K ustálení stereotypu dochází, když se stereotyp řadu let vydává jako reprezentace téhož, ať už v médiích či v běžné konverzaci. Stereotyp do určité míry deformuje svou předlohu, protože výrazně zjednodušuje a také přehání. Bývá snadno rozpoznatelný díky

výrazným detailům. Například horník ve zpravodajství díky typické přilbě atd. Stereotypy se stávají typizovanými nositeli soudů, postojů, názorů, případně předsudků. Paradoxem stereotypů je, že i kolem nich samotných se postupem času utvořili stereotypy. Lidé o stereotypěch totiž mnohdy soudí, že jsou vždy chybné, znevažující či zkostrnatělé. Ačkoliv mají média velký vliv na šíření stereotypů média, je důležité si uvědomit, že nejsou utvářeny pouze médii, ale že vznikají jako součást každodenního života. Walter Lipman vymezil čtyři typy stereotypů. Jako první uvádí *proces uspořádání*, kdy stereotypy slouží k tomu, aby uspořádaly realitu do snadno uchopitelné podoby, a sehrávají tak klíčovou roli v tom jak chápeme svět. Další z typů pojednává o tzv. „*zkratech*“, kdy díky tomu, že se jedná o zjednodušení, slouží stereotypy jako metonymický urychlený přenos přímo k významu. Nejsilnější „*zkraty*“ představuje právě užití stereotypů a ikon, jako jsou například brýle u intelektuálů či žluté taxíky v New Yorku. Lipman dále hovořil o stereotypěch jako o *způsobu odkazování ke světu*. V této podobě jsou stereotypy výrazem dominantní ideologie, když slouží k tomu, aby dodávaly rozdělení moci ve společnosti zdání přirozenosti. Jako poslední typ stereotypů uvádí *vyjádření našich hodnot a postojů*. Stereotypy zde působí jako určitá shoda, konsensus, a jako takové nejsou výrazem poznání světa, nýbrž nástrojem k posilování převládajících mocenských vztahů ve společnosti. (Burton, Jirák, 2001: 188-190)

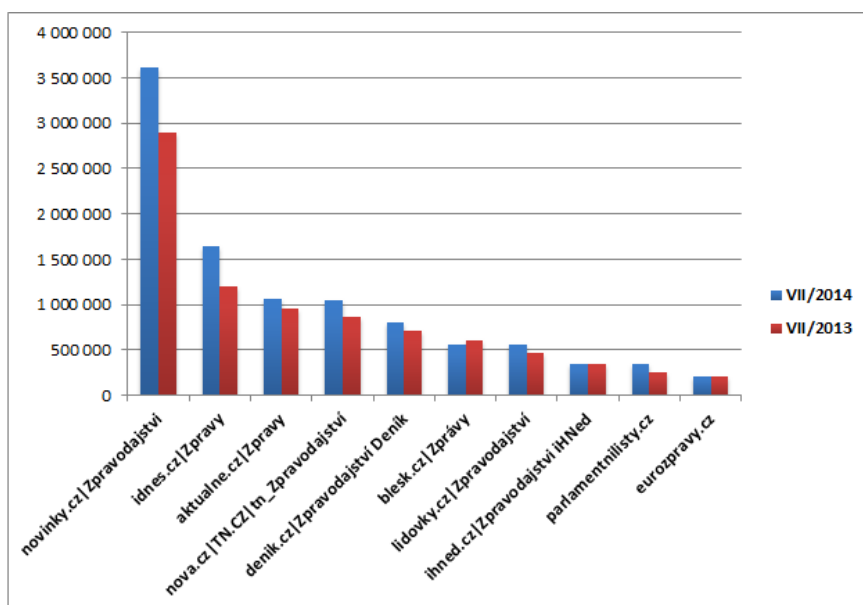
Pokud jsou nějaké typy velice hluboko zakořeněny v jednotlivých kulturách, hovoříme o archetypech. Ty jsou ztělesňovány hrdiny či padouchy, kteří ztělesňují přesvědčení, hodnoty i předsudky dané společností. V archetypech vystupují do popředí vlastnosti jako odvaha, dobrosrdečnost, zbabělost, zákeřnost, krása, dobro či zlo. O archetypech můžeme mluvit, pokud jsou tyto vlastnosti v postavách vykresleny jasně, zřetelně a pokud tvoří jejich nejvýraznější, rozhodující složku. (Burton, Jirák, 2001: 190-191)

2. Charakteristiky

2.1 Zpravodajské servery

Nejsilnější pozici námi zvolených zpravodajských serverů na českém internetu dokládá statistika společnosti Mediaguru z roku 2014. Novější data se nám bohužel nepodařilo získat ale nezaznamenali jsme žádné signály, které by naznačovaly změnu postavení obou serverů.

Graf 1: Návštěvnost českých zpravodajských serverů

Zdroj: Mediaguru, 2014

O serveru iDnes.cz

Zpravodajský server iDnes.cz byl založen v roce 1998, jako internetová mutace tištěného periodika MF Dnes. Spadá pod společnost MAFRA, největší vydavatelství tisku působící na našem území. Jedná se o mainstreamový server, cílící na širokou veřejnost. Zabývá se domácími i zahraničními aktualitami z oblasti politiky, ekonomiky, sportu, kultury, technologií aj.

Grafická stránka iDnes.cz na první pohled odkazuje na dlouholetou grafickou podobu deníku MF Dnes nejen typickou červenobílou kombinací barev, ale i logem a jinými prvky. Úvodní stránka je koncipována jako výčet těch nejzajímavějších zpráv z jednotlivých specializovaných rubrik, které se zobrazují čtenáři při rolování stránky dolů. V horní části stránky figurují sdělení, která jsou pracovníky redakce považována za čtenářsky nejatraktivnější. V poslední době iDnes.cz zesílilo důraz na atraktivitu na úkor důležitosti a

relevance ve svém výčtu hlavních zpráv. Proto se tak častěji v hlavním výčtu objevují také příspěvky z vybraných rubrik, například zprávy ze showbyznysu, lifestylevé tipy či novinky ze světa technologií.

Častým oživením článků dotýkajících se populárních témat bývá on-line reportáž, ve které se ke stěžejnímu tématu článku přidávají krátké doplňující aktuální informace a souvislosti. Nejedná se tak o klasickou reportáž, jako spíš o jakýsi výčet informací dotýkajících se jednoho velkého zastřešujícího tématu. Post šéfredaktora v současnosti zastává Naděžda Peterová. Ta ve funkci na podzim 2015 nahradila Ondřeje Tolara, který stál v čele iDnes.cz rok. Jeho předchůdcem byl Michal Hanák, který stál v čele redakce sedm let. Právě Michal Hanák tak iDnes vedl v době převzetí společnosti MAFRA Andrejem Babišem.

O serveru Novinky.cz

Zpravodajský server Novinky.cz vznikl v roce 1998 jako součást internetového vyhledávače Seznam.cz jehož součástí je dodnes. Od roku 2003 se spoluprovozovatelem Novinek stalo vydavatelství Borgis a.s. Novinky.cz se tak přetransformovaly v internetový on-line magazín deníku Právo, čímž se radikálně zvětšil zpravodajský záběr serveru.

Spojení s nejnavštěvovanějším internetovým vyhledávačem na našem území dává Novinkám zcela jedinečné možnosti. Přístup k obsahu je totiž možný nejen z adresy Novinky.cz, ale i přímo z úvodní stránky internetového vyhledávače seznam.cz. Návštěvníka vyhledávače tak může mimoděk oslovit výčet nejzajímavějších zpráv seriózních, sportovních i bulvárních rubrik, umístěných v levé části stránky.

Pokud se zaměříme na strukturu úvodní stránky samotného serveru Novinky.cz, pak úplně nahoře uvidíme celkem šestadvacet jednotlivých rubrik. Mimo jiné například Sport, Kultura, Ekonomika, ale i specifitěji zaměřené oddíly, jako například Věda a školy, Horoskop či Automoto. Pod rubrikami najdeme výčet několika nejzásadnějších zpráv dne. Níže se nachází výšeč Stalo se, kde jsou zprávy sestupně shromažďovány podle času, ve kterém vyšly. Při dalším rolování úvodní stránky dolů se čtenářům postupně objevuje většina rubrik, jež poutají na několik nejdůležitějších nebo nejatraktivnějších sdělení, pod ně spadající.

Stejně jako deník Právo, i Novinky.cz jsou obecně vnímány jako levicově orientované médium. Stejně jako iDnes.cz, také Novinky.cz cílí na co nejširší čtenářskou obec a zastupují tak mainstreamová média. Jedná se o nejnavštěvovanější zpravodajský server na českém internetu, na což se Novinky.cz hojně odkazují. Pokud například zadáte heslo novinky do

google vyhledávače, jako první vyjede odkaz na oficiální stránky ve znění: *Novinky.cz – Nejčtenější zprávy českého internetu.*

Novinky.cz se stávají oblíbeným terčem kritiky vinnou častých gramatických, syntaktických i faktických chyb ve svých obsazích. Populárním doplňkem, dokonce snad i jistým společenským fenoménem, jednotlivých sdělení se v průběhu let stala diskuze pod článkem, kde mohou čtenáři vyjadřovat své názory týkající se publikovaného článku. Šéfredaktorem je v současnosti Vladimír Dušánek.

2.2 Andrej Babiš

Andrej Babiš

Narodil se v roce 1954 v Bratislavě, v úřednické rodině. Otec po většinu života pracoval v zahraničním obchodu, díky čemuž se Andrej Babiš mohl již v mladých letech podívat do zahraničí, učit se jazyky, osvojovat si základní obchodní praktiky. Studoval gymnázium v Ženevě, po nuceném návratu dokončil středoškolské vzdělání v Bratislavě. Po maturitě nastoupil k vysokoškolskému studiu na Vysokou školu ekonomickou v Bratislavě, kterou v roce 1978 úspěšně absolvoval. Následně začal pracovat v Podniku zahraničního obchodu Chemapol Bratislava, ve kterém se postupně propracoval do obchodní skupiny, zabývající se kontrolou dovážených surovin ze zahraničí. Právě zde mělo dojít k navázání kontaktů mezi Babišem a Státní bezpečností. V roce 1985 se Babišovi, jak sám uvádí, splnil jeho dlouhodobý sen, když byl vyslán PZO Petrimex jako obchodní zástupce do Maroka. Zpět do Československa se vrátil v roce 1991, aby se stal v Petrimexu ředitelem obchodní skupiny specializující se na dovoz surovin pro výrobu hnojiv.³

Podnikatel

Po rozdělení Československa založil českou odnož Petrimexu, společnost Agrofert. Podle časopisu Forbes je v současnosti Babiš druhý nejbohatší Čech s odhadovaným majetkem

³ BABIŠ, Andrej. Můj příběh. In www.anobudelizip.cz. [online]. 2011. [cit. 2013-07-01]. <<http://www.anobudelizip.cz/cs/o-nas/blogy/12512/muj-podrobny-zivotopis>>

v hodnotě šedesát miliard korun.⁴ Toto jmění měl Babiš získat právě díky svému vlastnictví společnosti Agrofert, v níž je od jejího založení v roce 1993 dodnes vlastníkem sta procent akcií. Společnost se původně zaměřovala na obchod s hnojivy, avšak postupem času rozšířila svůj zájem do mnoha dalších odvětví, především potravinářství a chemie. V červnu 2013 koupil Agrofert německou mediální společnost MAFRA, pod kterou spadá MF Dnes, Lidové noviny, iDnes.cz, Lidovky.cz, Metro, týdeník 5plus2, televizní stanice Óčko a další. V roce 2014 antimonopolní úřad Agrofertu schválil také koupi nejposlouchanějšího českého rádia Impuls, díky níž Andrej Babiš vstoupil i na pole rádiového vysílání.⁵

Politik

Na podzim roku 2011 Andrej Babiš založil hnutí ANO 2011. Nejdříve pouze jako občanské sdružení, jehož hlavním cílem mělo být vedení diskuze o vysoké míře korupce na celospolečenské úrovni. V září téhož roku v pořadu Show Jana Krause na televizi Prima Babiš prohlašuje, že nemá v plánu vstoupit do politiky.⁶ Již v květnu 2012 je však ANO 2011 registrováno jako politické hnutí, které se může účastnit demokratických parlamentních voleb. Andrej Babiš figuruje od počátku jako předseda hnutí. V předčasných říjnových volbách roku 2013 získalo ANO 2011 téměř milion voličských hlasů, což znamenalo 18,65% všech platných hlasů, a hnutí tak obsadilo druhé místo za vítěznou ČSSD.

Bezprostředně po zveřejnění volebních výsledků Andrej Babiš prohlásil, že jeho strana nehodlá usilovat o členství ve vládě.⁷ Během povolebních vyjednávání však ANO přistupuje na dohodu se sociálními demokraty a Křesťanskou demokratickou stranou lidovou o sestavení vlády. Prezident Miloš Zeman jmenuje 29. ledna 2014 koaliční vládu stran ČSSD, ANO 2011 a KDU-ČSL. Andrej Babiš se stává vicepremiérem a ministrem financí. Jeho jmenování

⁴FORBES, 50 nejbohatších Čechů, In www.idnes.cz [online]. 2015. Dostupné z: <<http://www.forbes.cz/miliardari/>>

⁵BABIŠ, Andrej. Můj příběh. In www.anobudelip.cz. [online]. 2011. [cit. 2013-07-01]. <<http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/blogy/12512/muj-podrobny-zivotopis>>

⁶BABIŠ, Andrej. Show Jana Krause. In. Show Jana Krause. 2011. (14:00 – 16:00) Dostupné z:<<https://www.youtube.com/watch?v=Z135Q0G9K58>>

⁷KOPECKÝ, Josef. Babiš: Se zkorumpovanou ODS a TOP 09 nepůjdeme. A ČSSD chce vyšší daně. In www.idnes.cz [online]. 2013. [cit. 2013-10-21]. Dostupné z: <http://zpravy.idnes.cz/babis-odmitl-spolupraci-s-ods-a-top-09-jsou-zkorumpovane-tvrdi-puz-/domaci.aspx?c=A131021_101538_domaci_kop>

vyvolává kontroverzi, jelikož jako první ministr v historii samostatného českého státu nebyl schopen předložit obligátní negativní lustrační osvědčení.

Lustrační osvědčení

Lustrační osvědčení je vydáváno pro účely výkonu zákonem stanovených funkcí obsazovaných volbou, jmenováním nebo ustanovováním. Osvědčuje, zda lustrovaná osoba byla či nebyla v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989 buďto příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti nebo evidována v materiálech StB jako spolupracovník ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona.

Ačkoliv Andrej Babiš soudní spor s Ústavem paměti národa vyhrál a podle rozsudku tak byl ve spisech StB veden neoprávněně, lustrační osvědčení již nemůže získat. Zákon totiž říká, že lustrační osvědčení nemůže být vydáno tomu, kdo byl ve spisech evidován. Soud může pouze konstatovat, že byl veden neoprávněně.⁸

Fakt, že Andrej Babiš měl být, a následně i byl, jakožto první jmenován členem vlády bez obligátního lustračního osvědčení vedl k bouřlivým společenským, zejména politickým, diskuzím. Nejhlasitěji byly slyšet výtky pravicových stran ODS a TOP 09 k nově vznikající, a později vzniklé vládní koalici ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Přes všechny vášně, které tento akt provázely, byl Andrej Babiš 29. ledna 2014 ministrem financí jmenován. Prezident Miloš Zeman podmiňoval jmenování Andreje Babiše tím, že prvním čtením v poslanecké sněmovně projde zákon o státní službě. Tento požadavek se formující vládní koalici podařilo naplnit.

2.4 Ústav paměti národa

Protivníkem Andreje Babiše v soudním sporu byl Ústav paměti národa. Ten funguje na Slovensku od roku 2003 jakožto orgán, zpřístupňující veřejnosti informace o utajované činnosti represivních složek mezi lety 1939-1989. Činnost ústavu upravuje zákon o paměti národa, který slovenský parlament schválil v roce 2002.

⁸ KÁLAL, Jan. Historik: Babiš negativní lustraci nedostane. In www.echo.cz [online]. 2014. [cit. 2014-06-26]. <<http://echo24.cz/a/iRLD3/historik-babis-negativni-lustraci-nedostane>>

Právě zákon stanovuje ÚPN povinnost schraňovat ve svých archivech příslušné materiály, a veřejnosti poskytovat informace o lidech, kteří za komunismu nebo fašismu s těmito režimy spolupracovali a sloužili jim. Proto je z racionálního pohledu zvláštní praxí, že pokud se jedinci evidovaní ve svazcích o spolupráci snaží své jméno očistit soudní cestou, je spor veden právě proti ústavu, kterému zákon ukládá povinnost tyto svazky spravovat.

Ústav paměti národa se má zveřejňováním dokumentů podílet na určení zodpovědnosti za podrobení vlasti, vraždění, zotročování, loupení a ponižování, morální a hospodářský úpadek doprovázený justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů, destrukci tradičních principů vlastnického práva a zneužívání výchovy, vzdělávání, vědy a kultury na politické a ideologické účely. V jeho archivech se nachází také složka agenta komunistické tajné policie s krycím názvem Bureš, což mělo být krycí jméno Andreje Babiše.

Současným ředitelem instituce je Ondřej Krajňák. Jedná se o období českého Ústavu pro studium totalitních režimů. Ostatně i v dokumentech českého ústavu se zmínky o agentu Burešovi objevují.

2.5 Kauza údajné spolupráce Andreje Babiše s StB

Spolupráce se Státní bezpečností je společností vnímána negativně. Lidé sice nemusí tuto skutečnost hodnotit přímo negativně, jelikož mohou brát v potaz například nátlak ze strany tajné policie či specifičnost každé jedné spolupráce, a tudíž se k problematice stavět neutrálně a s jistým pochopením. Pozitivní chápání takového jednání je však nepravděpodobné.

Není neobvyklé, že někteří lidé vedení ve spisech StB označují dokumenty za lživé a rozhodnou se bránit právní cestou. Z osobností veřejného života můžeme uvést například herečku Jiřinu Bohdalovou, která v roce 2004 soudní spor vyhrála, a její jméno muselo být ze seznamu spolupracovníků vymazáno.⁹ Naopak proti spolupráci se právní cestou nebránili například zpěvák Jaromír Nohavica či herec Josef Dvořák.¹⁰

⁹ TÁBORSKÁ, Marika. Bohdalová je v evidenci StB neoprávněně. In www.rozhlas.cz [online]. 2004. [cit. 2004-01-21]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaci/_zprava/101852>

¹⁰ iDnes. Nohavica přiznal spolupráci s StB. In www.idnes.cz [online]. 2008. [cit. 2008-05-29]. Dostupné z: <http://kultura.zpravy.idnes.cz/nohavica-priznal-spolupraci-s-stb-drl-hudba.aspx?c=A060529_171608_show_aktual_ob>

ČTK. Herec Josef Dvořák prý donášel StB na Jiřího Suchého. In www.tyden.cz [online]. 2007. [cit. 2007-08-15]. <http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/herec-josef-dvorak-pry-donasel-stb-na-jiriho-sucneho_19383.html>

Pro vedení soudního sporu se rozhodl také Babiš. V procesu vedenému proti slovenskému Ústavu paměti národa požadoval vyškrtnutí ze seznamu spolupracovníků.

Andrej Babiš byl ve svazcích StB veden od roku 1980 jako důvěrník. Důvěrník mohl i nemusel spolupracovat vědomě. Sám Andrej Babiš kontakt z tohoto období nepopírá. Ve svém životopise uvádí, že si jej policie předvolala ohledně informací o dovozu syrských fosfátů do tehdejšího Babišova pracoviště. Tajná služba se tehdy měla zajímat i o informace o Babišově tehdejším nadřízeném. Vše, co tehdy StB řekl, poté podle svých slov jeho nadřízenému přetlumočil. *„Mnoho informací v tisku a mnoho útoků na mou osobu se točí kolem dezinformace, že jsem byl agentem StB. Státní bezpečnost taková, kterou znám já, a kterou znají všichni, kteří pracovali v podnicích zahraničního obchodu, hlídala ekonomické zájmy Československa. V PZO fungovala přesná pravidla: každý styk s cizincem bylo nutno hlásit, sepsat zápis; stejné to bylo se zahraničními služebními cestami. Do podniku chodil oficiální pracovník StB a kolem něj fungovalo množství jiných, kteří byli utajeni,“* uvádí Andrej Babiš ve svém životopise.¹¹

Podle spisu se o vědomou spolupráci se mělo jednat až od 11. listopadu 1982, kdy se měl Babiš sejít s příslušníky StB nadporučíkem Júliusem Šumanem a kapitánem Rastislavem Mátrayem a podepsat vázací akt. Po jeho podpisu se měl Babiš stát agentem s krycím jménem Bureš, tudíž vědomím tajným spolupracovníkem.

Andrej Babiš však odmítá, že by se této schůzky účastnil. Ve prospěch žalujícího hovoří výpověď Šumana, který také tvrdí, že se schůzky neúčastnil, a že spis o jejím průběhu mu měl dodat až později Mátray. Ten měl Šumanovi tvrdit, že Babiš se zpočátku podpisu bránil a podvolil se až na rozkaz náčelníka III. odboru Greguše. Ti výpověď podat nemohli, jelikož v průběhu řízení byli již oba po smrti. Po Šumanovi měl Babišův spis převzít František Hákač. Ten ve své výpovědi uvedl, že si kvůli prodělaným mrtvicím téměř nic nepamatuje. Posledním bývalým příslušníkem tajné státní policie, který se na tomto případě aktivně podílel, byl Andrej Kulha, jenž spis agenta Bureše vedl až do roku 1989. Podle něj byl spis z valné většiny zfalšován dvojicí Šuman a Mátray, avšak sám s dokumentem zacházel jako s pravdivým.

¹¹ BABIŠ, Andrej. Můj příběh. In www.anobudelib.cz. [online]. 2011. [cit. 2013-07-01]. <<http://www.anobudelib.cz/cs/o-nas/blogy/12512/muj-podrobny-zivotopis>>

Ve prospěch Babišova tvrzení hraje také fakt, že ve svazku nebyl nalezen písemný závazek s jeho podpisem. Spis pouze říká, že tento závazek vznikl, avšak nedokládá jej. Častým problémem při rozklíčování těchto případů bývá právě neúplnost spisů, které byly po pádu totalitního režimu příslušníky tajné policie ve velkém likvidovány, nebo alespoň jejich části.

Další skutečností hrající ve prospěch Andreje Babiše, a vlastně i konstrukcí obžaloby proti ÚPN je, že pracovníci StB v některých případech vytvářeli falešné svazky, nebo alespoň jejich částí, aby uspokojili své nadřízené. (Pergler, 2014, 20-34)

Aktéři soudního procesu:

- Andrej Babiš – žalující strana
- ÚPN - žalovaná strana
- Ondřej Krajiňák - Předseda správní rady Ústavu paměti národa
- Důstojník StB Julius Šuman - svědek
- Důstojník StB František Hákáč - svědek
- Důstojník StB Andrej Kulha – svědek
-

2.6 Klíčové mezníky pro vývoj mediální kauzy údajné spolupráce Andreje Babiše se Státní bezpečností

Podzim 2011 – Andrej Babiš zakládá hnutí ANO 2011 – pokud by se řešila údajná Babišova spolupráce s StB pouze jako spolupráce vlivného podnikatele a jednoho z nejbohatších Čechů, bylo by to pro média sice také atraktivní, ale zdaleka ne tak atraktivní a frekventované téma, jako v případě vstupu Babiše do politiky. Už jen z toho důvodu, že Babišovým působením v politice se znatelně rozšířila základna dílčích „mutací“ původního tématu. Především problematika lustračního osvědčení by se samozřejmě vůbec neobjevovala, pokud by Babiš byl pouze vlivným podnikatelem, nikoliv také stranickým lídrem, kandidátem na ministra financí a následně ministrem financí.

Prosinec 2011 – server euro.cz zveřejnil dokumenty dokládající spolupráci Andreje Babiše s StB. Začátek mediální kauzy. Tehdy ještě ani jeden ze zkoumaných serverů nevěnoval

tomuto tématu zvláště vysokou pozornost. Andrej Babiš tajnou spolupráci od začátku popíral. Pripustil pouze, že jej Statní bezpečnost kontaktoval v záležitosti dovozu nekvalitních fosfátů ze Sýrie.

Leden 2013 - Andrej Babiš započal soudní spor o nepravdivosti spisu s Ústavem paměti národa na Slovensku. Důležitý impuls k další mediální pozornosti. Pokud by se Babiš rozhodl nebránit evidenci v archivech právní cestou, kauza by již byla v podstatě mrtvá a znovu by ožila až při spekulacích ohledně Babišova jmenování ministrem financí. Toto tvrzení potvrzuje skutečnost, že v roce 2012 vyšel na stránkách námi zkoumaných portálů pouze jeden článek zabývající se tímto tématem.

Říjen 2013 – Babišův Agrofert oficiálně přebírá vydavatelství MAFRA. Babiš se tak stává majitelem námi zkoumaného serveru iDnes.cz

25. – 26. Října 2013 – se uskutečnily předčasné parlamentní volby, ve kterých získává hnutí ANO druhý nejvyšší počet hlasů ze všech zúčastněných stran. Úspěch Babiše ve volbách znamenal definitivní prosazení se na politické scéně. Zároveň Babišovi přisoudil velice dobrou vyjednávací pozici při sestavování vlády.

29. ledna 2014 – Andrej Babiš se stává ministrem financí ČR. Prezident Miloš Zeman jmenuje Babiše ministrem i přesto, že nepředložil lustrační osvědčení.

Červen 2014 – Okresní soud v Bratislavě rozhodl o tom, že Andrej Babiš byl ve svazcích StB veden neoprávněně. Slovenský ústav paměti národa se proti rozsudku odvolal.

Červen 2015 – Krajský soud v Bratislavě potvrdil rozhodnutí okresního soudu. UPN se sice následně odvolal k nejvyššímu soudu, pro nás však sledované období končí.

3. Metodologická část

3.1 Cíl práce

Cílem práce je porovnat způsob jakým je zobrazován podnikatel a politik Andrej Babiš v souvislosti s jeho údajnou spoluprací s StB prostřednictvím dvou nejnavštěvovanějších zpravodajských serverů českého internetu. Chceme zjistit, ve kterém médiu dostává toto téma více prostoru, kolik prostoru je věnováno reakcím Andreje Babiše, kolik prostoru je věnováno jeho oponentům či podporovatelům, jakým způsobem je na téma nahlíženo atd. Zajímá nás, zda se liší mediální obraz konstruovaný, médiem, jehož je Andrej Babiš vlastníkem, od mediálního obrazu prezentovaného médiem, které Andrej Babiš nevlastní. Předpokládáme tak například, že se o kauze bude na serveru iDnes.cz psát méně, než na stránkách Novinek, jelikož se jedná o téma, jež by mohlo negativně ovlivňovat Babišův společenský profil. Také, že Andrej Babiš dostane větší prostor k vyjádření se k celé kauze právě na serveru iDnes.cz, a že názory jeho oponentů budou více zastoupeny na serveru Novinky.cz. Práce si nestanovuje za cíl určit, zda fakt, že je Andrej Babiš majitelem vydavatelství MAFRA, pod nějž spadá také server iDnes.cz, nějakým způsobem ovlivňuje redakční agendu. Ambicí práce je pouze porovnat jakým způsobem k tématu přistupovali redaktoři média, které Andreji Babišovi patří, a porovnat jej se způsobem, jakým k tématu přistupovali redaktoři média, u nějž Andrej Babiš vlastníkem není.

3.2 Kvantitativní obsahová analýza

Jako vhodný analytický nástroj pro naši práci poslouží kvantitativní obsahová analýza. Jedná se o nejpoužívanější metodu využívanou k analýze mediálních obsahů. Bývá charakterizována jako *výzkumná technika pro kvantitativní, systematický a objektivní popis zjevného obsahu komunikace*. Alespoň takto popsal v roce 1952 obsahovou mediální analýzu Bernard Berelson, který bývá považován za původce této metody, což však není zcela přesné. Počátky metody totiž sahají až do devatenáctého století. Berelson však jako první nabídl ucelenou studii této metody ve své práci *Content Analysis in Communication Research*. (Sedláková, 291)

Reifová a Schulz shrnují obsahovou analýzu jako *kvantitativní výzkumnou metodu pro systematický a intersubjektivně ověřitelný popis komunikačních obsahů, vycházející z vědecky podloženého kladení otázek* (Reifová, Schulz 30). Charakteristickým rysem kvantitativní

obsahové analýzy je vysoká míra strukturovanosti a s tím spojený vysoký stupeň ověřitelnosti. Vyhází z neopozitivistické tradice, která předpokládá vytvoření obecné teorie a její ověřování prostřednictvím hypotéz. Obsahová analýza by měla představovat nástroj vnášející řád přírodních věd do prostředí sociálních věd (Sedláková, 291). Výsledkem a cílem obsahové analýzy by měl být kvantitativní popis mediálních obsahů (Reifová, Schulz, 31).

Obsahová analýza napomáhá vědeckému zkoumání médií při zjišťování témat, hodnot či názorů, jež se v mediální agendě vyskytují, a skutečností, jež by bez zkoumání zůstaly skryty (Burton, 306).

Na počátku výzkumu vždy stojí jasné vymezení cíle zkoumání. Ten by měl být jednoznačně definován formou výzkumné otázky nebo hypotézy. Z definice výzkumné otázky/hypotézy musí jasně vyplývat, co budeme v jednotlivých obsazích médií hledat a analyzovat. Výběrový soubor bývá zpravidla časově ohraničený, v našem případě otevřením a uzavřením kauzy. Data, která pomocí obsahové analýzy získáme, mají standardizovaný charakter, vyjadřují frekvenci výskytu určitých témat, slov, klišé, obrazů, přirovnání atd. Zpracovávají se v numerické podobě pomocí statistických analýz (Sedláková, 291 – 297). Trampota oceňuje, že obsahová analýza nabízí objektivní výsledky, které nejsou závislé na výzkumníkovi, a také, že data mohou být přehledně, jednoznačně a jasně prezentována prostřednictvím tabulek či grafů (Trampota, 108).

Sedláková uvádí pochyby nad vhodností obsahové analýzy v předmětu zkoumání objektivity. Podle Sedlákové je velmi problematické operacionalizovat a následně posuzovat, které prvky textu přispívají k jeho pozitivnímu, neutrálnímu nebo negativnímu vyznění. Taková kategorizace je do značné míry ovlivněna hodnotovou orientací výzkumníka. V každém textu lze sice posoudit, zda obsahuje neutrální či citově zabarvená označení, zda a jaký dává prostor zúčastněným stranám, či zda uvádí relevantní informace. Zhodnocení celkového vyznění textu je však sporné a málo reliabilní (Sedláková, 303-304). Právě proto se v naší práci vyvarujeme celkovému hodnocení vyznění jednotlivých textů, a hodnocení objektivity jako takové. Zaměříme se pouze na zaznamenání dílčích prvků souvisejících s objektivním pojetím žurnalistiky.

3.3 Metodika práce

K dosažení vytčených cílů tedy poslouží obsahová analýza. Ta bude provedena na vybraném reprezentativním vzorku článků, jež vyšly na stránkách serverů iDnes.cz a Novinky.cz mezi březnem 2010 a červnem 2015. Tedy v období od uveřejnění prvního článku, ve kterém se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB,“ potažmo „Státní bezpečnost,“ po rozhodnutí Krajského soudu v Bratislavě, jenž potvrdil stanovisko okresního soudu o Babišově vítězství v soudním sporu s Ústavem paměti národa. Vybrané období obsáhne celkový vývoj sledované kauzy. Vyhledání dat potřebných k analýze bude vzhledem k povaze zvolených médií provedeno pomocí aplikace Anopress a interních vyhledávačů daných serverů. Jednotlivá sdělení poté rozřadíme do dílčích předem stanovených kategorií nadefinovaných v části věnující se analytickým jednotkám. Sledovat budeme četnost sdělení, časový úsek, v němž byla sdělení zveřejněna, hlavní téma článků, titulování Andreje Babiše i jeho pozici ve člancích. Důležitým faktorem bude také prostor věnovaný vyjádřením samotného Babiše i jiným přímým a nepřímým účastníkům kauzy a jejich vyjádřením. V neposlední řadě nás bude zajímat, do jaké míry přejímala obě média zprávy z ČTK, a také zda své čtenáře informovaly o tom, že Andrej Babiš je majitelem iDnes.cz.

3.4 Operacionalizace

Ve výzkumné části naší práce budeme analyzovat příspěvky týkající se údajné spolupráce Andreje Babiše s StB, a to na serverech iDnes.cz a Novinky.cz. Jedná se tak o všechna sdělení, která byla zveřejněna na těchto serverech, a ve kterých se společně vyskytovala hesla „Babiš“ a „StB,“ potažmo „Státní bezpečnost.“ K nalezení článků nám posloužily interní vyhledávače obou serverů.

Máme v úmyslu analyzovat vzorek článků, jenž byl prostřednictvím zkoumaných médií zveřejněn mezi 11. březnem 2010 a 30. červnem 2015. Toto vymezení začíná prvním příspěvkem, v němž se objevila společně hesla „Babiš“ a „StB“ potažmo „Státní bezpečnost,“ a končí potvrzením pravomocného rozsudku odvolacím soudem v červnu 2015. Byť se Ústav paměti národa odvolal i k nejvyššímu soudu, ten v době vypracování této práce ještě nerozhodl, a tak pro nás sledované období skončilo výše uvedeným mezníkem. Rozhodli jsme se tak protože nám přišlo vhodné, aby zkoumané období skončilo významnou určující událostí a ne pouze nahodile.

Zpravodajské servery iDnes.cz a Novinky.cz jsme pro naši práci zvolili z toho důvodu, že se jedná o dva nejnavštěvovanější zpravodajské servery českého internetu, a tudíž mají nejširší dopad na veřejnost. Přitažlivé pro nás zároveň bylo, že podle stereotypů vnímání mediálních organizací bývá iDnes.cz označován za spíše pravicově orientované médium, a Novinky.cz naopak za médium levicově orientované. Primárním cílem však bylo porovnat médium, které patří Andreji Babišovi, tedy server iDnes.cz, s médiem, jež není v jeho vlastnictví, tedy serverem Novinky.cz.

3.5 Analytické jednotky a kategorizace

Základní analytickou jednotku představuje článek publikovaný na stránkách zpravodajských serverů iDnes.cz a Novinky.cz, který se nějakým způsobem dotýká kauzy údajné spolupráce Andreje Babiše s StB. Zkoumat budeme pouze články, ve kterých se společně objevila slova „Babiš“ a „StB,“ potažmo „Státní bezpečnost,“ a jež vyšly v námi stanoveném období. Analýze podrobíme všechna tato sdělení, u nichž budeme zjišťovat přítomnost či absenci námi zkoumaných jevů.

Na základě prozkoumání sdělení, která odpovídala našim kritériím, jsme stanovili deset hlavních kategorií, a k nim následně přiřadili vhodné podkategorie, do kterých analytické jednotky rozřadíme. Kategorie reflektují naše záměry a cíle, které jsme si stanovili na samotném začátku práce. Pomohou nám tak dojít k potvrzení či vyvrácení výzkumných podotázek a hypotéz a hlavně k zodpovězení hlavní výzkumné otázky *Jakým způsobem byl prostřednictvím zpravodajských serverů iDnes.cz a Novinky.cz konstruován mediální obraz Andreje Babiše v kauze jeho údajné spolupráce s StB?*

Příspěvky jsme zkoumali v celkem deseti následujících kategoriích:

1. Kategorie – Počet příspěvků

2. Kategorie – Časové období

Podkategorie

- a) před uveřejněním dokumentů dokládajících spolupráci Andreje Babiše s StB serverem Euro.cz
- b) od uveřejnění dokumentů dokládajících spolupráci Andreje Babiše s StB serverem Euro.cz

- c) od započetí soudního sporu Andreje Babiše s Ústavem paměti národa
- d) od uskutečnění předčasných voleb
- e) od jmenování Andreje Babiše ministrem financí
- f) od vynesení rozsudku soudem první instance

3. Kategorie – Hlavní téma

Podkategorie

- a) spolupráce Andreje Babiše s StB
- b) soudní spor
- c) lustrační osvědčení a služební zákon
- d) předvolební souboj
- e) povolební vyjednávání
- f) jiné téma

4. Kategorie – Titulování Andreje Babiše

Podkategorie

- a) výhradně neutrální
- b) b) expresivní

5. Kategorie – Výroky Andreje Babiše

Podkategorie

- a) Přímá řeč
- b) Nepřímá řeč
- c) Žádné vyjádření Andreje Babiše

6. Kategorie – Výroky zástupců politických stran

Podkategorie

- a) ČSSD
- b) ANO

- c) KDU-ČSL
- d) TOP 09
- e) ODS
- f) KSČM
- g) ÚSVIT

7. Kategorie – Výroky aktérů soudního procesu a prezidenta

Podkategorie

- a) ÚPN
- b) bývalí příslušníci StB
- c) prezident Miloš Zeman
- d) ostatní

8. Kategorie – Pozice Andreje Babiše

Podkategorie

- a) hlavní aktér
- b) vedlejší aktér

9. Kategorie – Tvorba článků

Podkategorie

- a) Redaktoři serveru
- b) ČTK
- c) kombinované

10. Kategorie – Informace o vlastnictví iDnes.cz Andrejem Babišem

Podkategorie

- a) informace uvedena
- b) informace neuvedena

3.6 Výzkumné otázky a hypotézy

Jelikož hlavním cílem naší práce je porovnat mediální obraz Andreje Babiše v kauze jeho údajné spolupráce s StB, hlavní výzkumnou otázkou jsme zvolili následovně.

VO : Jakým způsobem byl prostřednictvím zpravodajských serverů iDnes.cz a Novinky.cz konstruován mediální obraz Andreje Babiše v kauze jeho údajné spolupráce s StB?

Jelikož nás zajímá, zda se obraz nějakým způsobem liší, zvolili jsme také vedlejší výzkumné otázky, které by nám měly při analýze článků napovědět, čemu máme věnovat pozornost.

VVO1: Který ze zkoumaných serverů se kauze věnoval ve větším počtu sdělení, a ve kterém období byl výskyt článků nejvyšší?

VVO2: V kolika příspěvcích dostal prostor k vyjádřením Andrej Babiš a v kolika příspěvcích ostatní osoby, ať už aktéři soudního procesu, nebo zástupci politických stran?

VVO3: V jaké míře věnovaly servery pozornost samotné spolupráci Andreje Babiše s StB a soudnímu sporu s ÚPN, a v jaké míře se problematice věnovaly na politické rovině?

VVO4: Užitím jakých výrazových prostředků byl Andrej Babiš ve sděleních titulován a jaká byla pozice Andreje Babiše v jednotlivých člancích?

K samotné analýze příslušného souboru jednotek přistupujeme s určitými očekáváními, která se pokusíme nadefinovat pomocí hypotéz, které následným zevrubným prozkoumáním článků buďto potvrdíme, nebo vyvrátíme.

Hypotézou číslo jedna se zaměříme na četnost příspěvků. Vycházíme z premisy, že informování o spolupráci se Státní bezpečností médií může negativně ovlivnit společenský obraz Andreje Babiše, a proto předpokládáme, že server, jehož je vlastníkem, bude o kauze informovat pokud možno co nejméně.

Hypotéza 1: Předpokládáme, že větší počet sdělení publikoval server Novinky.cz

V hypotéze číslo dvě nás zajímá časové období zveřejnění příspěvku. Očekáváme, že nejatraktivnější a nejsnáze uchopitelné bylo téma pro média ve chvíli, kdy se stalo politickým,

tedy kdy se údajná spolupráce s StB začala diskutovat v souvislosti s Babišovým ucházením se o post ministra financí a zvyklosti předkládat lustrační osvědčení.

Hypotéza 2: Předpokládáme, že největší četnost příspěvků připadne úseku od uskutečnění předčasných voleb po jmenování Andreje Babiše ministrem financí

Očekáváme, že o Andreji Babišovi a StB se psalo nejvíce v souvislosti s problematikou lustračního osvědčení. Samotná spolupráce s StB totiž nenabízí novinářům tak široké možnosti zpracování, ale když se téma přesune do politické roviny, mohou jej autoři lépe uchopit.

Hypotéza 3: Předpokládáme, že dominantním tématem většiny článků bude lustrační osvědčení a služební zákon.

U čtvrté hypotézy vycházíme ze stejného předpokladu jako u hypotézy číslo jedna. Předpokládáme, že vítězstvím v soudním sporu se bude zabývat více médium, jež Andreji Babišovi patří, protože to vylepšuje jeho společenský obraz.

Hypotéza 4: Předpokládáme, že vítězstvím Andreje Babiše v soudním procesu se bude ve větším množství článků zabývat server iDnes.cz.

Hypotéza číslo pět očekává absenci subjektivity a odraz vlastního názorového rámce, a naopak předpokládá seriózní a místné titulování Andreje Babiše. Alespoň ze strany původců sdělení.

Hypotéza 5: Předpokládáme, že Andrej Babiše bude ve většině článků titulován výhradně neutrálně.

Při další hypotéze vycházíme z jednoduchého předpokladu, že pokud se Andrej Babiš bude chtít vyjádřit k této kauze, nejpravděpodobněji jako první zamíří do svého média, kde očekává, že mu bude poskytnut prostor.

Hypotéza 6: Předpokládáme, že Andrej Babiš bude mít více prostoru k vyjádření se k této kauze na serveru iDnes.cz

V sedmé hypotéze se domníváme, že z důvodu politizace údajné spolupráce Andreje Babiše s StB, především v souvislosti s lustračním osvědčením, se v člancích hojně objevovala vyjádření zástupců parlamentních stran, jak vládních, tak opozičních. Jelikož pro jmenování Andreje Babiše ministrem byl důležitý postoj předsedy ČSSD Bohuslava Sobotky, myslíme

si, že jeho vyjádření se bude objevovat v hojně míře. Velký počet výroků očekáváme také u TOP 09, protože Miroslav Kalousek představuje největšího Babišova politického protivníka.

Hypotéza 7: Předpokládáme, že z vládních stran bude největší prostor poskytnut zástupcům ČSSD. Z opozičních stran očekáváme největší výskyt výroků zástupců TOP 09.

V další hypotéze očekáváme, že počet článků, v nichž se objevilo vyjádření zástupců ÚPN, bude na obou serverech srovnatelný s počtem článků, v nichž dominovalo téma soudního procesu. Nepředpokládáme totiž, že by se osoby vázané k ÚPN vyjadřovaly například ve článcích týkajících se politických témat, jako je předvolební boj, či povolební vyjednávání.

Hypotéza 8: Předpokládáme, že počet článků, v nichž se objevily výroky zástupců ÚPN, bude na obou serverech srovnatelný s počtem článků, v nichž dominovalo téma soudního procesu.

V deváté hypotéze se domníváme, že server iDnes.cz bude přejímat zprávy z ČTK ve více případech, než server Novinky.cz. Usuzujeme tak proto, že si myslíme, že redaktoři iDnes.cz se tím mohli snadno a úmyslně zbavit zodpovědnosti za sdělení tematicky se dotýkající pro majitele ožehavé problematiky.

Hypotéza 9: Očekáváme, že server iDnes.cz bude zprávy ČTK přejímat ve více případech, než server Novinky.cz

Závěrečná hypotéza očekává v článcích serveru iDnes.cz přítomnost informace o tom, že Andrej Babiš je majitelem tohoto média. V příspěvcích portálu Novinky.cz tuto informaci naopak neočekáváme.

Hypotéza 10: Předpokládáme, že ve sděleních serveru iDnes.cz budou čtenáři informováni o skutečnosti, že je Andrej Babiš majitelem tohoto média. U serveru Novinky.cz tuto informaci ve sděleních neočekáváme.

4. Analytická část

4.1 Počet příspěvků

V této kategorii jsme zjišťovali celkový počet článků, v nichž se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB“ potažmo „Státní bezpečnost,“ a které vyšly na stránkách serverů iDnes.cz a Novinky.cz mezi březnem 2010 a červnem 2015. Tento časový úsek je ohraničen na jedné straně prvním příspěvkem, ve kterém se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB“ potažmo „Státní bezpečnost,“ publikovaném 11. března serverem Novinky.cz, a na druhé straně rozhodnutím krajského soudu ve prospěch Andreje Babiše, které padlo 30. června 2015.

Server iDnes.cz

Na stránkách iDnes.cz jsme analyzovali 103 příspěvků, v nichž se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB“ potažmo „Státní bezpečnost,“ a které byly publikovány mezi březnem 2010 a červnem 2015.

Server Novinky.cz

Server Novinky.cz zveřejnil osmdesát článků, ve kterých se společně vyskytla hesla „Babiš“ a „StB“ potažmo „Státní bezpečnost,“ a které byly publikovány mezi březnem 2010 a červnem 2015.

Srovnání

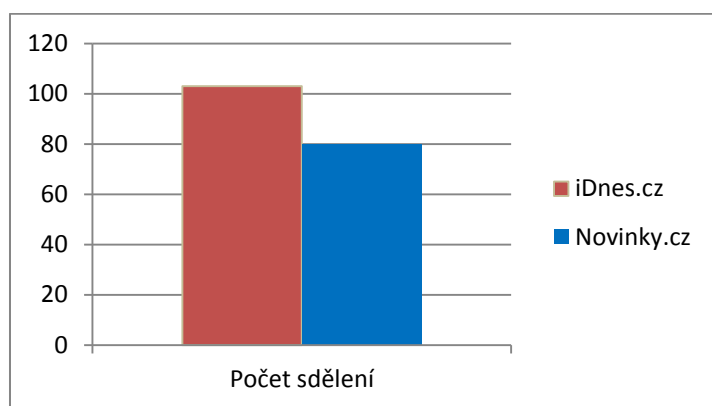
V námi zkoumaném období zveřejnily servery iDnes.cz a Novinky.cz dohromady 183 článků, ve kterých se společně objevila hesla „Babiš“ a „StB“ potažmo „Státní bezpečnost.“

Větší množství takovýchto sdělení publikoval server iDnes.cz. Rozdíl mezi oběma portály činil třiadvacet příspěvků.

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

V hypotéze číslo jedna jsme se zaměřili na počet příspěvků. Vycházeli jsme z premisy, že časté informování o spolupráci se Státní bezpečností v médiích může negativně ovlivnit společenský obraz Andreje Babiše. Proto jsme předpokládali, že server, jehož je Andrej Babiš vlastníkem, tedy iDnes.cz, bude o kauze informovat pokud možno co nejméně. Hypotézu jsme však provedenou analýzou vyvrátili, když iDnes.cz zveřejnil o třiadvacet článků více. Náš předpoklad se tedy ukázal jako nesprávný.

Graf 2: Srovnání celkový počet článků - počet

4.2 Časové období příspěvků hotovo

Kategorie číslo dvě stanovovala za úkol rozřadit články podle časových období, ve kterých byly publikovány. Časová období jsme ohraničili významnými mezníky ve vývoji námi sledované kauzy. Podkategorie jsme tak nadefinovali na a) období před uveřejněním dokumentů dokládajících spolupráci Andreje Babiše s StB serverem Euro.cz, b) období od uveřejnění dokumentů dokládajících spolupráci Andreje Babiše s StB, c) období od započetí soudního sporu s Ústavem paměti národa d) období od uskutečnění předčasných voleb e) období od jmenování Andreje Babiše ministrem financí a f) období od vynesení rozsudku okresním soudem. Do každé podkategorie jsme vždy započítávaly takové články, jež byly zveřejněny den po stanovené události a později. Například do poslední z podkategorií jsme zařazovali sdělení zveřejněná po 27. červnu 2014, tedy po dnu, kdy soud první instance vynesl rozsudek ve prospěch Andreje Babiše.

Server iDnes.cz

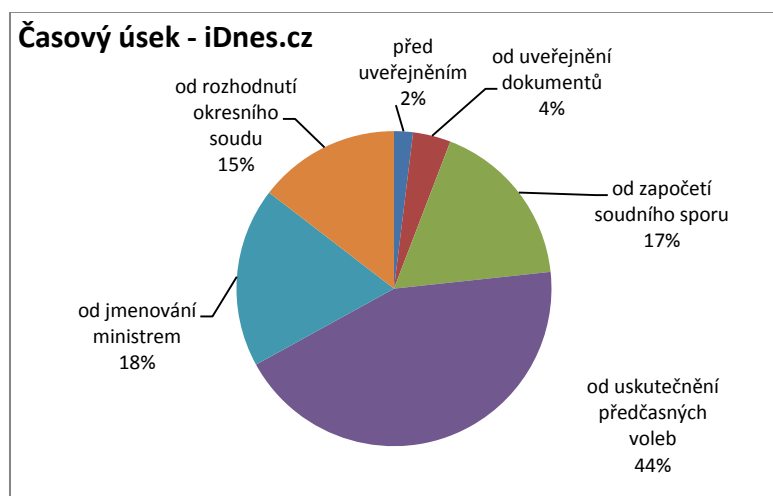
První článek informující o napojení Andreje Babiše na StB vyšel 14. listopadu 2011 s titulkem *John vytáhl do boje s Babišem. Používá Hitlerův výrok, vyčetl soupeři*. Deset dní před uveřejněním svazků dokládajících Babišovu spolupráci s StB portálem Euro.cz pak stejný server publikoval sdělení s názvem *S estébáky jsem nespolupracoval, tvrdí Babiš a chystá žalobu*.

Zveřejnění usvědčujících materiálů serverem Euro.cz v prosinci 2011, refletoval server iDnes.cz ve dvou prosincových sděleních. Zahájením soudního sporu, připadajícím na leden 2013, se server nezabýval. Velkým mediálním tématem se kauza stala v říjnu 2013. Na konci

měsíce se totiž uskutečnily předčasné volby a Babišova spolupráce s StB se tak stala politicky atraktivním tématem. Právě v říjnu, kdy byla kauza na vrcholu, se stal Andrej Babiš majitelem vydavatelství MAFRA.

O kauze referoval zpravodajský server v hojně míře do konce ledna 2014, a to především ve spojitosti s lustračním osvědčením. Na konci měsíce byl Andrej Babiš jmenován ministrem financí. Zmínky o údajné spolupráci Andreje Babiše s StB se ve člancích objevovaly po celý následující průběh roku, ve většině případů v jednom až dvou sděleních měsíčně. Výjimku tvořil měsíc červen, kdy redaktoři o této spojitosti informovali v devíti příspěvcích. Okresní soud v Bratislavě totiž v červnu rozhodl o tom, že Andrej Babiš byl ve svazcích StB veden neoprávněně. Ústav paměti národa se proti verdiktu soudu odvolal. Námi sledované období tak končí až o rok později potvrzením rozsudku krajským soudem. Kauza již však pro média vyčerpala hlavní potenciál vynesením prvního rozsudku, a tak o ní do rozhodnutí odvolacího soudu v polovině roku 2015 iDnes.cz informovalo už jen sporadicky.

Graf 3: Časový úsek - iDnes.cz

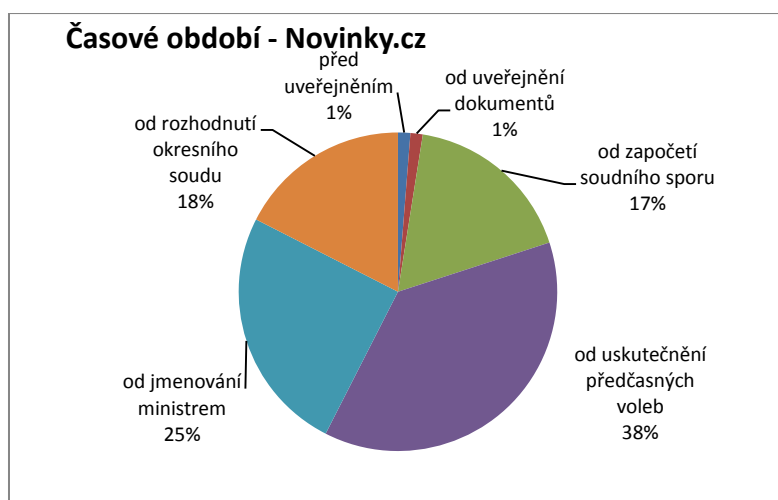
Server Novinky.cz

Novinky.cz se na svých stránkách zmiňují o Andreji Babišovi v souvislosti s údajnou spoluprací s komunistickou tajnou policií poprvé již v roce 2010, tedy více než rok před zveřejněním usvědčujících dokumentů serverem Euro.cz. Jedná se pouze o drobnou poznámku v článku *Mezi nejbohatšími lidmi světa jsou tři Češi*, věnujícím se žebříčku nejbohatších Čechů. Zveřejnění kopie svazku Andreje Babiše serverem Euro.cz se Novinky.cz věnovaly v jednom sdělení.

Téma se začalo na stránkách Novinky.cz v hojně míře objevovat na podzim 2013, tedy před říjnovými předčasnými volbami. Vrchol kauza zaznamenala na konci roku 2013 a na začátku roku 2014, kdy se tématem média zabývala především v souvislosti s Babišovým chystaným jmenováním ministrem financí.

Téma se v příspěvcích pravidelně objevovalo dále v průběhu roku 2014, avšak s výrazně nižší intenzitou. Nárůst jsme zaznamenali v červnu 2014, kdy okresní soud rozhodl, že Andrej Babiš byl v archivech Ústavu paměti národa veden neoprávněně. Kauza pro nás definitivně končí v polovině roku 2015, kdy žalovaná strana neuspěla s odvoláním u krajského soudu. Novinky.cz se přímo tomuto rozhodnutí věnovaly ve třech příspěvcích.

Graf 4: Časové období Novinky.cz

Srovnání serverů iDnes.cz a Novinky.cz

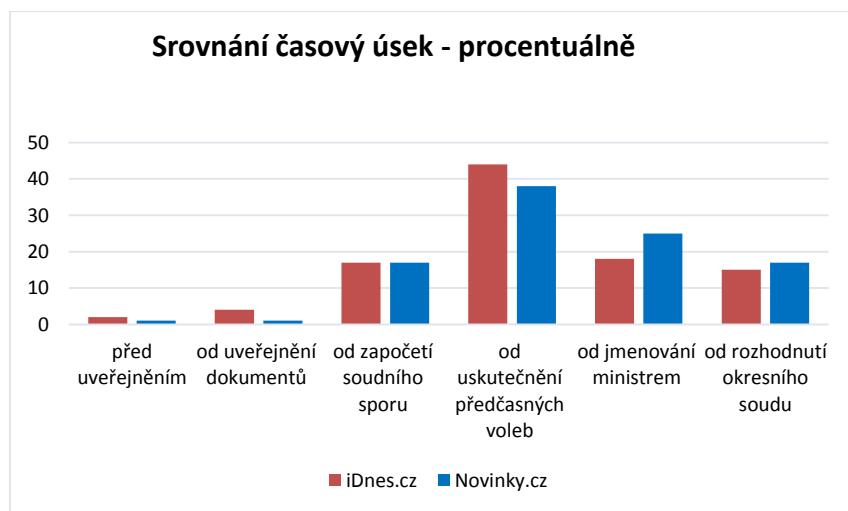
Jednoznačně nejvyšší četnost příspěvků jsme u obou serverů zaznamenali shodně v posledním čtvrtletí roku 2013 a v prvním měsíci roku 2014. Z celkového množství 183 zkoumaných analytických jednotek, tak hned 117 vyšlo v rozmezí čtyř měsíců. Jedná se téměř o dvě třetiny všech zkoumaných článků.

Co se týče námi sledovaných podkategorií, dominovalo období po předčasných volbách do Babišova jmenování ministrem financí, které na serveru Novinky.cz obsáhlo osmatřicet procent, a na iDnes.cz dokonce čtyřiačtyřicet procent celkového vzorku článků. Co se jednotlivých měsíců obsáhlých v této podkategorii týče, můžeme však v závěru roku 2013 mezi oběma portály pozorovat velké rozdíly. Novinky.cz v říjnu nabídly dvakrát nižší, a v listopadu pak dokonce pětkrát nižší množství článků, než iDnes.cz. V prosinci naopak Novinky.cz oproti iDnes.cz publikovaly trojnásobný počet sdělení. Téma lustračního

osvědčení a obecně povolebních vyjednávání, které v tomto období dominovalo, tak na serveru Novinky.cz nastupovalo pozvolněji než na portálu iDnes.cz.

V ostatních obdobích vycházelo na stránkách obou serverů srovnatelné množství příspěvků. Po dobu roku 2014 je tento fakt nejzřetelnější. Uveřejnění části svazku, který StB na Andreje Babiše vedla, se více věnoval server iDnes.cz, když publikoval dvě sdělení, zatímco Novinky.cz pouze jedno. Ve sděleních zahrnutých do této podkategorie jsme si všimli zcela odlišného přístupu v prezentaci výsledků jednoho z průzkumů veřejného mínění. Respondenti v něm odpovídali na otázku, zda důvěřují Andreji Babišovi. Článek z prosince 2011 s názvem *Andrej Babiš podle archívu podepsal spolupráci s StB* v sobě obsahuje mezititulek *Nastoupil ostře, ale lidi mu nevěří*. Novinky.cz v jeho druhé části informují o tom, že podle průzkumů Babišově novému hnutí důvěřuje pouze třetina dotázaných. Server iDnes.cz naproti tomu ve stejném období zveřejnil článek *Babišův „boj s korupcí“ funguje, důvěřuje mu až třetina lidí*, ve kterém Babišovi přisuzují slibný politický potenciál. V té době iDnes.cz ještě nebylo ve vlastnictví Andreje Babiše.

Graf 5: Srovnání časový úsek - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

V hypotéze číslo dvě nás zajímalo časové období, ve kterém servery sdělení publikovaly. Očekávali jsme, že téma bylo pro média nejvíce atraktivní a nejsnáze zpracovatelné ve chvíli, kdy se stalo politickým, tedy když se začala kauza diskutovat v souvislosti s Babišovým ucházením se o post ministra financí a lustračním osvědčení. Tuto hypotézu se nám podařilo pomocí analýzy potvrdit. Zjistili jsme, že největší množství příspěvků bylo oběma servery

zveřejněno na konci roku 2013 a na začátku roku 2014. Tento časový úsek odpovídá rozpětí od říjnových předčasných voleb až po lednové jmenování Andreje Babiše ministrem financí.

4.3 Hlavní téma příspěvků

V další kategorii jsme se snažili určit, která témata ve výzkumném vzorku článků dominovala. Jako podkategorie jsme nadefinovali témata, která se nějakým způsobem váží ke spolupráci Andreje Babiše s StB. Analytické jednotky jsme tak rozlišovali na sdělení dominantně se týkající a) spolupráce Andreje Babiše s StB, b) soudního sporu Andreje Babiše s ÚPN, c) lustračního osvědčení a služebního zákona, d) předvolebního boje, f) povolebního vyjednávání a g) jiných témat.

Pokud se ve člancích témata nadefinovaná v podkategoriích překrývala, kódovali jsme pouze téma, jež ve článku dominovalo.

iDnes.cz

Server iDnes.cz se o Babišově údajné spolupráci se Státní bezpečností zmiňoval nejvíce v souvislosti s lustračním osvědčením, konkrétně v jednatřiceti případech, což činilo třicet procent všech článků. Téma jsme jako dominantní určili například v článku z 25. listopadu 2013 *Sobotka podpořil návrh komunistů na zrušení lustračního zákona*. Ve třiatřiceti člancích dominovalo téma povolebního vyjednávání. Redaktoři tak kladli na toto téma hlavní důraz v dvaadvaceti procentech všech sdělení. Jako příklad můžeme uvést příspěvek s názvem *Byla to zbytečná přestřelka, náměstky u Babiše mít budeme, tvrdí Sobotka*. V článku se objevuje zmínka o tom, že se Andrej Babiš chystá na Slovensko, kde se mimo jiného zúčastní soudního přelíčení.

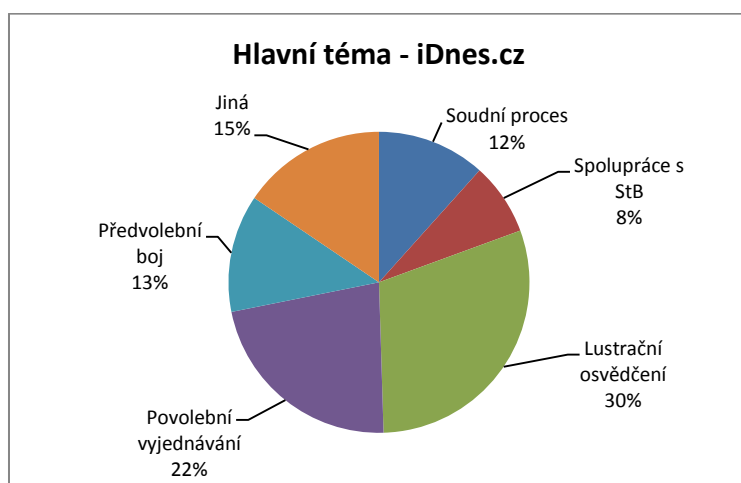
Nejčastěji tedy na iDnes.cz dominovala témata, nahlížející na problematiku z politického hlediska. Při pohledu na časovou osu příspěvků zároveň zjistíme, že pokrývají období největší četnosti příspěvků, tedy konce roku 2013 a začátku roku 2014.

Třináct příspěvků, tedy třináct procent všech článků, se týkalo předvolebního boje. Jako příklad můžeme uvést sdělení z 16. Října 2013 s názvem *Střední třída, braň se. Tak bude na závěr burcovat voliče ODS*. Úryvek z dopisu vedení ODS řadovým členům v tomto článku mimo jiné upozorňuje na nebezpečí plynoucí z politických aktivit člověka podezřelého ze spolupráce s komunistickou tajnou službou, Andreje Babiše.

Soudním sporem Andreje Babiše s ÚPN se iDnes.cz dominantně zabýval ve dvanácti případech. Například v článku z 30. června 2015 *Babiš byl ve svazcích StB neoprávněně, potvrdil odvolací soud.*

Spolupráci s StB jako dominantnímu tématu se na iDnes.cz redaktoři věnovali v osmi sděleních. Například v článku *Babišův svazek je zfalšovaný, tvrdí bývalý agent StB*, z 24. listopadu 2013. Autor sdělení zde informuje o nových skutečnostech, které prozradil bývalý příslušník StB Andrej Kulha v rozhovoru pro týdeník Euro.cz.

Graf 6: Hlavní téma - iDnes.cz

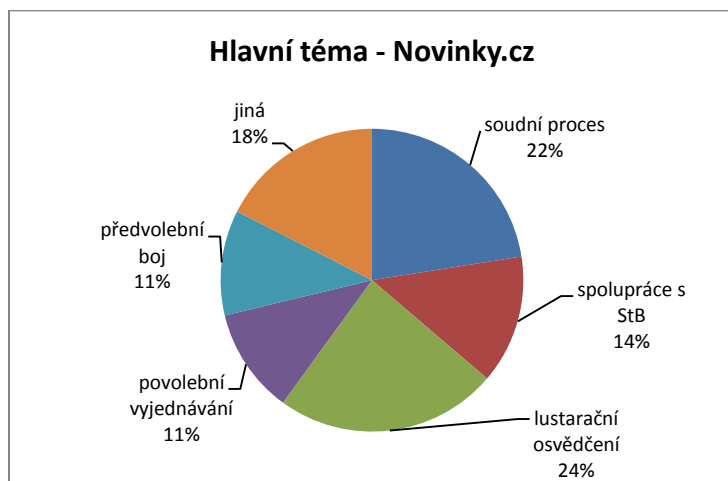
Novinky.cz

Novinky.cz se v nejvyšším počtu článků zabývaly tematikou lustračního osvědčení, když se tato problematika dominantně objevila v devatenácti příspěvcích, což činilo čtyřicet procent z kompletního vzorku analyzovaných článků. Jedním z takovýchto příspěvků je článek s názvem *Opozice chce zavést povinné lustrační osvědčení pro členy vlády* z 23. září 2014, v němž se opoziční poslanci odvolávají na jmenování Andreje Babiše ministrem bez lustračního osvědčení.

Soudním procesem jako ústředním tématem se redaktoři zabývali ve dvaadvaceti procentech případů, když jsme zaznamenali celkem osmnáct takovýchto sdělení. Příkladem může být článek publikovaný 26. června 2014 s názvem *Andrej Babiš vyhrál spor o evidenci ve svazcích StB*, informující o vítězství Andreje Babiše u okresního soudu. V jedenácti případech, tedy ve čtrnácti procentech článků, dominovalo téma spolupráce s StB. Tomu se primárně věnuje například příspěvek z 9. března 2014 *Zápis z Babišovy schůzky s StB je i v českém archivu*, v němž autor informuje o nových skutečnostech zveřejněných týdeníkem

Euro. Povolebnímu vyjednávání, jakožto hlavnímu tématu, se autoři článků věnovali v devíti případech. Téma dominovalo v článku, jenž vyšel 29. října 2013 s titulkem *Do vlády nechceme, odmítla TOP 09 spekulace o středopravé koalici*. Miroslav Kalousek zde odmítá případnou spolupráci s hnutím ANO, kvůli Babišově minulosti. Ve stejném počtu sdělení se Novinky.cz věnovaly předvolebnímu boji. Jedním z takových sdělení je i článek publikovaný 15. října s názvem *Koho budou volit kardiochirurg Pirk, výtvarník Knížák a veslař Synek*, kde se Milan Knížák o Babišovi vyjadřuje následovně: „Vím přesně, koho volit nebudu. Se štítlivostí se odtahuji od Babiše a Okamury. Oba pro mě reprezentují to nejodpornější, co v naší společnosti existuje. Navíc byl Babiš spolupracovníkem StB.“

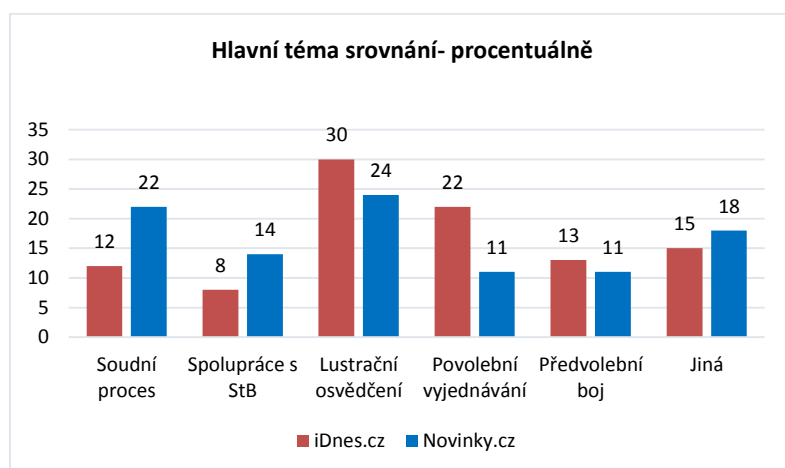
Graf 7: Hlavní téma - Novinky.cz

Srovnání

Na obou serverech se o kauze psalo nejvíce ve spojitosti s problematikou lustracionního osvědčení. Avšak zatímco na stránkách iDnes.cz politická témata, tedy lustracionní osvědčení, povolební vyjednávání, i předvolební boj, při součtu jasně dominovala, ve sděleních Novinky.cz se kauza objevovala hojně také v kontextu soudního sporu a spolupráce Andreje Babiše s StB. Co se týče agenda setting, tak kladla redakce Novinky.cz srovnatelně velký důraz na samotnou problematiku údajné Babišovy spolupráce, čili na faktické jádro kauzy, jako na politickou stránku věci. Server iDnes.cz naproti tomu na kauzu nahlížel spíše z politického hlediska.

Graf 8: Hlavní téma srovnání - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

V hypotéze číslo tři jsme předpokládali, že v největším počtu příspěvků bude dominovat téma lustračního osvědčení a služebního zákona. Tuto hypotézu se nám podařilo potvrdit na obou serverech, ale zatímco na serveru iDnes mělo téma znatelnou převahu nad ostatními, na Novinky.cz jsme v této podkategorii zaznamenali pouze o jeden příspěvek více, než v podkategorii zabývající se soudním sporem.

V další z našich hypotéz jsme předpokládali, že vítězstvím Andreje Babiše v soudním procesu se bude zabývat více server iDnes.cz. Pokud se podíváme na příspěvky z června 2014, kdy padl rozsudek soudu první instance, uvidíme devět článků na straně iDnes.cz a sedm na serveru Novinky.cz. Pokud se však zaměříme na články věnující se opravdu vynesení rozsudku, poté dospějeme k poměru šest ku pěti z pohledu iDnes.cz. Když připočteme ještě po jednom sdělení na obou portálech, věnujícím se potvrzení rozsudku odvolacím soudem v červnu 2015, získáme tak výsledný poměr sedm ku šesti. Naše hypotéza se tak potvrdila, avšak pouze rozdílem jednoho sdělení.

4.4 Titulování Andreje Babiše

V této kategorii jsme se zaměřili na způsob, jakým oba servery Andreje Babiše titulovaly. Naším primárním cílem bylo zjistit, v kolika článcích se objevilo expresivní titulování Andreje Babiše, a v kolika se vyskytovala pouze označení neutrální.

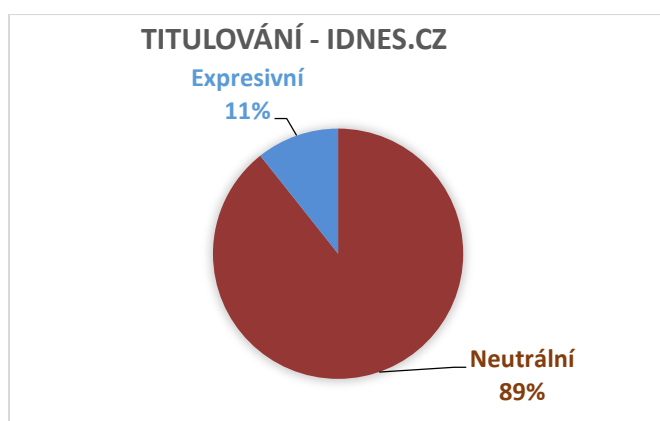
Naše analýza zároveň ukáže počet sdělení, ve kterých autoři v rámci neutrálních titulů odkazovali na pozici Andreje Babiše v čele strany ANO, do jaké míry na vládní funkci a do

jaké míry na pozici podnikatele. U expresivního titulování zjistíme, do jaké míry se jej dopouštěli původci sdělení, a do jaké míry osoby, jež autoři článků citují.

Titulování na iDnes.cz

Na serveru iDnes.cz byl Andrej Babiš v naprosté většině článků titulován výhradně neutrálně. Příspěvků, ve kterých se objevila pouze neutrální označení, jsme napočítali dvaadvadesát. Expresivní titulování jsme zaznamenali v jedenácti sděleních.

Graf 9: Titulování - iDnes.cz

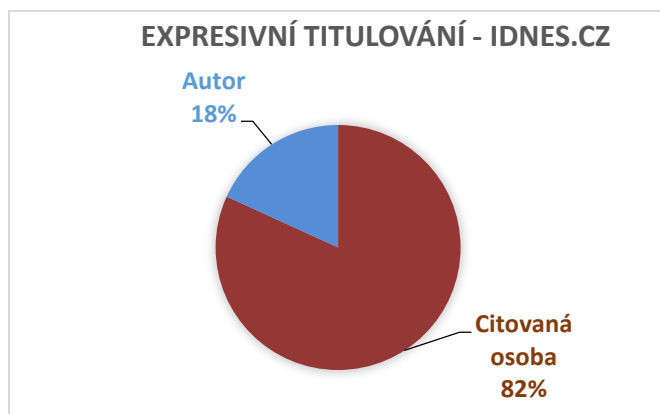
Expresivní titulování

Absolutní většina expresivních pojmenování Andreje Babiše na serveru iDnes.cz se dá považovat za pejorativní. Pozitivní konotaci jsme rozpoznali pouze ve dvou případech, a v obou se jich dopustili původci sdělení. Jedná se zároveň o jediné dva články, ve kterých se expresivního titulování dopustili autoři. V novoročním článku vyhlížejším zásadní politické události roku 2014 označil Andreje Babiše autor sdělení Václav Dolejš za *politickou hvězdu roku 2013*. Bezprostředně před předčasnými volbami, byl Andrej Babiš ve sdělení *Babiš docházel do tajného bytu StB, napsal slovenský deník SME* titulován jako *lídr a černý kůň parlamentních voleb*.

Silně negativní konotace s sebou nesla některá označení, vzešlá z citací vyjadřujících se osob. Například občan Petr Kopecký, který podal žalobu na Bohuslava Sobotku za to, že navrhl Andreje Babiše na ministra financí bez lustračního osvědčení, tituloval v rozhovoru ze 4. června 2014 Babiše jako „*estebáka*.“ Stejným způsobem nazval Andreje Babiše také bývalý člen ODS a vlivný podnikatel Tomáš Hrdlička v propagačním materiálu, upozorňujícím na Babišovu minulost, ze kterého iDnes.cz citovala ve sdělení *Babiš ukázal leták, který ho líčí jako lháře*. *Podepsán je šíbr Hrdlička* ze 17. října 2013. Miroslav Kalousek nazval Andreje

Baniše „*předsedou, který práskal komunistické státní bezpečnosti*“ v článku z 18. září 2013 nazvaném *TOP 09 vyloučila spolupráci s Babišem. Opírá se o spis StB*

Graf 10: Expresivní titulování - iDnes.cz

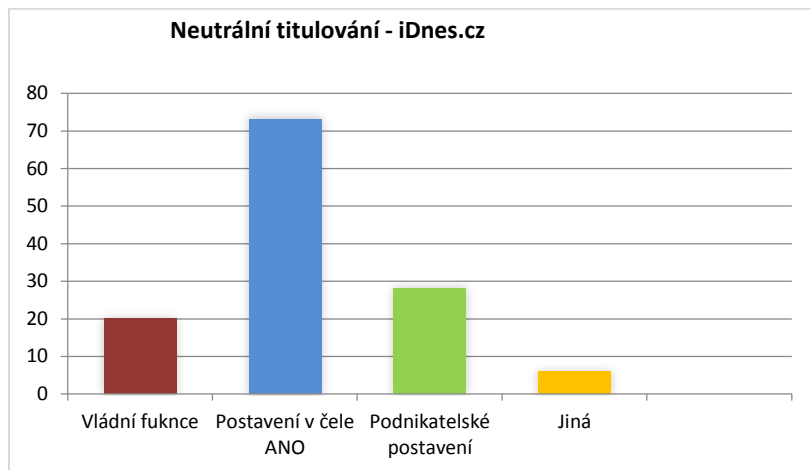
Neutrální titulování

Co se týče neutrálního titulování, celkem v třiasedmdesáti článcích se objevilo označení odkazující k Babišově vůdčí pozici ve straně ANO. Zaznamenali jsme tak tituly jako *předseda, šéf* či *lídr* strany ANO.

Tituly týkající se podnikatelských aktivit Andreje Babiše jsme zaznamenali v osmadvaceti analytických jednotkách. Do této podkategorie jsme zařadili také označení *majitel Agrofertu, miliardář* či *podnikatel*. Označení jako *majitel Agrofertu* či *miliardář* lze v některých případech považovat za nemístné. Záleží totiž na kontextu, každého jednoho sdělení. Pokud by se takovéto přízvisko objevilo v článku, zabývajícím se primárně například střetem zájmů Babišových podnikatelských aktivit a vykonávání funkce ministra financí, bylo by na místě, jelikož by plnilo funkci informativní. Pokud by se však o Babišovi mluvilo jako o majiteli Agrofertu v souvislosti s lustračním osvědčením, nebylo by takovéto označení zcela vhodné, jelikož s touto záležitostí nesouvisí. Nedá se však říci, že by se jednalo o označení expresivní.

Jako *ministr financí* byl Andrej Babiš označen ve dvaceti článcích. V pěti případech použili autoři přízvisko *politik*. Toto označení jsme zařadili do podkategorie jiná označení.

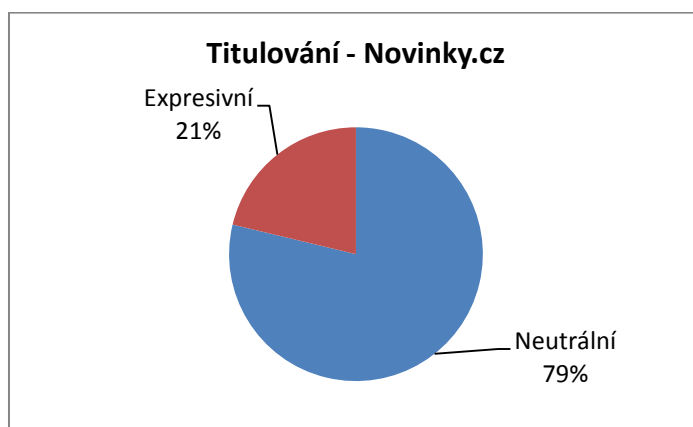
Graf 11: Neutrální titulování - iDnes.cz

Novinky.cz

Na serveru Novinky.cz byl Andrej Babiš stejně jako na stránkách iDnes.cz ve většině příspěvků titulován výhradně neutrálně, konkrétně pak v třiašedesáti článcích. Expresivní označení Andreje Babiše jsme zaznamenali v sedmnácti sděleních.

Graf 12: Titulování - Novinky.cz

Expresivní titulování

Od původců sdělení vzešla expresivní označení ve třech případech. Autor Josef Koukal nazval Babiše *kontroverzním podnikatelem* ve svém komentáři z 3. prosince 2014 s názvem *Stigma odstraněno*. Ve stejném článku použil redaktor také označení *současný miláček voličů*. Článek z 11. dubna 2015 s názvem *Oligarcha Babiš může být hrozbou pro demokracii, píše prestižní Foreign Policy* obsahuje označení *druhý největší boháč v Česku* nebo také přízvisko *Babisconi*, převzaté právě z amerického magazínu. Autoři článků označili Andreje Babiše expresivně ve třech sděleních.

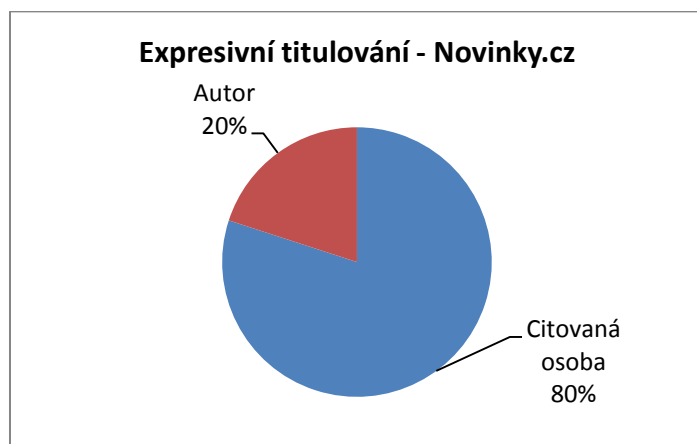
Ve dvanácti případech se pak expresivně vyjadřovaly citované osoby. Hned v devíti článcích Babiše expresivně tituloval Miroslav Kalousek. Nejvíce pak v příspěvku publikovaném 25. ledna 2013 s názvem *Kalousek: Babiš nebude na ministerstvu ve střetu zájmu jen na záchodě*, kde o Babišovi hovoří jako o *politikovi, který nastupuje do své funkce za pomoci porušování zákona, o druhé-možná první- nejsilnější figuře ve vládě, o oligarchovi*, a jako o *člověku, který jde spravovat peníze nás všech, a evidentně neví co dělat*.

Ondřej Krajňák označil Andreje Babiše za *agenta Babiše* v článku informujícím o vítězství Andreje Babiše u Okresního soudu v Bratislavě. Marek Ženíšek z TOP 09, nazval Babiše *komunistickým udavačem* v článku věnujícím se výročkům tehdejší ministryně Hany Váلكové ohledně událostí v protektorátu.

Místopředseda ODS Martin Kupka označil 31. ledna 2014 Andreje Babiše za *člověka, který vysoce pravděpodobně lže o své minulost*, a sice ve článku nazvaném *ODS: Babiš se vysmívá obětem komunismu, měl by rezignovat*.

Server Novinky.cz se rozhodl ve článku ze 17. října 2012, zabývajícím se předvolebním letákem Tomáše Hrdličky, citovat pasáž označující Babiše za *lháře, bankrotáře a agenta StB*. Jako o *člověku, u něhož mám vážnou obavu, že v minulém režimu sloužil komunistické StB* hovoří o Andreji Babišovi herec Ondřej Pavelka, a sice v článku *Lžete o své spolupráci s StB, viní Babiše herec Pavelka*, jenž vyšel přesně o rok později, 17. října 2013.

Graf 13: Expresivní titulování - Novinky.cz

Neutrální titulování

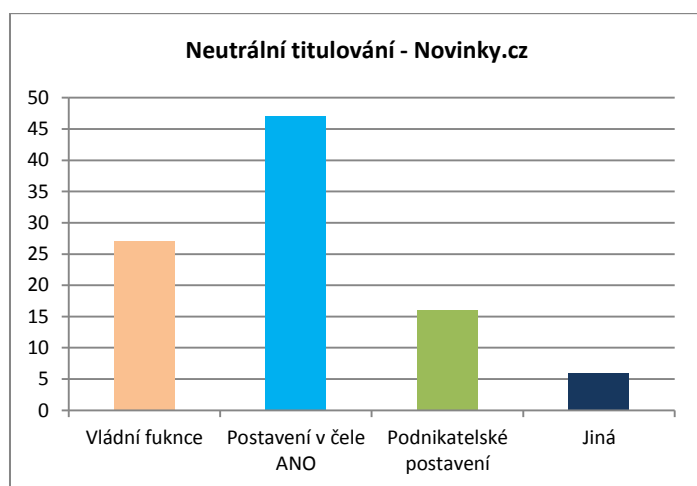
Při bližším zkoumání neutrálního titulování jsme zjistili, že redaktoři Novinky.cz kladli největší důraz na Babišovo postavení v čele strany. Proto se ve čtyřiačtyřiceti článcích

objevilo jedno z označení *šéf, předseda* či *lídr ANO*. Po jmenování Andreje Babiše ministrem financí se autoři v hojně míře odkazovali také na funkce ve vládě ČR, a Babiše tak titulovali výrazy jako *ministr financí, ministr, vicepremiér* či *místopředseda vlády* celkem v pětadvaceti analytických jednotkách.

V patnácti příspěvcích byl Andrej Babiš titulován v souvislosti s jeho podnikatelskými aktivitami označeními jako podnikatel, miliardář či majitel Agrofertu.

Bývalý příslušník StB a svědek v soudním procesu Július Šuman použil ve dvou příspěvcích označení *inženýr*, jež jsme zařadili do podkategorie jiná označení. Například v článku ze 14. dubna 2014 s názvem *Zprávu o získání agenta Bureše jsem podepsal až na rozkaz, řekl u soudu svědek z StB*, který se zabýval výpověďmi bývalých příslušníků tajné policie. Do stejné podkategorie spadal i titul *politik*, jenž se objevil ve dvou článcích.

Graf 14: Neutrální titulování - Novinky.cz

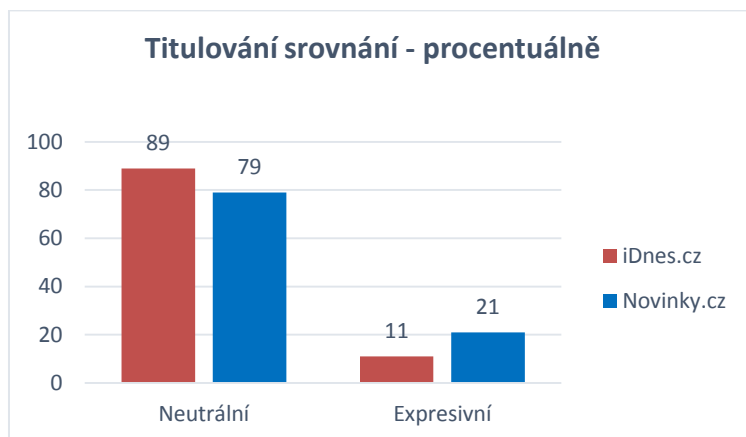

Srovnání titulování

Expresivní titulování Andreje Babiše jsme na serveru iDnes.cz zaznamenali v jedenácti příspěvcích. Na serveru Novinky.cz poté v patnácti příspěvcích. Při bližším zkoumání jsme zjistili, že tento rozdíl mohl vzniknout z toho důvodu, že původci sdělení na serveru Novinky.cz vybírali z výroků osob, které se na adresu Andreje Babiše vyjadřovali záporně, takové pasáže, které obsahovaly nějaká pejorativní označení, s větší intenzitou než na serveru iDnes.cz. Jako příklad můžeme uvést články, v nichž oba portály informovaly o videu, jež natočil herec Ondřej Pavelka, a ve kterém vyzíval Andreje Babiše, aby se přiznal, že spolupracoval s StB. Zatímco původci sdělení na iDnes.cz z videa necitovali žádnou pasáž, ve

kteří by herec Babiše tituloval, server Novinky.cz použil Pavelkovo označení *člověk, u něhož mám vážnou obavu, že v minulém režimu sloužil komunistické StB*.

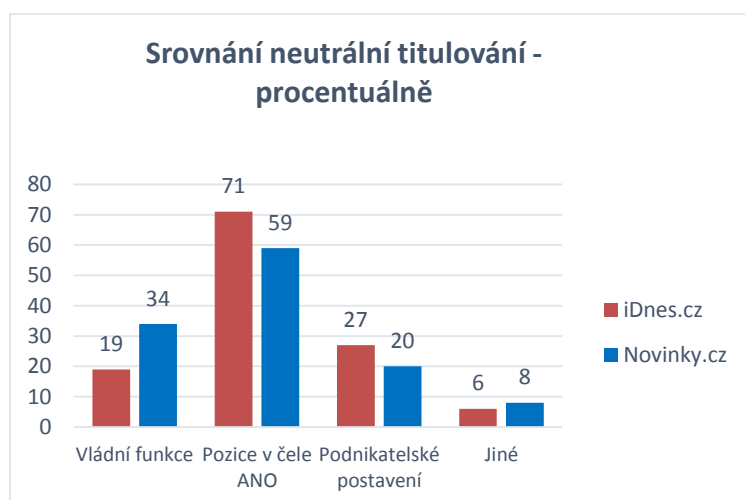
Graf 15: Titulování srovnání - procentuálně

Co se týče neutrálního titulování, oba servery kladly největší důraz na Babišovo vůdcovské postavení ve straně ANO. Rozdíl však můžeme pozorovat v odkazování se na Babišovu funkci ministra financí, případně jeho postavení ve vládě. Zatímco Novinky.cz tuto skutečnost zohledňovaly v sedmadvaceti příspěvcích, iDnes.cz pouze ve dvaceti článcích a to výhradně označením ministr financí. Titul jako *vicepremiér* či *místopředseda vlády* se na iDnes objevil jen jednou, na rozdíl od Novinky.cz, kde jsme alespoň jedno z těchto označení zaznamenali v šesti článcích.

Server Novinky.cz naopak kladl mnohem menší důraz na podnikatelskou a miliardářskou pozici Andreje Babiše. Označení jako podnikatel, miliardář či majitel Agrofertu se vyskytovala v poměru osmadvacet ku šestnácti sdělením ve prospěch iDnes.cz.

Graf 16: Srovnání neutrální titulování - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

Podle hypotézy číslo pět jsme očekávali, že Andrej Babiše bude ve většině článků titulován výhradně neutrálně. Předpokládali jsme totiž, že se budou původci sdělení řídit základy dodržování informační kvality a vyvarují se osobního zaujetí. Tuto hypotézu se nám podařilo potvrdit. Autoři článku volili téměř výhradně neutrální označení. Expresivní titulování Andreje Babiše pocházelo ve většině případů z přímých řečí citovaných osob.

4.5 Výroky Andreje Babiše

Zajímalo nás, v kolika příspěvcích dostala prostor hlavní zkoumaná osoba naší práce. Analytické jednotky jsme tak rozřazovali do tří podkategorií. Do první jsme kódovali všechny příspěvky, v nichž se objevila přímá řeč Andreje Babiše, do druhé podkategorie jsme zařadili všechny příspěvky, v nichž se objevila pouze nepřímá řeč Andreje Babiše, a do třetí podkategorie jsme zařadili takové příspěvky, v nichž se přímá nebo nepřímá řeč Andreje Babiše vůbec nevyskytuje. Zajímala nás pouze taková vyjádření Andreje Babiše, která se nějakým způsobem vztahovala k jeho spolupráci s StB.

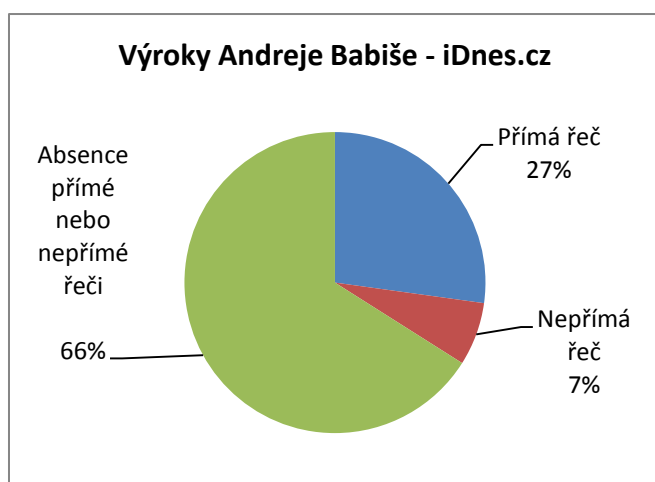
iDnes.cz

Andrej Babiš se vyjadřoval přímo přibližně ve třetině všech sdělení. Pokud k osmadvaceti přímým řečem připočteme ještě sedm nepřímých, zjistíme, že Andrej Babiš byl, ať už přímo či nepřímo, citován ve čtyřiatřiceti procentech všech příspěvků. Server iDnes.cz tak Andreji

Babišovi poskytl největší prostor, ze všech osob, které se v článcích vyjadřovaly. Například v článku z 31. ledna, který se zabýval novými dokumenty předloženými u soudu, se Babiš vyjádřil takto: „*Je to fiktivní svazek, který na mne vedla StB bez mého vědomí. Jeden z dokumentů je datován z doby, kdy jsem žil v Maroku, takže jsem nemohl být v Československu, a také Jsem zvědav, když to vyhrají, jestli se mi všichni omluví.*“ Přímou řeč jsme zaznamenali také ve sdělení s titulkem *Sobotka dostal pokutu za to, že navrhl Babiše do vlády bez lustrace* z 4. června 2014, kde se objevila následující výrok: „*Zaplatím pokutu i náklady, pokud se premiér neodvolá. Rozhodnutí je nesmyslné.*“

Ve sdělení *Poškodil jste stát prodejem OKD, vyčetli Sobotkovi. Došlo i na Babiše* ze 6. února 2014, zabývajícím se prvními interpelacemi poslanců na novou vládu, autor Babišovu reakci na připomínku Jiřího Koubka, o tom že pro všechny by měla platit stejná pravidla, interpretoval následovně: „*Babiš mu opáčil, že podle jeho právníků vůbec lustrační osvědčení předkládat ministři nemusí, že to není povinnost, jen "úzus".*“ Sdělení ze 30. září 2013 s názvem *Němcová vyloučila koalici ODS s Babišem i s dalšími třemi stranami* jsme identifikovali nepřímou řeč v úryvku, ve kterém Babiš reaguje na výroky Miroslava Kalouska a Marka Ženiška ohledně jeho spolupráce s StB: „*Babiš ji popřel, označil se naopak za oběť StB a dodal, že občany to ani nezajímá na rozdíl od toho, co první místopředseda TOP 09 Miroslav Kalousek za 20 let předvedl v politice.*“

Graf 17: Výroky Andreje Babiše - iDnes.cz

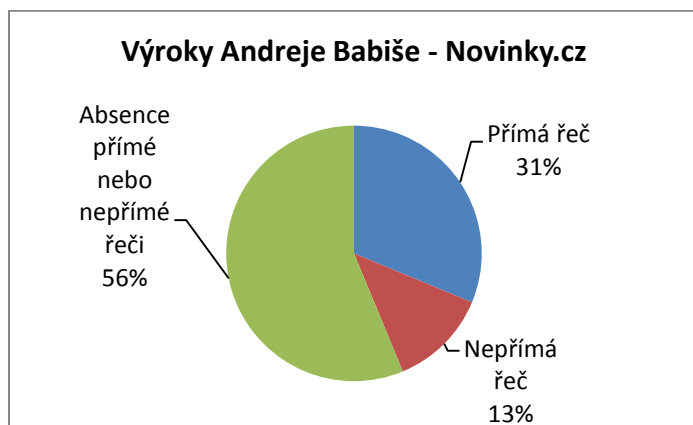

Novinky.cz

Na serveru Novinky.cz se Babišovo přímé vyjádření vyskytuje v pětadvaceti článcích, nepřímé jsme zaznamenali celkem v deseti příspěvcích. Andrej Babiš tak dostal prostor k vyjádření ve čtyřiačtyřiceti procentech všech sdělení. Jedná se o osobu, jež se na serveru Novinky.cz k problematice vyjadřovala nejčastěji. Například ve sdělení, které vyšlo 18. září 2013 pod názvem *Co jiného čekat od agenta Bureše, reagoval Kalousek na Babišovu žalobu se Babiš proti Kalouskovým výrokům ohrazuje obsáhle: „V minulém režimu mě StB vyšetřovala, rozhodně jsem s ní ale nespolupracoval, žádnou spolupráci jsem nepodepsal a na nikoho jsem nikdy nepráskal. StB si na mě vedla svazek, o kterém jsem nevěděl, a agenta ze mne udělala ona bez mého souhlasu. Kvůli tomu se také soudím se slovenským Ústavem paměti národa a máme dost důkazů, abychom vyvrátili, že jsem jakoukoli spolupráci podepsal.“*

Nepřímou řeč jsme identifikovali mimo jiné ve sdělení publikovaném 4. června 2014, ve kterém server informoval o pokutě pro Bohuslava Sobotku za to, že Andreje Babiše navrhl na ministra i bez lustračního osvědčení. Babišova slova interpretovaly Novinky.cz takto: *Vicepremiér Andrej Babiš na tiskové konferenci po jednání vlády uvedl, že za premiéra rád uhradí pokutu i veškeré vzniklé náklady. Jako další příklad může posloužit obsáhlý úsek z článku Svazky StB o Babišovi jsou věrohodné, tvrdí šéf slovenského Ústavu paměti národa, jenž vyšel 13. listopadu 2013: Babiš popírá vědomou spolupráci s StB a tvrdí, že spis agenta Bureše vedla komunistická tajná služba, jen aby vykazovala činnost. V době, kdy měl souhlasit se spoluprací, byl podle vlastních slov v zahraničí. Připustil, že jako pracovník podniku zahraničního obchodu přišel do kontaktu s příslušníky StB, kteří se zajímali o dovoz nekvalitních fosfátů ze Sýrie.*

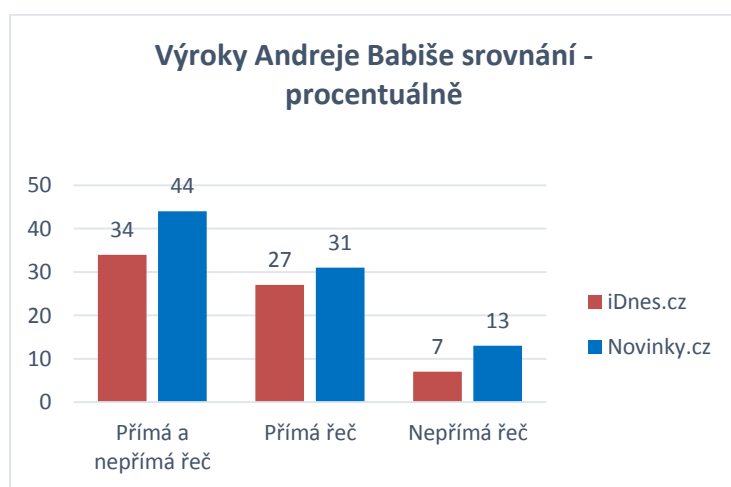
Graf 18: Výroky Andreje Babiše - Novinky.cz

Srovnání

Na obou seveřech jsme zaznamenali identický počet článků, v nichž se vyskytovala přímá či nepřímá vyjádření Andreje Babiše. Servery iDnes.cz i Novinky.cz publikovaly shodně pětatřicet takovýchto sdělení. Vzhledem k nižšímu počtu všech článků publikovaných serverem Novinky.cz, dostal Andrej Babiš možnost k vyjádření ve větší procentuální části příspěvků právě na Novinkách, než na iDnes.cz. Procentuální poměr článků, ve kterých se vyskytovala přímá či nepřímá řeč Andreje Babiše činí čtyřiačtyřicet procent na serveru Novinky.cz a čtyřiatřicet procent na iDnes.cz.

Graf 19: Srovnání výroky Andreje Babiše - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

U hypotézy číslo šest jsme vycházeli z jednoduchého předpokladu, že pokud se Andrej Babiš bude chtít vyjádřit ke kauze, v níž je hlavním aktérem, nejpravděpodobněji jako první zamíří do média, jehož je vlastníkem, kde očekává, že mu bude poskytnut prostor. Tuto hypotézu jsme v kategorii věnující se přímé a nepřímé řeči Andreje Babiše vyvrátili. Pokud zhodnotíme procentuální zastoupení sdělení, v nichž se objevuje přímá nebo nepřímá řeč Andreje Babiše, pak zjistíme, že na serveru Novinky.cz se Andrej Babiš vyjádřil ve čtyřiačtyřiceti procentech, zatímco na serveru iDnes.cz ve čtyřiatřiceti procentech všech článků.

4.6 Výroky zástupců politických stran

Tato kategorie by měla napovědět, do jaké míry původci sdělení poskytovali prostor různorodým názorovým táborům. Kvůli působení Andreje Babiše v hnutí ANO se jeho údajná

spolupráce s StB stala hojně politizovaným tématem. V této kategorii nás tak zajímala přímá i nepřímá řeč zástupců parlamentních politických stran.

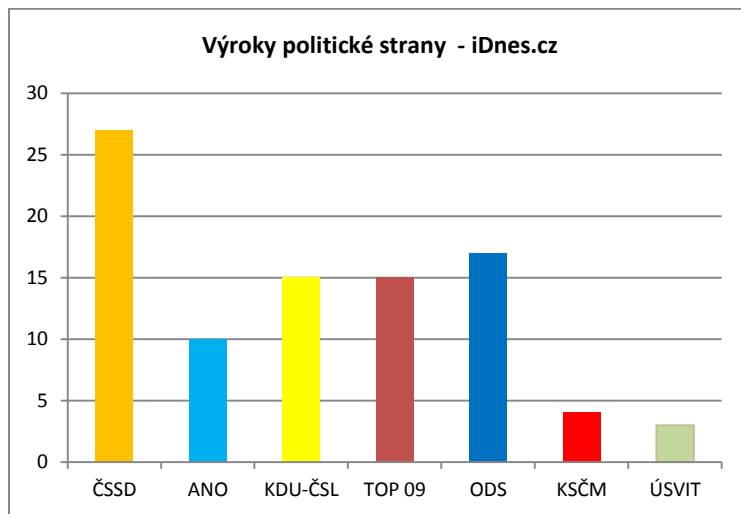
Články jsme rozřazovali do sedmi podkategorií, podle toho, zda obsahovaly vyjádření a) zástupců ČSSD, b) vyjádření zástupců ANO, c) vyjádření zástupců KDU-ČSL, d) vyjádření zástupců TOP 09, e) vyjádření zástupců ODS, f) vyjádření zástupců KSČM a g) vyjádření zástupců ÚSVIT.

iDnes.cz

Z vládních stran dostali v největším počtu článků prostor členové ČSSD, jejichž přímou nebo nepřímou řeč obsahovalo sedmadvacet analytických jednotek. Dominovala především vyjádření předsedy strany a premiéra Bohuslava Sobotky, jenž se vyjadřoval nejčastěji ze všech zaznamenaných osob, přesně jednadvacetkrát. Druhý partner z vládní koalice, strana KDU-ČSL, byla nejčastěji zastupována hlasem ministra zemědělství Mariána Jurečky, který dostal prostor v sedmi sděleních. Marián Jurečka se ve většině případů vyjadřoval k osobě Andreje Babiše negativně. Jednalo se tak o největšího kritika z řad vládní koalice. Ve sdělení z 8. ledna 2014 s názvem *Vláda projednala služební zákon a otevřela dveře Sobotkovi s Babišem* se Marián Jurečka na adresu Andreje Babiše vyjádřil následovně: „*Není důležité umět do vlády vstoupit, ale umět, když je potřeba, také odejít.*“ Přímá či nepřímá řeč politiků z řad strany ANO se objevila v deseti článcích. O čtyři výroky se postarala nynější eurokomisařka Věra Jourová.

Z řad opozice se v největším počtu sdělení objevila přímá nebo nepřímá řeč politiků ODS. Výroky jejich příslušníků jsme zaznamenali celkem v sedmnácti případech, nejvíce u Miroslavi Němcové, jejíž vyjádření jsme analyzovali v šesti sděleních. Na této skutečnosti má nejvýraznější podíl fakt, že Miroslava Němcová vedla ODS do předčasných voleb 2013 jako lídryně strany. Nejvýraznějšího zástupce opozice a také nepokrytě kritického postoje k Babišově osobě představoval nynější předseda TOP 09 Miroslav Kalousek, tehdy první místopředseda strany, který dostal prostor v třinácti případech. Celkově jsme přímou nebo nepřímou řeč u zástupců TOP 09 zaznamenali ve čtrnácti sděleních. Zástupci KSČM se vyjádřili celkem ve čtyřech článcích a hnutí Úsvit prostřednictvím Tomia Okamury třikrát.

Graf 20: Výroky politické strany - iDnes.cz

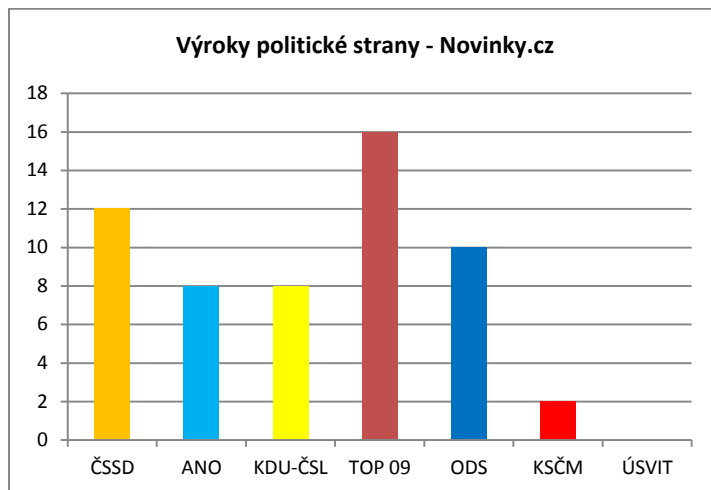

Novinky.cz

Z vládní koalice se v nejvyšším počtu příspěvků vyjadřovali zástupci ČSSD, a to celkem ve dvanácti příspěvcích, z nichž v osmi se objevily citace předsedy strany a premiéra Bohuslava Sobotky. Výroky politiků z řad hnutí ANO jsme analyzovaly v osmi příspěvcích, z toho hned šest jsme zaznamenali u místopředsedkyně Věry Jourové. Předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek a jeho přímé či nepřímé vyjádření se objevilo také v šesti sděleních. Celkově jsme výroky zástupců KDU-ČSL analyzovali v osmi článcích.

Z opozičních stran dostali největší prostor politici TOP 09. Vyjádření jejich zástupců se vyskytovalo v šestnácti analytických jednotkách. Největší počet přímé či nepřímé řeči připadl na Miroslava Kalouska. Ten se ke kauze vyjadřoval celkem ve dvanácti článcích. Občanskou demokratickou stranu nejčastěji reprezentovala Miroslava Němcová. Její vyjádření jsme zaznamenali pětkrát, vyjádření zástupců ODS se objevilo celkem v deseti příspěvcích. Ohlasy Vojtěcha Filipa a Zuzany Rujbrové, jediných vyjadřujících se za KSČM, jsme analyzovali ve dvou článcích. Hnutí Úsvit si nepřipsalo žádnou přímou či nepřímou řeč.

Graf 21: Výroky politické strany - Novinky.cz

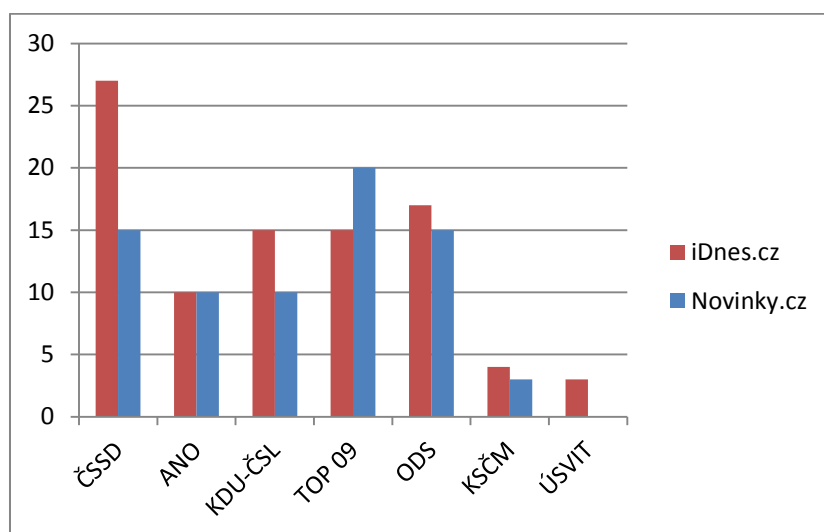
Srovnání

Největší rozdíl mezi oběma servery můžeme vidět v prostoru, který původci sdělení poskytli zástupcům ČSSD. Tato skutečnost je snadno doložitelná na počtu přímých a nepřímých řečí premiéra Bohuslava Sobotky, který na iDnes.cz dostal hned po Andreji Babišovi nejvíce prostoru, když byl citován celkem ve dvaadvaceti sděleních, zatímco na serveru Novinky.cz se předseda strany vyjádřil pouze osmkrát. Obdobná situace nastala i u ministra zemědělství Mariána Jurečky z KDU-ČSL, jehož výrok se na stránkách iDnes.cz objevil v sedmi článcích, zatímco na Novinky.cz pouze jedinkrát.

Zástupci opoziční TOP 09 se vyjadřovali na obou serverech ve srovnatelné intenzitě, avšak u druhého opozičního subjektu, tedy ODS, jsme na iDnes.cz zaznamenali téměř dvojnásobný počet článků. Osobou, jež se za opozici vyjadřovala nejčastěji, byl Miroslav Kalousek, kterého oba servery shodně prezentovaly jako největšího Babišova oponenta a soupeře.

Celkově se častěji zástupci různých politických stran vyjadřovali více na stránkách iDnes.cz, což odpovídá našemu předešlému zjištění, že tento zkoumaný server se tématem zabýval převážně z politického hlediska.

Graf 22: Výroky politiké strany srovnání - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

Hypotéza číslo sedm předpokládala, že z vládních stran dostanou v největším počtu článků prostor zástupci ČSSD. Ze stran opozičních jsme stejný předpoklad vyslovili u představitelů TOP 09. Zatímco na serveru Novinky.cz se nám podařilo hypotézu potvrdit, na iDnes.cz pouze v případě ČSSD. Pokud jde o opoziční strany, ve větším množství článků jsme na tomto portálu zaznamenali výroky zástupců ODS než TOP 09, byť velice těsně, pouze o jediný příspěvek.

4.7 Výroky aktérů soudního procesu a prezidenta

Další kategorií jsme zaměřili pozornost na to, v kolika analytických jednotkách se vyjadřovali aktéři soudního procesu a také prezident Miloš Zeman. Tato kategorie se zaměřovala na osoby a instituce, stojící mimo parlamentní mocenské zápolení. Zjišťovali jsme tak, zda se v článcích objevili citace zástupců ÚPN, bývalých příslušníků StB, prezidenta Miloše Zemana a ostatních osob. Do podkategorie ostatní jsme zařadily mimo jiné přímé nebo nepřímé řeči bývalého prezidenta Václava Klause, nezaujatých právníků či běžných občanů.

iDnes.cz

Prezident Miloš Zeman se ke kauze vyjadřoval dvanáctkrát, výhradně v souvislosti se jmenováním Andreje Babiše ministrem financí, ať už sám nebo prostřednictvím svých mluvčích. Výrok prezidenta můžeme najít například v článku ze srpna 2014 *Babiš a Němcová byli mými zkouškami ohněm, přiznal Zeman*, ve kterém se vyjádřil následovně: „Byla zvyklost,

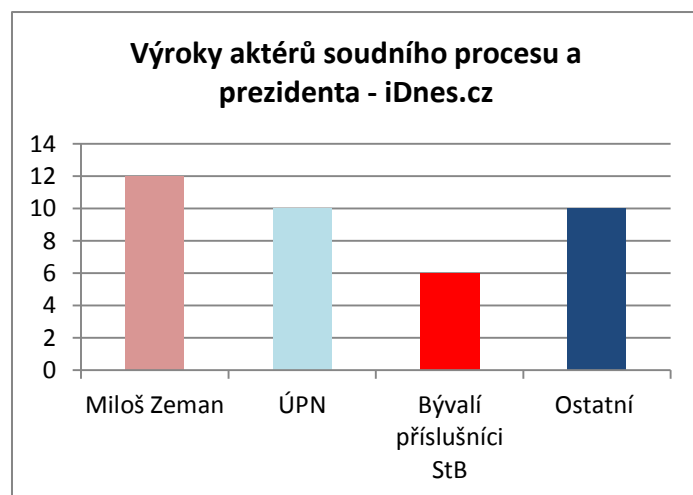
že si prezident vyžádá lustrační osvědčení od všech ministrů. Já jsem tu zvyklost porušil. Proč? Jednalo se samozřejmě o pana Babiše. Hnutí ANO prohlásilo, že nepůjde do vlády, když tam nepůjde jeho předseda. Kdybych chtěl, mohl jsem vládu vyhodit do povětří.“

Osoby zastupující Ústav paměti národa se vyjadřovaly celkem v deseti příspěvcích. Citace vedoucího ústavu Ondřeje Krajňáka se objevila ve čtyřech sděleních. Například ve článku *Slováci věří ve spolupráci Babiše s StB. Dokumenty jsou věrohodné*, tvrdí se Ondřej Krajňák pozastavuje mimo jiné nad skutečností, že ÚPN se stává terčem žalob, i přesto, že jeho činnost a povinnosti mu ukládá zákon: *"Vnímáme to jako velmi nešťastné. Povinnost zveřejňovat agendu někdejší Státní bezpečnosti máme ze zákona,"* řekl vedoucí ÚPN.

Další z podkategorií obsáhla výroky bývalých příslušníků StB, kteří svědčili v soudním sporu Andreje Babiše s ÚPN. Nejméně jeden z trojce Julius Šuman, Andrej Kulha František Hakáč se vyjádřil v šesti sděleních, což činí pětiprocentní podíl z celkového počtu analyzovaných článků. Všichni bývalí pracovníci komunistické tajné policie svědčili ve prospěch žalujícího. Jako příklad můžeme uvést článek z 26. června 2014 s názvem *Babišův spor o jeho evidenci u StB končí, verdikt možná padne dnes*, v němž se objevila již dřívější citace Júlia Šumana: *„Zpráva o získání agenta Bureše není pravdivá. Naverbování se u Obuvníka (restaurace, v níž mělo ke zverbování dojít) neuskutečnilo.“*

Nezaujatí právníci byli autory sdělení dotazováni ve dvou případech, aby čtenářům přiblížili problematiku lustrací. Vyjádření bývalého prezidenta Václava Klause jsme analyzovali v jednom článku, ve kterém objasňoval svůj názor na zvyklost předkládat lustrační osvědčení. Takováto sdělení jsme zařadili do podkategorie ostatní.

Graf 23: Výroky aktérů soudního procesu a prezidenta – iDnes.cz

Novinky.cz

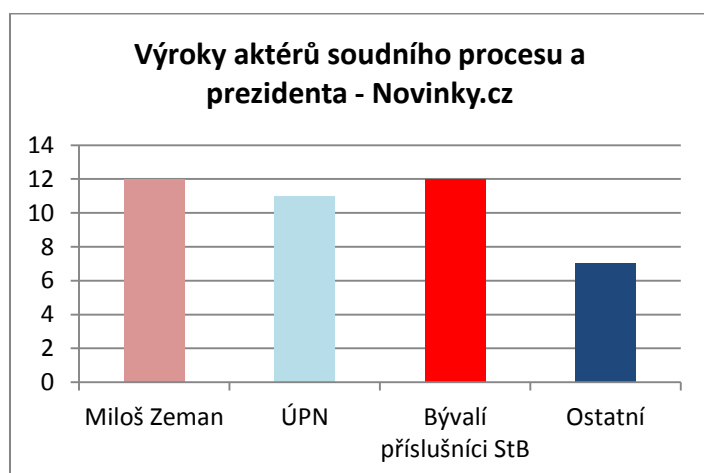
Výroky prezident Miloš Zeman se objevily celkem ve dvanácti článcích. Například v příspěvku *O lustrační osvědčení jsem nepožádal, nemám důvod, tvrdí Babiš*, v němž prezident odpovídá na otázku, zda by mohl Andreje Babiše jmenovat ministrem i bez negativního lustračního osvědčení, se vyjádřil následovně: „Nevím, jestli se pravidla v této věci změnila, pouze konstatuji, že tento požadavek tehdy byl.“

Ředitel ústavu paměti národa Ondřej Krajňák, tedy zástupce protistrany v soudním sporu, dostal prostor v sedmi sděleních. Ve článku *Svazky StB o Babišovi jsou věrohodné, tvrdí šéf slovenského Ústavu paměti národa* řekl mimo jiné následující: „Dali jsme (soudu) k dispozici takové dokumenty, které hovoří ve prospěch ústavu. Obecně existuje jen malá pravděpodobnost, že by evidence byly vykonstruované, když nezávisle na sobě existovaly ve třech svazcích.“ Celkově jsme vyjádření pracovníků či zástupců ÚPN zaznamenali v deseti příspěvcích.

Další podkategorie sledovala výroky bývalých příslušníků StB, kteří svědčili v námi sledovaném soudním procesu. Vyjádření Juliuse Šumana, Andrej Kulhy nebo Františka Hakáče obsahovalo dvanáct článků. Dva prvně jmenované citovali autoři například ve článku *Zprávu o získání agenta Bureše jsem podepsal až na rozkaz, řekl u soudu svědek z StB* z dubna 2014.

Ve čtyřech případech se ve sděleních vyskytla také vyjádření nestranných právníků. Václavu Klausovi, jakožto bývalému prezidentovi, byl poskytnut prostor ve dvou sděleních.

Graf 24: Výroky aktérů soudního procesu - Novinky.cz

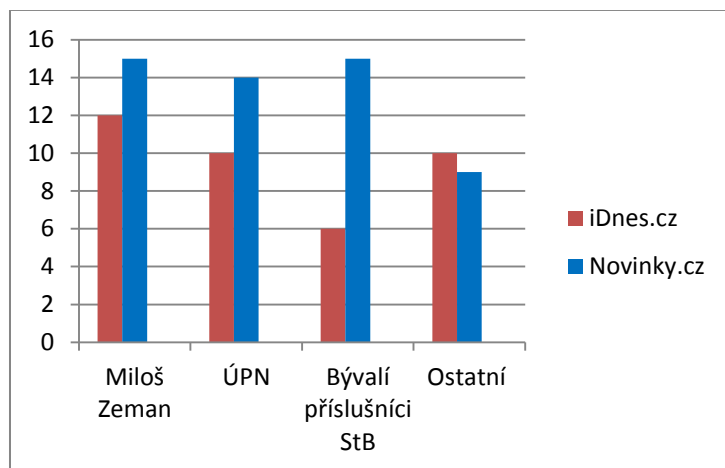

Srovnání

Nezanedbatelný rozdíl jsme zaznamenali v počtu článků, v nichž se objevila vyjádření bývalých příslušníků StB. Na serveru Novinky.cz se přímá nebo nepřímá řeč vyskytla v patnácti procentech všech sdělení, zatímco na serveru iDnes.cz pouze v šesti procentech všech článků.

Protistraně soudního sporu, tedy Ústavu paměti národa, byl poskytnut větší prostor na serveru Novinky.cz, kde se například ředitel ÚPN Ondřej Krajňák vyjádřil celkem sedmkrát, zatímco na iDnes.cz čtyřikrát. Vyšší zastoupení citací bývalých příslušníků StB i zástupců ÚPN na serveru Novinky.cz vyplývá z faktu, že o soudním sporu jako o hlavním tématu, informovaly Novinky ve větším počtu sdělení.

Obrázek 25: Srovnání výroky aktérů soudního procesu a prezidenta - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

V osmé hypotéze jsme očekávali, že počet článků, v nichž se objevilo vyjádření zástupců ÚPN, bude na obou serverech srovnatelný s počtem článků, v nichž dominovalo téma soudního procesu. Výroky zástupců ÚPN jsme na iDnes.cz zaznamenali v deseti člancích. Novinky.cz si připsaly ještě o jeden příspěvek více. Soudní proces jako hlavní téma dominoval ve dvanácti člancích na iDnes.cz a v osmnácti člancích na Novinky.cz. Z tohoto pohledu se nám tak hypotézu podařilo potvrdit na iDnes.cz. Na portálu Novinky.cz nikoliv.

4.8 Pozice Andreje Babiše v příspěvku

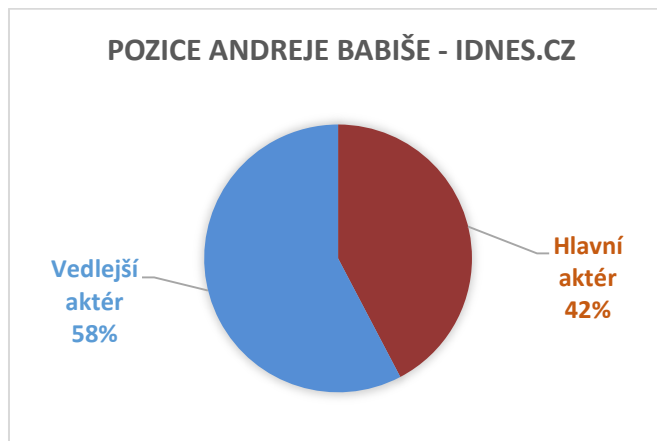
V této kategorii jsme sledovali, zda je Andrej Babiš hlavním, nebo vedlejším aktérem zkoumaných článků v kontextu námi nastolené problematiky. Analytické jednotky jsme tak rozřazovali do dvou podkategorií. Do první z nich jsme zařazovali taková sdělení, ve kterých byl Andrej Babiš hlavním aktérem a do druhé taková sdělení, v nichž byl Andrej Babiš aktérem vedlejším.

Pokud články informovaly primárně o soudním procesu nebo o samotné spolupráci s StB, byl Andrej Babiš vždy hlavním aktérem. U sdělení, ve kterých bylo dominantním tématem lustrační osvědčení či služební zákon, již záleželo na každém jednom konkrétním článku, zda byl zaměřen na lustrační či služební zákon jmenovitě ve spojitosti s Andrejem Babišem, či nikoliv. Jako hlavního aktéra jsme tak Andreje Babiše neshledali například v článku, jež server iDnes.cz publikoval v listopadu 2013 *O zrušení lustrací odmítáme jednat, varují lidovci ČSSD*. Naopak ve sdělení s názvem *Jestli byl Babiš agentem StB, tak odejdu, říká jeden z lídrů ANO*, jež vyšlo na iDnes.cz také v listopadu stejného roku, Andrej Babiš vystupuje jako ústřední postava.

iDnes.cz

Ve čtyřiačtyřiceti příspěvcích, tedy ve dvačtyřiceti procentech celkového zkoumaného vzorku článků, se o Andreji Babišovi psalo v námi nastolené problematice jako o hlavním aktérovi. Vedlejším aktérem je Andrej Babiš například v článku *ANO chce vést dopravu, spravedlnost, místní rozvoj i životní prostředí*, ve kterém se primárně řešily požadavky strany ANO na křesla ve vládě. Andrej Babiš tak sice byl jedním z hlavních aktérů článku, avšak ne v kontextu své spolupráce s StB. Té byla věnována jen malá část obsáhlého sdělení. Článek s názvem *Svazek Bureš: Babišův spor rozhodne až klíčový svědek* naopak o Andreji Babišovi informuje jako o hlavním aktérovi v kontextu, jež nás zajímá, když se zabývá vývojem soudního procesu.

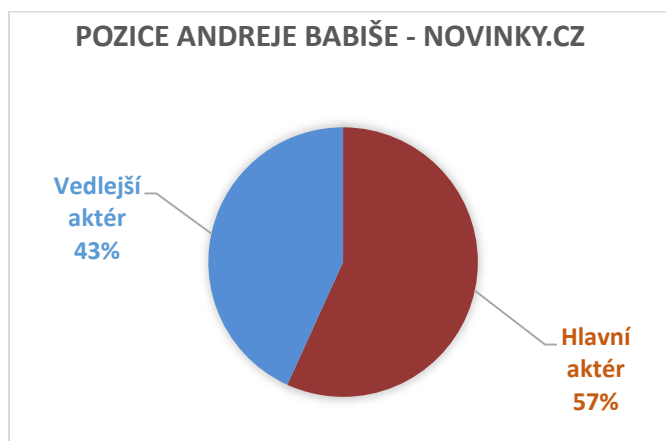
Graf 26: Pozice Andreje Babiše - iDnes.cz

Novinky.cz

Redaktoři Novinky.cz věnovali Andreji Babišovi jako hlavnímu aktérovi prostor v šestačtyřiceti případech, což činí sedmapadesátiprocentní zastoupení ze všech příspěvků. Nadpoloviční většina článků se tak primárně soustředovala na osobu Andreje Babiše. Bezespору hlavním aktérem je Andrej Babiš například v článku s názvem *V dalším spise StB se zmiňuje jméno agenta Bureše* z března 2014, ve kterém Novinky informují o zveřejnění již pátého spisu, v němž je zmíněno jméno agenta Bureše. Jako vedlejšího aktéra jsme Andreje Babiše identifikovali například v článku zabývajícím se první zahraniční cestou na Slovensko, kterou v pozici premiéra vykonal Bohuslav Sobotka. O Andreji Babišovi se ve článku píše následovně: „Na společné tiskové konferenci padla i otázka na nového ministra financí ČR Andreje Babiše, který se právě v Bratislavě soudí se slovenským Ústavem paměti národa. Ten ho označil za spolupracovníka StB. Premiéři svorně uvedli, že si nemyslí, že by lustráčnický zákon měl vykolejit jak novou českou vládu, tak vzájemné vztahy.“

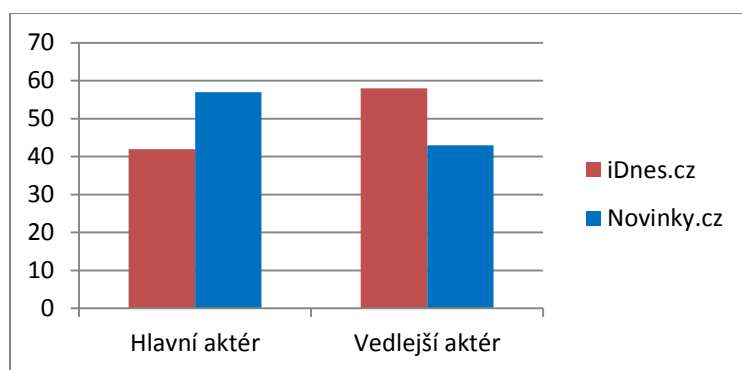
Graf 27: Pozice Andreje Babiše - Novinky.cz

Srovnání

Andreji Babišovi se jako hlavnímu aktérovi v souvislosti s StB věnovali více na serveru Novinky.cz kde se takto objevil v celkem šestačtyřiceti sděleních. Server iDnes.cz zaměřoval na Andreje Babiše hlavní pozornost ve čtyřiačtyřiceti sděleních. Když porovnáme tato čísla v poměru k celkovému množství zveřejněných článků každého serveru, zjistíme, že i když celkově se našemu ústřednímu tématu věnovali redaktoři více na serveru iDnes.cz, ve většině případů nebyl Andrej Babiš hlavním aktérem, a jeho spolupráce s StB zde byla pouze zmíněna. Naproti tomu na serveru Novinky.cz, přesto že o Andreji Babišovi v naší zkoumané souvislosti informoval méně, se ve většině případů jednalo o hlavní náplň článků.

Graf 28: Srovnání pozice Andreje Babiše - procentuálně

4.9 Tvorba článků

Kategorie číslo osm měla objasnit, do jaké míry přebíraly oba servery zprávy z tiskové agentury. Články jsme tak rozřazovali do tří podkategorií na články vytvořené a) redaktory serverů b) ČTK c) kombinovaně. Touto analýzou jsme chtěli zjistit, zda se zkoumané servery snažily problematiku zpracovat po svém, získávat vlastní informace, a problematiku zkoumat hlouběji, anebo zda se uchylovaly spíše k přebírání zpráv z tiskové agentury, které se již servery nesnažili dále rozvíjet.

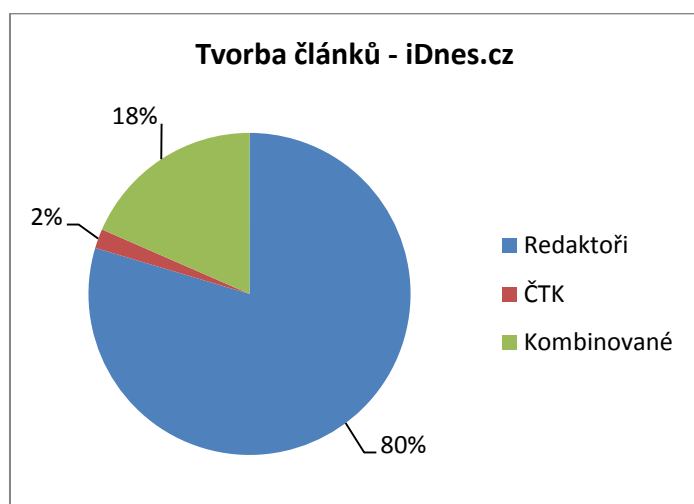
iDnes.cz

Na serveru iDnes.cz jsme zaznamenaly dva články, které portál kompletně přebral z ČTK. Nejprve 19. října publikoval iDnes.cz článek s názvem *Babiš donášel komunistické StB při jedné její operaci, tvrdí deník Sme*, aby pak 24. listopadu téhož roku vyšel článek *Babišův svazek je zfalšovaný, tvrdí bývalý agent StB*. Zpráv částečně přejatých z ČTK a částečně

vytvořených redaktory serveru jsme napočítali devatenáct. Do této podkategorie jsme zařadili například příspěvek *Sobotka dostal pokutu za to, že navrhl Babiše do vlády bez lustrace*, který byl publikován 4. června 2014. Do stejné podkategorie spadal také příspěvek *Babisconi ohrožuje demokratické instituce v Česku, píše Foreign Policy*.

Zbylých dvaosmdesát článků vytvořili výhradně redaktori serveru. Jedním z takových příspěvků byl například článek ze 17. října 2013 s názvem *Herec Pavelka viní Babiše ze lži ohledně spolupráce s StB*. Dalším sdělením, které vytvořili pracovníci zkoumaného média, byl článek *Sobotka: Kandidáti do vlády by měli předložit lustrační osvědčení*.

Graf 29: Tvorba článků - iDnes.cz

Novinky.cz

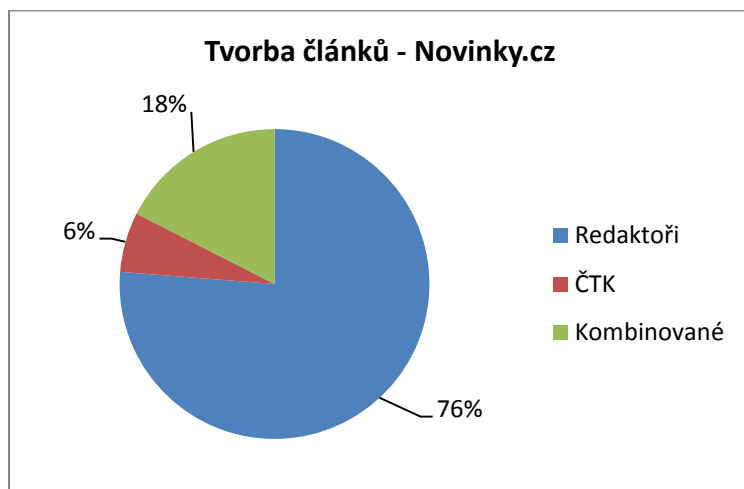
Příspěvků, které Novinky.cz kompletně převzaly od ČTK, jsme analyzovali celkem pět. Z tiskové agentury vzešel například článek ze 4. listopadu 2014. *Oligarcha Babiš může být hrozbou pro demokracii, píše prestižní Foreign Policy*. Ve stejný den, pouze o rok dříve, vyšel příspěvek *Zápis z Babišovy schůzky s StB je i v českém archivu*.

Do podkategorie částečně přejatých zpráv jsme zařadili článek *Ve vládě být nemusím, tvrdí Babiš. O lustrační osvědčení žádat nebude* z 6. listopadu 2013. Tato podkategorie obsahla také příspěvek *Vláda schválila vlastní novelu služebního zákona. I s většími odměnami pro úředníky*, publikovaný 15. ledna 2014. Celkem jsme analyzovali čtrnáct takovýchto sdělení.

Výhradně redaktori serveru Novinky.cz vytvořili například článek *Andrej Babiš podle archivu podepsal spolupráci s StB*. Stejně rak článek s názvem *Lustrace je účelová, Zeman líčí na*

Babiše, tvrdí Schwarzenberg, jenž vyšel 5. listopadu 2013. Tato podkategorie obsáhla celkem jednašedesát příspěvků.

Graf 30: Tvorba článků - Novinky.cz

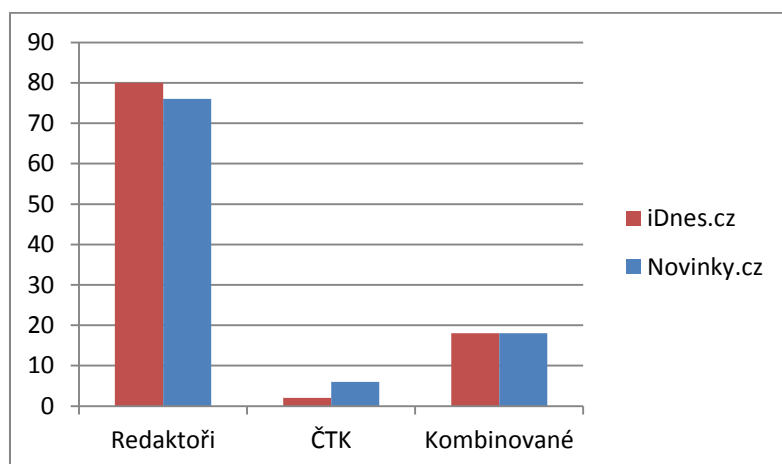

Srovnání

Na obou serverech vytvořili většinu článků výhradně redaktoři zkoumaných médií, případně jejich tištěných mutací. Novinky.cz publikovaly jednašedesát takovýchto článků a iDnes.cz dokonce dvaosmdesát takovýchto příspěvků.

Kompletně přejatých článků z ČTK jsme zaznamenali pět na straně serveru Novinky.cz a dva na iDnes.cz. Jednalo se tak o velice malou procentuální část z celkového vzorku článků. Příspěvky, které vznikly na základě zpráv z tiskové agentury a zároveň díky práci redaktorů příslušných médií, utvořily na obou serverech osmnáctiprocentní část všech příspěvků. Podle výsledků provedené analýzy tak oba servery dávaly přednost vlastní redakční práci, nežli přejímání agenturních zpráv.

Graf 31: Srovnání tvorba článků - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

Předpokládali jsme, že server iDnes.cz bude servisního zpravodajství ČTK využívat častěji, než server Novinky.cz. Domnívali jsme se, že redaktoři iDnes.cz se tak budou snažit zbavit zodpovědnosti za publikovaný text, který se majitele média Andreje Babiše dotýká v rámci ožehavého tématu.

Naše hypotéza se však nepotvrdila, když výhradním autorem článku byla ČTK ve větším množství příspěvků na serveru Novinky.cz. Kombinovaně vytvořené příspěvky se objevovaly na obou serverech ve srovnatelném množství.

4.10 Výskyt informace, že je Andrej Babiš majitelem vydavatelství MAFRA, potažmo serveru iDnes.cz

Ačkoliv jsme i v této kategorii věnovali pozornost oběma serverům, zajímal nás primárně portál iDnes.cz. Zajímalo nás, v kolika sděleních, z námi nadefinovaného vzorku článků, byli čtenáři obeznámeni s faktem, že Andrej Babiš je majitelem tohoto média. Analytické jednotky jsme tak rozřazovali do dvou podkategorií. Do první podkategorie jsme zařazovali sdělení, v nichž se objevila zmínka o vlastnictví serveru iDnes.cz, a do druhé podkategorie sdělení, v nichž tato skutečnost uvedena nebyla.

iDnes.cz

Vzhledem k tomu, že se tato kauza přímo týká osoby Andreje Babiše, je z hlediska objektivity a novinářské etiky na místě takovéto upozornění do článku zahrnout.

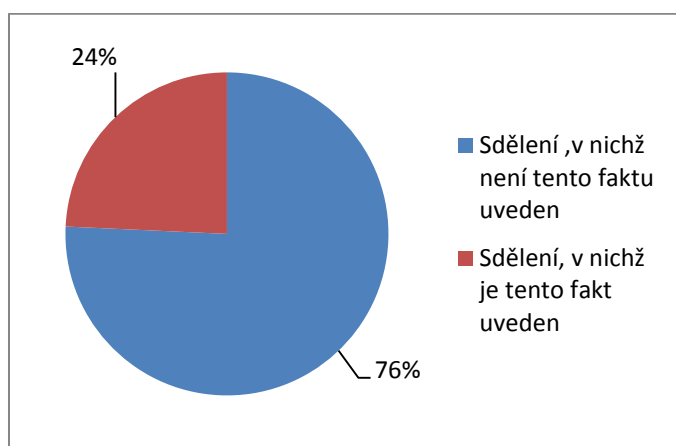
Informace o vlastnictví iDnes.cz Andrejem Babišem se vyskytla v pětadvaceti ze 103 příspěvků. Čtenáři tak byli na tuto skutečnost upozorněni přibližně v jedné čtvrtině všech sdělení. Redakce tak patrně nemá ve svém kodexu zahrnutou povinnost tuto skutečnost uveřejňovat. Jedná se zřejmě pouze o dobrovolnou iniciativu některých redaktorů, nebo o nepsané pravidlo, jímž se však většina původců sdělení neřídí.

Je však důležité upozornit na fakt, že společnost Agrofert koupí vydavatelství MAFRA oficiálně potvrdila v červnu roku 2013. Články spadající do období před červnem 2013 tedy logicky informaci o vlastnictví iDnes.cz Andrejem Babišem obsahovat nemohly. Jedná se o deset sdělení.

Zároveň je pravdou, že pokud se podíváme na kategorii zkoumající hlavní témata článků, zjistíme, že procentuálně se výskyt vlastnické skutečnosti překrývá s hlavními tématy soudního sporu a samotné spolupráce s StB, u nichž by toto upozornění bylo nejvíce namístě. U některých sdělení, jejichž dominantní téma je vzdálenější, nebo v nichž není Andrej Babiš hlavním aktérem, by tento dovětek působil nepatřičně. Například v obsáhlém článku o nynější eurokomisařce Věře Jourové *Před sedmi lety se chtěla Jourová z ANO zabít, dnes rozhoduje o vládě*, kde se objevuje pouze drobná citace, která dokládá, co si Jourová myslí o tom, že se Babiš v daném období soudil na Slovensku o své údajné spolupráci s StB. Věra Jourová se vyjadřuje následovně: „*Lustrační zákon je prostě zákon z roku 1991. Odrážel potřeby té doby. Dnes řešíme jiné problémy, které způsobili lidé, kteří s lustrací problém nemají.*“

Odlisný případ představuje článek s názvem *Jourová může zamířit do vlády, Babiš podle ní lustraci nepotřebuje*, ve kterém je hlavním tématem pohled Jourové na problém Babišovy lustrace. Proto se autoři sdělení rozhodli do článku zařadit informaci o Babišově vztahu k iDnes.cz v této podobě: „*...šéf hnutí ANO a majitel Agrofertu, který koupil i společnost Mafra, pod níž patří i iDNES.cz, Mladá fronta Dnes a Lidové noviny.*“ Bezprostředně po vynesení prvního rozsudku v soudním procesu nabídl iDnes.cz čtenářům rozhovor s Andrejem Babišem, v němž se na konci sdělení objevuje tato poznámka: *(Andrej Babiš je prostřednictvím Agrofertu vlastníkem společnosti MAFRA, do níž patří server iDNES.cz a Mladá fronta DNES i Lidové noviny - pozn. red.)*

Graf 32: Informace o vlastnictví iDnes.cz - iDnes.cz

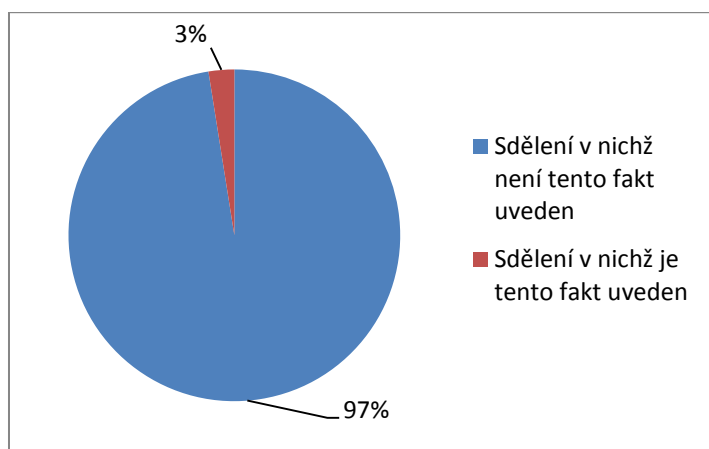

Novinky.cz

Zatímco zveřejnění informace o vlastnické skutečnosti serveru iDnes.cz na serveru iDnes.cz jsme považovali za žádoucí a pozitivní, na serveru Novinky.cz by uvedení této skutečnosti v článcích týkající se námi zkoumané problematiky bylo spíše nemístné.

Informace o tom, že je Andrej Babiš vlastníkem serveru iDnes.cz, potažmo vydavatelství MAFRA, se objevila pouze ve dvou sděleních. V článku s názvem *Líčení s Babišem kvůli StB slovenský soud odročil* zveřejněném v říjnu 2013 se vyskytla zmínka o tom, že Andrej Babiš převzal vydavatelství MAFRA. Další zmínku o vlastnictví společnosti MAFRA Andrejem Babišem jsme zaznamenali ve sdělení *Slonková: Moje názory se diametrálně liší se zbytkem vedení*, které primárně referovalo o odchodu šéfredaktorky deníku Mladá fronta Dnes Sabiny Slonkové.

Graf 33: Informace o vlastnictví iDnes.cz - Novinky.cz

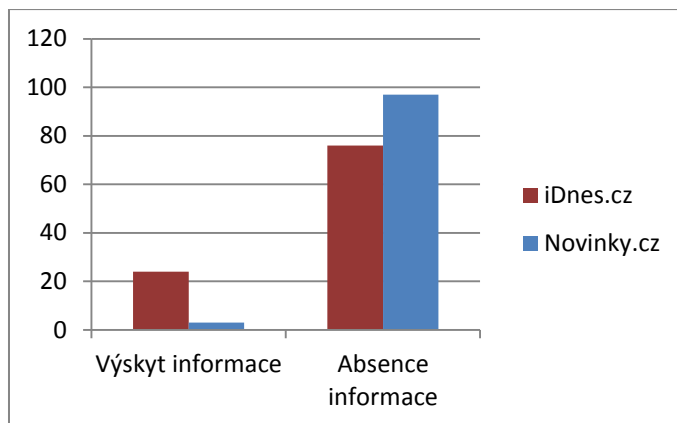

Srovnání

Server iDnes.cz zahrnul tuto informaci do pětadvaceti z celkových sto tři příspěvků. Tato skutečnost však mohla být logicky zahrnuta pouze ve třiadvadesáti článcích, protože deset z celkového počtu vyšlo ještě před koupí vydavatelství MAFRA.

Na serveru Novinky.cz jsme výskyt této informace neočekávali, což se potvrdilo, když byla zmíněna pouze ve dvou článcích.

Graf 34: Srovnání informace o vlastnictví iDnes.cz - procentuálně

Potvrzení nebo vyvrácení hypotézy

V hypotéze jsme předpokládali, že na serveru iDnes.cz se bude informace o tom, že je Andrej Babiš majitelem tohoto média objevovat. Zároveň jsme předpokládali, že tato informace se nebude vyskytovat v článcích portálu Novinky.cz, protože by se jednalo o nemístnou zmínku, která s námi zkoumanou problematikou nesouvisí.

Hypotézu se nám podařilo potvrdit, když byla tato skutečnost zmíněna ve čtyřadvaceti procentech příspěvků serveru iDnes.cz a pouze ve třech procentech příspěvků na serveru Novinky.cz.

Závěr

V naší práci jsme se zaměřili na srovnání způsobu jakým zpravodajské servery iDnes.cz a Novinky.cz informovaly o kauze údajné spolupráce Andreje Babiše s StB. Zajímalo nás, zda se liší mediální obraz osoby Andreje Babiše utvářený médii, jehož je vlastníkem, od obrazu utvářeného médii na Andreji Babišovi nezávislém. Během naší práce jsme stanovili hlavní výzkumnou otázku a tři podotázky. Také jsme nadefinovali osm hypotéz, které jsme se provedením zevrubné analýzy stanoveného vzorku článků snažili potvrdit nebo vyvrátit.

V hypotéze číslo jedna jsme se zaměřili na počet příspěvků. Vycházeli jsme z premisy, že časté informování o spolupráci se Státní bezpečností v médiích může negativně ovlivnit společenský obraz Andreje Babiše. Proto jsme předpokládali, že server, jehož je vlastníkem, bude o kauze informovat pokud možno co nejméně. Hypotézu jsme však provedenou analýzou vyvrátili, když iDnes.cz zveřejnil o třiatvácet článků více než server Novinky.cz. Náš předpoklad se tedy ukázal jako nesprávný.

V hypotéze číslo dvě nás zajímala časová období, ve kterých servery příspěvky publikovaly. Očekávali jsme, že téma bylo pro média nejvíce atraktivní ve chvíli, kdy se stalo politickým, tedy kdy se začala kauza diskutovat v souvislosti s Babišovým ucházením se o post ministra financí a zvyklostí předkládat lustrační osvědčení. Tuto hypotézu se nám podařilo pomocí analýzy potvrdit. Zjistili jsme, že největší množství příspěvků bylo oběma servery zveřejněno na konci roku 2013 a na začátku roku 2014. Tento časový úsek odpovídá rozpětí říjnových předčasných voleb až po lednové jmenování Andreje Babiše ministrem financí.

V hypotéze číslo tři jsme předpokládali, že nejčastěji bude v příspěvcích dominovat téma lustračního osvědčení a služebního zákona. Tuto hypotézu se nám podařilo potvrdit na obou serverech, ale zatímco na serveru iDnes mělo toto téma nad ostatními znatelnou převahu, na Novinky.cz jsme v této podkategorii zaznamenali pouze o jeden příspěvek více, než v podkategorii zabývající se soudním sporem. Při analyzování hlavních témat zkoumaných článků jsme tak zjistili odlišný způsob informování o spolupráci Andreje Babiše s StB. Server iDnes.cz informoval o této spojitosti především v politické rovině, zatímco portál Novinky.cz se se stejnou intenzitou věnoval také problematice samotné spolupráce a soudního procesu.

Čtvrtá z našich hypotéz předpokládala, že vítězstvím Andreje Babiše v soudním procesu se bude zabývat více server iDnes.cz. A to opět z toho důvodu, že Andrej Babiš je majitelem tohoto média, a že očištění jeho jména tak dostane na stránkách iDnes.cz více prostoru než na

portálu Novinky.cz. Pokud se však zaměříme na články věnující se vynesení rozsudku okresního soudu v červnu 2014, poté dospějeme k poměru šest ku pěti z pohledu iDnes.cz. Když připočteme ještě po jednom sdělení na obou portálech, věnujícím se potvrzení rozsudku odvolacím soudem v červnu 2015, získáme tak výsledný poměr sedm ku šesti. Hypotézu jsme tak sice potvrdili, avšak pouze rozdílem jediného sdělení. O vynesení rozsudků tak oba servery informovaly srovnatelně.

Hypotéza číslo pět očekávala absenci subjektivity, a naopak předpokládala seriózní a místné titulování Andreje Babiše. Tuto hypotézu se nám podařilo potvrdit, když se ve většině článků na obou serverech vyskytovala výhradně neutrální označení Andreje Babiše. Autoři článku volili téměř vždy neutrální označení. Expresivní titulování Andreje Babiše pocházelo ve většině případů z přímých řečí citovaných osob. Alespoň jedno expresivní označení Andreje Babiše jsme na serveru Novinky.cz zaznamenali v jednadvaceti procentech analyzovaných článků, na serveru iDnes.cz pak v jedenácti procentech.

Při šesté hypotéze jsme vycházeli z předpokladu, že pokud se Andrej Babiš bude chtít ke kauze sám vyjádřit, v první řadě se obrátí na redakci média, jež mu patří. Tam totiž pravděpodobně očekává, že mu bude poskytnut prostor. Tuto hypotézu jsme v kategorii věnující se přímé a nepřímé řeči Andreje Babiše vyvrátili, když jsme u obou serverů zaznamenali identická data. Co do procentuálního zastoupení ze všech zkoumaných analytických jednotek tak dokonce server Novinky.cz poskytl Andreji Babišovi prostor ve větším procentu všech článků.

V sedmé hypotéze jsme se domnívali, že z důvodu politizace údajné spolupráce Andreje Babiše s StB, se v člancích hojně objevovala vyjádření zástupců parlamentních stran, jak vládních, tak opozičních. Očekávali jsme, že z vládních stran se budou ve člancích nejčastěji objevovat výroky zástupců ČSSD, zatímco z opozičních stran dostanou nejvíce prostoru představitelé TOP 09. Tato tvrzení jsme opírali jednak o skutečnost, že pro jmenování Andreje Babiše ministrem financí byl důležitý postoj předsedy ČSSD Bohuslava Sobotky, a jednak o to, že předseda TOP 09 Miroslav Kalousek představuje největšího Babišova politického protivníka a stínového ministra financí. Proto jsme očekávali, že výroky právě těchto dvou osob se budou vyskytovat v hojně míře. Zatímco na serveru Novinky.cz se nám podařilo hypotézu potvrdit beze zbytku, na iDnes.cz pouze co se týká předpokladu ohledně výroků ČSSD. Pokud jde o opoziční strany, ve více člancích jsme na tomto serveru zaznamenali výroky ODS než TOP 09, byť se jedná o rozdíl pouze jediného příspěvku.

U osmé hypotézy jsme předpokládali dodržování základních zpravodajských hodnot, kdy by měl být ve zpravodajských obsazích poskytnut prostor oběma účastníkům nějakého sporu, případně názorovým oponentům. Očekávali jsme, že počet článků, v nichž se objevilo vyjádření zástupců ÚPN národa, bude na obou serverech srovnatelný s počtem článků, v nichž dominovalo téma soudního procesu. Předpokládali jsme totiž, že citace představitelů ÚPN se objeví právě v příspěvcích dominantně se zabývajících tímto tématem. Výroky zástupců ÚPN jsme na iDnes.cz zaznamenali v deseti člancích. Novinky.cz si připsaly ještě o jeden příspěvek více. Soudní proces jako hlavní téma dominoval ve dvanácti člancích na iDnes.cz a v osmnácti člancích na Novinky.cz. Z tohoto pohledu se nám tak hypotézu podařilo potvrdit pouze na serveru iDnes.cz.

Devátá hypotéza předpokládala, že server iDnes.cz bude přejímat zprávy z ČTK ve větším množství příspěvků, nežli server Novinky.cz. Tato hypotéza se nepotvrdila, když Novinky.cz zveřejnily jak více článků kompletně převzatých z tiskové agentury, tak i více článků, které vznikly kombinovaně.

Závěrečná hypotéza poté předpokládala, že ve sděleních serveru iDnes.cz se bude vyskytovat informace o tom, že Andrej Babiš je majitelem tohoto serveru, zatímco na stránkách Novinky.cz se tato skutečnost objevovat nebude. Hypotézu se nám v tomto případě podařilo potvrdit.

Při snaze zodpovědět hlavní výzkumnou otázku, jsme došli k závěru, že způsob, jakým obě média o kauze informovala, se na první pohled zásadním způsobem neliší, avšak dílčí nezanedbatelné rozdíly jsme zaznamenali prakticky u všech výzkumných kategorií. Co se týče četnosti příspěvků, o třiadvacet sdělení více publikoval server iDnes.cz. V kategorii věnované časovému období zveřejnění příspěvků se počet článků v každé z podkategorií víceméně překrýval, když na obou portálech dominovalo období od uskutečnění předčasných voleb po jmenování Andreje Babiše ministrem financí. Kategorie věnující se hlavním tématům článků ukázala, že server Novinky.cz kladl častěji důraz na problematiku soudního procesu a samotné spolupráce s StB, zatímco iDnes.cz se více zaměřoval na politická vyjednávání a problematiku chybějícího lustračního osvědčení.

Dalšího rozdílu jsme si mohli všimnout při výrocích, které se v člancích vykytovaly. Oba servery poskytly Andreji Babišovi prostor k vyjádření v totožném počtu příspěvků. Prostor věnovaný ostatním osobám se však podstatně lišil. Co se politických stran týče, na serveru iDnes.cz jsme, s výjimkou TOP 09 a ANO, zaznamenali u každé z podkategorií přibližně

dvojnásobné množství analytických jednotek než na serveru Novinky.cz Při pohledu na procentuální zastoupení představitelů parlamentních politických stran jsme zjistili, že Novinky.cz poskytly vyrovnanější prostor jednotlivým táborům, s mírně větším důrazem na výroky opozice, zatímco na iDnes.cz dostali více prostoru příslušníci vládní koalice.

V kategorii věnující se pozici Andreje Babiše ve zkoumaných sděleních jsme zjistili, že jako hlavního aktéra v kontextu jeho spolupráce s StB, jej častěji vykreslovali redaktoři Novinky.cz. Dalo by se říci, že ačkoliv byl celkový vzorek článků na tomto serveru nižší, co do intenzity věnování se osobě Andreje Babiše a vytčené problematice Novinky.cz převýšily iDnes.cz. Věnovaly se totiž více Andreji Babišovi, jakožto hlavnímu aktérovi, a stejně tak se ve větší míře dominantně věnovali tématu soudního procesu a samotné spolupráce s StB.

Zjistili jsme také, že oba servery dávaly přednost vlastnímu redakčnímu zpracování článku, než přejímání zpráv z ČTK. Portál iDnes.cz byl v tomto směru důslednější. Na počátku naší práce jsme přitom očekávali pravý opak, protože jsme se domnívali, že redaktoři serveru iDnes.cz se tak zbaví zodpovědnosti za zprávy informující o kauze, která by mohla poškodit mediální obraz majitele média Andreje Babiše.

Poslední kategorií jsme chtěli zjistit v kolika příspěvcích obou serverů je uvedena skutečnost, že Andrej Babiš je majitelem serveru iDnes.cz, potažmo vydavatelství MAFRA. Zjistili jsme, že výskyt této informace je na serveru iDnes.cz spíše nahodilý. Nedokázali jsme určit žádný zjevný klíč, podle kterého by redakce poznámku do jednotlivých sdělení zařazovala či nikoliv. Na serveru Novinky.cz se tato skutečnost, podle našich předpokladů prakticky nevyskytovala.

Není v našich silách určit, zda uvedené rozdíly pramení ze skutečnosti, že je Andrej Babiš majitelem iDnes.cz. Rozdílný způsob uchopení jednotlivých aspektů může vyplývat z odlišných redakčních přístupů obou médií, jež jsou při výběru témat a zpracování zpráv užívány obecně.

Použitá literatura

- BERGER, Peter L. a LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 214 s. ISBN 80-85959-46-1.
- BURTON, Graeme a JIRÁK, Jan. *Úvod do studia médií*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2001. 391 s. Studium. ISBN 80-85947-67-6.
- DEFLEUR, Melvin L. a BALL-ROKEACH, Sandra J. *Teorie masové komunikace*. Překlad Jan Jirák a Otakar Šoltys. 1. čes. vyd. Praha: Karolinum, 1996. 363 s. ISBN 80-7184-420-9.
- JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Masová média*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 413 s. ISBN 978-80-7367-466-3.
- JÍLEK, Viktor. *Lexikologie a stylistika nejen pro žurnalisty: studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 125 s. Studijní texty pro distanční studium. ISBN 80-244-1246-2.
- KUNCZIK, Michael. *Základy masové komunikace*. Překlad Štěpánka Kudrnáčová a Milan Šmíd. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1995. 307 s. ISBN 80-7184-134-X.
- LINCÉNYI, Marcel. *Manipulácia a objektivita v masmédiách*. V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2013. 146 s. Librix.eu. ISBN 978-80-263-0534-7.
- MCCOMBS, Maxwell E. *Agenda setting: nastolování agendy: masová média a veřejné mínění*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 251 s. ISBN 978-80-7367-591-2.
- MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. 639 s. ISBN 978-80-7367-574-5.
- OSVALDOVÁ, Barbora a kol. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. 144 s. ISBN 978-80-246-1899-9.
- PERGLER, Tomáš. *Babiš: příběh oligarchy*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2014. 162 s., [16] s. obr. příl. ISBN 978-80-204-3445-6.
- REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 327 s. ISBN 80-7178-926-7.
- SCHULZ, Winfried et al. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Překlad Barbara Köpplová. 3., nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011. 149 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze; 2. ISBN 978-80-246-1980-4.
- SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. 539 s., [4] s. obr. příl. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.
- ŠKODOVÁ, Markéta (ed.). *Agenda-setting: teoretické přístupy*. Sociologický ústav AV ČR Praha, 2008. 87 s. ISBN 978-80-7330-151-4.
- TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 191 s. ISBN 80-7367-096-8.

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010. 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

Použité prameny

ANOPRESS IT, A. S. – dodavatel profesionálního monitoringu médií. [online]. 2015. [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: <<http://www.anopress.cz>>.

ČSÚ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 25.10. – 26.10.2013. 2013. [cit. 2013-10-26]. Dostupné z: <<http://www.volby.cz/pls/ps2013/ps2?xjazyk=CZ>>

CICHOVLAS, Ola, Too FOXALL, Andrew. Now the Czechs Have an Oligarch Problem. In www.foreignpolicy.com [online]. 2015. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z:<<http://foreignpolicy.com/2015/04/10/now-the-czechs-have-an-oligarch-problem-too-andrej-babis/>>

TÁBORSKÁ, Marika. Bohdalová je v evidenci StB neoprávněně. In www.rozhlas.cz [online]. 2004. [cit. 2004-01-21]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaci/_zprava/101852>

iDnes. Nohavica přiznal spolupráci s StB. In www.idnes.cz [online]. 2008. [cit. 2008-05-29]. Dostupné z:<http://kultura.zpravy.idnes.cz/nohavica-priznal-spolupraci-s-stb-drl-hudba.aspx?c=A060529_171608_show_aktual_ob>

ČTK. Herec Josef Dvořák prý donášel StB na Jiřího Suchého. In www.tyden.cz [online]. 2007. [cit. 2007-08-15]. <http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/herec-josef-dvorak-pry-donasel-stb-na-jiriho-sucheho_19383.html>

KÁLAL, Jan. Historik: Babiš negativní lustraci nedostane. In www.echo.cz [online]. 2014. [cit. 2014-06-26]. <<http://echo24.cz/a/iRLD3/historik-babis-negativni-lustraci-nedostane>>

DOLEJŠÍ, Václav. Na vládu nejsme připraveni, ostatní nás chtějí rozložit, říká Babiš. In www.idnes.cz [online]. 2013. [cit. 2013-11-02]. <http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-andrejem-babisem-dp6-domaci.aspx?c=A131101_222758_domaci_zt>

BABIŠ, Andrej. Můj příběh. In www.anobudelip.cz. [online]. 2011. [cit. 2013-07-01]. <<http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/blogy/12512/muj-podrobny-zivotopis>>

MEDIAGURU. Forbes: Nejvlivnějším v českých médiích je Babiš. [online]. In www.nediaguru.cz. 2015. [cit. 2015-01-02]. <<http://www.mediaguru.cz/2015/01/forbes-nejvlivnejsim-v-ceskych-mediich-je-babis/#.VxLW4PmLTIU>>

ÚPN. O Ústave paměti národa. [online]. In www.upn.cz. 2015. [cit. 2015-01-02]. <<http://www.upn.gov.sk/sk/o-ustave-pamati-naroda/>>

BABIŠ, Andrej. Show Jana Krause. In Show Jana Krause. 2011. (14:00 – 16:00) <<https://www.youtube.com/watch?v=Z135Q0G9K58>>

PERGLER, Tomáš. Ilkkkk <http://echo24.cz/a/waQep/co-znamena-babisuv-verdikt-dokumenty-stb-nejsou-prave>

Použité přílohy

Analyzované články iDnes.cz

iDnes.cz

2015

červen

30.6.2015 http://zpravy.idnes.cz/krajsky-soud-v-bratislave-k-babisovi-a-stb-fgh-/domaci.aspx?c=A150630_135944_domaci_jw

23.6.2015 http://zpravy.idnes.cz/lidovci-chteji-usmirit-babise-a-sincla-navrhuji-stahnout-sporny-zakon-1zv-/domaci.aspx?c=A150623_181710_domaci_wlk

duben

11.4.2015 http://zpravy.idnes.cz/foreign-policy-babis-oligarcha-hrozba-pro-demokracii-pcn-/zahranicni.aspx?c=A150411_135726_zahranicni_bse

2014

listopad

24.11.2014 http://zpravy.idnes.cz/babisuv-svazek-je-zfalsovany-tvrdi-byvaly-agent-stb-f9c-/domaci.aspx?c=A131124_175430_domaci_aha

13.11.2014 http://zpravy.idnes.cz/poslanci-a-sluzebni-zakon-090-/domaci.aspx?c=A140113_105742_domaci_jw

1.11.2014 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-blazkem-0a6-/domaci.aspx?c=A141101_111907_domaci_zt

Říjen

23.10.2014 http://zpravy.idnes.cz/lustracni-zakon-ministr-premier-namestek-senat-fti-/domaci.aspx?c=A141023_163707_domaci_hv

15.10.2014 http://zpravy.idnes.cz/duel-vaclava-lasky-a-pavla-zacka-d3h-/domaci.aspx?c=A141013_170019_domaci_cen

září

26.9.2014 http://zpravy.idnes.cz/lustrace-se-nebudou-tykat-ministru-pravici-pomoc-lidovcu-nestacila-11v-/domaci.aspx?c=A140926_110122_domaci_kop

19.9.2014 http://zpravy.idnes.cz/at-se-lustrace-povinne-tykaji-clenu-vlady-navrhuje-poslanec-top-09-p92-/domaci.aspx?c=A140919_093818_domaci_kop

10.9.2014 http://zpravy.idnes.cz/kalousek-s-despektem-o-tom-jake-tituly-uznava-sluzebni-zakon-ptf-/domaci.aspx?c=A140910_142748_domaci_kop

10.9.2014 http://zpravy.idnes.cz/poslanci-schvalili-sluzebni-zakon-hrozi-zemanova-stiznost-pqo-/domaci.aspx?c=A140910_073046_domaci_kop

srpen

13.8.2014 http://zpravy.idnes.cz/milos-zeman-popsal-dve-nejtezsi-chvile-v-urade-fqi-/domaci.aspx?c=A140813_191908_domaci_jp

červenec

23.7.2014 http://zpravy.idnes.cz/jde-to-pomaleji-nez-jsme-cekali-rikaji-ministri-po-pul-roce-vlady-pxk-/domaci.aspx?c=A140721_061007_domaci_kop

červen

28.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/komentar-andrej-babis-coby-nebures-d5x-/domaci.aspx?c=A140627_2077425_domaci_jw

27.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/koalice-meni-lustracni-zakon-ma-se-tykat-vylucne-uredniku-p35-/domaci.aspx?c=A140627_152221_domaci_kop

26.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/historik-prokop-tomek-k-rozsudku-soudu-o-babisovi-a-stb-pjl-/domaci.aspx?c=A140626_145347_domaci_cen

26.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/soud-andreje-babise-o-spolupraci-s-stb-statni-bezpecnostni-pa9-/domaci.aspx?c=A140626_105619_domaci_jav

26.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/babis-vyhral-spor-o-to-zda-byl-vedomym-spolupracovnikem-stb-pl0-/domaci.aspx?c=A140626_133254_domaci_wlk

26.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/koalice-rozhodnuti-o-babisove-nevine-vita-opozice-vyjadruje-pochybnosti-1lr-/domaci.aspx?c=A140626_151437_domaci_vlo

26.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-andrejem-babise-po-rozhodnuti-soudu-f60-/domaci.aspx?c=A140626_162604_domaci_kop

4.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/stezovatel-na-sobotku-06b-/domaci.aspx?c=A140604_202806_domaci_jj

4.6.2014 http://zpravy.idnes.cz/pokuta-pro-premiera-sobotku-kvuli-babisovi-fem-/domaci.aspx?c=A140604_103304_domaci_wlk

květen

15.5.2014 http://zpravy.idnes.cz/soud-andreje-babise-kvuli-spolupraci-s-stb-fj3-/domaci.aspx?c=A140515_135500_domaci_jav

9.5.2014 http://zpravy.idnes.cz/muz-z-hnuti-ano-byl-rozvedcikiem-stb-d6g-/domaci.aspx?c=A140508_205654_domaci_js

duben

14.4.2014 http://zpravy.idnes.cz/dustojnik-stb-o-babisovi-u-soudu-doo-domaci.aspx?c=A140414_124441_domaci_jw

9.4.2014 http://zpravy.idnes.cz/sobotko-a-nalezu-dokumentu-o-spolupraci-babise-s-stb-f96-domaci.aspx?c=A140309_131451_domaci_cen

Únor

26.2.2014 http://zpravy.idnes.cz/ustavne-pravni-vybor-projednani-sluzebniho-zakona-fxt-domaci.aspx?c=A140226_130504_domaci_hv

26.2.2014 http://zpravy.idnes.cz/soud-andreje-babise-o-spolupraci-se-statni-bezpecnosti-pgz-domaci.aspx?c=A140226_154859_domaci_jav

11.2.2014 http://zpravy.idnes.cz/jednani-o-lustracnim-zakonu-ve-snemovne-f0y-domaci.aspx?c=A140211_141138_domaci_kop

6.2.2014 http://zpravy.idnes.cz/sobotka-mel-ve-snemovne-premieru-pri-interpelacich-fxo-domaci.aspx?c=A140206_141348_domaci_kop

5.2.2014 http://zpravy.idnes.cz/jednani-o-lustracnim-zakonu-v-poslanecke-snemovny-fwn-domaci.aspx?c=A140205_171256_domaci_kop

leden

30.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/babis-na-slovensku-jako-ministr-i-kvuli-soudu-fah-domaci.aspx?c=A140130_095508_domaci_maq

31.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/nove-dokumenty-v-kauze-babis-a-stb-drc-domaci.aspx?c=A140131_151429_domaci_jav

29.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/ods-o-jmenovani-sobotkovy-vlady-dam-domaci.aspx?c=A140129_114813_domaci_kop

27.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/sobotka-jednal-s-babisem-o-namestcich-dsn-domaci.aspx?c=A140127_173439_domaci_hv

22.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/jednani-prezidenta-zemana-s-kandidaty-na-ministry-fvx-domaci.aspx?c=A140122_082452_domaci_kop

21.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/navrh-sluzebniho-zakona-cssd-prvni-cteni-fp9-domaci.aspx?c=A140121_112105_domaci_hv

21.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-belobradkem-078-domaci.aspx?c=A140120_173109_domaci_jj

19.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/ods-doplnila-vykonnou-radu-odsoudila-obchazeni-lustraci-pe7-domaci.aspx?c=A140119_171526_domaci_kop

17.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/zeman-jmenoval-sobotku-premierem-zeme-ma-ted-dva-fuq-domaci.aspx?c=A140117_145222_domaci_kop

14.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/zakon-o-statni-sluzbe-nema-podle-ano-resit-lustrace-fxv-/domaci.aspx?c=A140114_135745_domaci_kop

14.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-danielem-hermanem-dix-/domaci.aspx?c=A140113_144510_domaci_zt

13.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/poslanci-a-sluzebni-zakon-090-/domaci.aspx?c=A140113_105742_domaci_jw

9.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/klaus-vnima-konflikt-o-ministry-mezi-premierem-a-hradem-jako-standardni-1ap-/domaci.aspx?c=A140109_121942_domaci_kop

8.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/sluzebni-zakon-musi-podle-lidovcu-zakazat-vladu-spolupracovnikum-stb-1m1-/domaci.aspx?c=A140108_203449_domaci_kop

8.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/rusnokova-vlada-o-navrhu-sluzebniho-zakona-fez-/domaci.aspx?c=A140108_170116_domaci_kop

7.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/jmenovani-vlady-zavisi-na-sluzebnim-zakonu-s-cim-jeho-navrh-pocita-1d1-/domaci.aspx?c=A140107_125643_domaci_kop

1.1.2014 http://zpravy.idnes.cz/udalosti-v-roce-2014-troje-volby-hadka-o-dane-fip-/domaci.aspx?c=A131230_105713_domaci_jav

2013

prosinec

16.12.2013 http://zpravy.idnes.cz/udajna-spoluprace-andreje-babise-s-komunistickou-stb-p0u-/domaci.aspx?c=A131216_111920_domaci_jav

7.12.2013 http://zpravy.idnes.cz/historik-blazek-o-lustracnich-zakonech-a-spolupraci-s-stb-p3p-/domaci.aspx?c=A131206_165129_domaci_jav

6.12.2013 http://zpravy.idnes.cz/ano-chce-ministerstvo-dopravy-vnitro-zrejme-neziska-p0j-/domaci.aspx?c=A131206_142743_domaci_kop

5.12.2013 http://zpravy.idnes.cz/sobotka-zamiril-za-zemanem-na-hrad-dr7-/domaci.aspx?c=A131205_130124_domaci_kop

3.12.2013 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-janem-rumlem-o-lustracnim-zakone-fm2-/domaci.aspx?c=A131203_161404_domaci_jav

1.12.2013 http://zpravy.idnes.cz/okamura-podporil-babise-0sy-/domaci.aspx?c=A131201_123005_domaci_jj

listopad

28.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/jednani-o-vlade-mezi-cssd-a-hnutim-ano-dsw-/domaci.aspx?c=A131128_213238_domaci_kop

28.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/kscm-a-zruseni-lustracniho-zakona-drv-/domaci.aspx?c=A131128_145757_domaci_ert

27.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/sobotka-nepocita-se-cleny-rusnokovy-vlady-fjt-/domaci.aspx?c=A131127_152928_domaci_kop

26.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/kdu-csl-je-proti-ruseni-lustracniho-zakona-f2a-/domaci.aspx?c=A131126_171613_domaci_klm

26.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/komentar-nove-velry-nove-proudy-staronove-problemy-f9u-/domaci.aspx?c=A131126_2004579_domaci_jpl

25.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/sobotka-je-pripraven-podporit-zruseni-lustracniho-zakona-pa1-/domaci.aspx?c=A131125_135028_domaci_kop

24.11.2013 http://jihlava.idnes.cz/zivotni-pribeh-mistopredsedkyne-ano-2011-very-jourove-p0c-/jihlava-zpravy.aspx?c=A131118_2001297_jihlava-zpravy_mv

24.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-davidem-odrackou-d13-/domaci.aspx?c=A131124_134951_domaci_hv

23.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/cssd-ziska-sefa-snemovny-ano-ministra-financi-foo-/domaci.aspx?c=A131123_081602_domaci_kop

23.11.2013 http://hradec.idnes.cz/jiri-hlavaty-textilka-juta-dvur-kralove-fdz-/hradec-zpravy.aspx?c=A131121_2002583_hradec-zpravy_kvi

22.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/zacina-boj-o-kresla-mezi-cssd-ano-a-kdu-csl-f1i-/domaci.aspx?c=A131122_115937_domaci_kop

15.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/klaus-lustrace-byly-za-me-u-ministru-samozrejmosti-nerusilych-je-1fh-/domaci.aspx?c=A131115_113908_domaci_jpl

15.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/on-line-rozhovor-s-andrej-em-babisem-d6p-/domaci.aspx?c=A131113_133405_domaci_bun

13.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/andrej-babis-stb-0jr-/zahranicni.aspx?c=A131113_112935_zahranicni_hro

12.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/lustracni-osvedceni-a-nazor-clenu-ano-d8i-/domaci.aspx?c=A131111_213507_domaci_ert

12.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/jourova-muze-do-vlady-babis-podle-ni-lustracni-osvedceni-mit-nemusi-110-/domaci.aspx?c=A131112_203047_domaci_kop

9.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/ano-se-pripravuje-na-ministerske-posty-d9v-/domaci.aspx?c=A131108_191814_domaci_vez

9.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/hamacek-nebude-podruhe-kandidovat-na-predsedu-poslaneckeho-klubu-cssd-1e2-/domaci.aspx?c=A131109_201830_domaci_vez

5.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-pravnikem-kyselou-o-lustracnim-zakone-fs1-/domaci.aspx?c=A131105_145834_domaci_zt

4.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/sobotka-respektuje-ze-ministri-maji-predlozit-lustracni-osvedceni-1pw-/domaci.aspx?c=A131104_102142_domaci_kop

4.11.2013 http://zpravy.idnes.cz/moznosti-povolebniho-vyvoje-pote-co-sobotka-tlumi-puc-v-cssd-puc-/domaci.aspx?c=A131104_144022_domaci_kop

Říjen – Babiš přebírá MAFRU

31.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/komentar-petra-novacka-k-povolebnimu-vyjednavani-fvj-/domaci.aspx?c=A131031_1994034_domaci_jw

30.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/zeme-jako-rukojmi-dvou-cssd-komentare-d8b-/domaci.aspx?c=A131030_1993662_domaci_nat

29.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/komentar-k-volbam-0zl-/domaci.aspx?c=A131029_1993169_domaci_bse

26.10.2013 http://usti.idnes.cz/foldyna-hodnoti-volby-2013-08v-/usti-zpravy.aspx?c=A131026_194132_usti-zpravy_alh

26.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/stab-ods-predcasne-volby-086-/domaci.aspx?c=A131026_140216_domaci_jj

25.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/posledni-predvolebni-debata-v-ceskem-rozhlasu-f4r-/domaci.aspx?c=A131024_171020_domaci_bse

23.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/reakce-slovenska-a-nemecka-na-ceske-volby-ff7-/domaci.aspx?c=A131029_103305_domaci_maq

23.10.2013 http://jihlava.idnes.cz/igracek-estebacek-z-noveho-veseli-se-zapojil-do-predvolebni-kampane-1pe-/jihlava-zpravy.aspx?c=A131023_133328_jihlava-zpravy_mv

22.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/antikampan-letaky-necas-a-nagyova-jako-domina-fnb-/domaci.aspx?c=A131022_1990972_domaci_skr

22.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/babis-a-spoluprace-s-stb-0s6-/domaci.aspx?c=A131022_170357_domaci_jav

21.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/babis-odmitl-spolupraci-s-ods-a-top-09-jsou-zkorumpovane-tvrdi-puz-/domaci.aspx?c=A131021_101538_domaci_kop

17.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/babis-zverejnil-letak-podepsany-hrdlickou-ktery-ma-pospinit-p5g-/domaci.aspx?c=A131017_124839_domaci_kop

17.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/pavelka-natocil-video-odmitajici-babise-kvuli-jeho-neucastu-u-soudu-ohledne-stb-g0g-/domaci.aspx?c=A131017_143911_domaci_cen

16.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/ods-bude-pred-volbami-mobilizovat-stredni-tridu-ft7-/domaci.aspx?c=A131016_173242_domaci_kop

15.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/predvolebni-rozhovor-idnes-cz-s-miroslavem-kalousek-pc8-/domaci.aspx?c=A131015_111927_domaci_kop

15.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/predvolebni-chat-miroslava-nemcova-ods-d9z-/domaci.aspx?c=A130926_160455_domaci_jw

8.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/predvolebni-chat-andrej-babis-dj9-/domaci.aspx?c=A131007_111249_domaci_nat

7.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/byvali-komunisti-kandiduji-do-snemovny-fcx-/domaci.aspx?c=A131006_191422_domaci_zt

Září

30.9.2013 http://zpravy.idnes.cz/nemcova-vyloucila-jakoukoli-koalici-ods-s-ano-fop-/domaci.aspx?c=A130930_120004_domaci_kop

19.9.2013 http://zpravy.idnes.cz/kalousek-vyloucil-povolebni-spolupraci-top-09-a-ano-f8s-/domaci.aspx?c=A130918_161937_domaci_kop

19.10.2013 http://zpravy.idnes.cz/podle-deniku-sme-babis-donasel-komunisticke-stb-pri-jedne-jeji-operaci-1ej/zahranicni.aspx?c=A131019_181823_zahranicni_js

2012

říjen

18.10.2012 http://xman.idnes.cz/andrej-babis-rozhovor-0ur-/xman-rozhovory.aspx?c=A121017_152859_xman-rozhovory_fro

únor

6.2.2012 http://zpravy.idnes.cz/babis-uz-nasel-deset-kandidatu-do-senatu-s-okamurou-se-nedohodl-p7w-/domaci.aspx?c=A120206_113718_domaci_kop

2011

prosinec

22.11.2011 http://zpravy.idnes.cz/s-estebaky-jsem-nespolupracoval-tvrdi-babis-a-chysta-zalobu-pl0-/domaci.aspx?c=A111122_121448_domaci_wlk

9.12.2011 http://zpravy.idnes.cz/babisuv-boj-s-korupci-funguje-duveruje-mu-az-tretina-lidi-pzs-/domaci.aspx?c=A111208_211326_domaci_brd

3.12.2011 http://zpravy.idnes.cz/zajimal-je-pouze-dovoz-surovin-vysvetluje-babis-svuj-svazek-u-stb-1d1-/domaci.aspx?c=A111203_210829_domaci_brd

listopad

14.11.2011 http://zpravy.idnes.cz/john-vytahl-do-boje-s-babisem-pouziva-hitleruv-vyrok-vycetl-souperi-1gh-/domaci.aspx?c=A111114_200038_domaci_kop

Analyzované články serveru Novinky.cz

červen

30.6.2015 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/373728-babis-je-neopravnene-veden-coby-agent-stb-potvrdil-slovensky-soud.html>

18.6.2015 <http://www.novinky.cz/domaci/372703-babis-u-me-lidsky-klesl-pritom-jsem-nikdy-neveril-spekulacim-o-jeho-minulosti-tvrdi-sincl.html>

18.6.2015 <http://www.novinky.cz/domaci/372677-babis-vyvolal-v-politice-poprask-potvrdil-vycvik-u-stb-rekl-kalousek.html>

květen

8.5.2015 <http://www.novinky.cz/komentare/369029-komentar-zahadne-signaly-z-hradu-jiri-pehe.html>

duben

11.4.2015 <https://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/366730-oligarcha-babis-muze-byt-hrozbou-pro-demokracii-pise-prestizni-foreign-policy.html>

2014

prosinec

3.12.2014 <https://www.novinky.cz/komentare/355204-komentar-stigma-odstraneno-josef-koukal.html>

listopad

4.11.2014 <https://www.novinky.cz/domaci/318138-ministri-by-meli-mit-ciste-lustracni-osvedceni-rika-sobotka.html>

říjen

14.10.2014 <http://www.novinky.cz/komentare/350453-komentar-vitezove-a-porazeni-voleb-jiri-pehe.html>

září

30.9.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/348964-kandidati-ano-dostali-od-vedeni-predepsane-odpovedi-na-doterne-otazky.html>

23.9.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/348511-opozice-chce-zavest-povinne-lustracni-osvedceni-pro-cleny-vlady.html>

červen

30.6.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/340852-slonkova-moje-nazory-se-diametralne-lisi-se-zbytkem-vedeni.html>

26.6.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/340511-jedeme-dal-privitali-partneri-ano-babisovo-ocisten.html>

26.6.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/340510-kdyz-nechce-tak-ho-buresem-nazyvat-nebudeme-uznal-schwarzenberg.html>

26.6.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/340506-mozna-by-bylo-na-case-aby-se-mi-omluvili-rekl-babis.html>

26.6.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/340499-andrej-babis-vyhral-spor-o-evidenci-ve-svazcich-stb.html>

26.6.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/340448-soud-mozna-vynese-rozsudek-zda-babis-byl-ci-nebyl-agentem-stb.html>

4.6.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/338261-sobotka-dostal-kvuli-babisovi-pokutu-10-tisic-ja-to-za-nej-zaplatim-rika-ministr.html>

květen

15.5.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/336296-spisy-stb-na-babise-pusobi-autenticky-vypovedel-u-soudu-expert.html>

duben

14.4.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/333382-zpravu-o-ziskani-agenta-burese-jsem-podepsal-az-na-rozkaz-rekl-u-soudu-svedek-z-stb.html>

3.4.2014 <https://www.novinky.cz/domaci/332351-sobotka-celi-prestupkovemu-rizeni-kvuli-babisovi.html>

březen

24.3.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/331342-v-protektoratu-se-toho-zase-tolik-nedelo-rekla-valkova-a-nastvala-opozici.html>

9.3.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/329845-zapis-z-babisovy-schuzky-s-stb-je-i-v-ceskem-archivu.html>

5.3.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/329422-v-dalsim-spise-stb-se-zminuje-jmeno-agenta-burese.html>

únor

26.2.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/328797-agent-stb-u-soudu-s-babisem-udajne-nemluvil-pravdu.html>

13.2.2014 <http://www.novinky.cz/ekonomika/327569-zavedeme-elektronicke-kasy-i-uctenkovou-loterii-oznamil-sobotka-pri-navsteve-slovenska.html>

leden

31.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/326286-ods-babis-se-vysmiva-obetem-komunismu-mel-by-rezignovat.html>

31.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/326252-babis-mel-stb-donaset-na-kolegy-z-petrimexu-ukazuji-nove-dokumenty-podle-upn.html>

31.1.2014 <http://www.novinky.cz/stalo-se/326230-udalosti-dne-exekuce-duchodu-spory-o-babise-a-stb-plosne-poplatky-za-televizi-nebudou.html>

30.1.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/326124-je-to-medialni-politicky-proces-ohradil-se-u-soudu-kvuli-stb-babis.html>

30.1.2014 <http://www.novinky.cz/stalo-se/326110-udalosti-dne-pospisil-odesel-z-ods-ministri-predstavili-plany-volby-by-vyhrala-cssd.html>

30.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/326108-jourova-se-vratila-na-ministerstvo-pro-mistni-rozvoj-velke-deja-vu-tvrdi.html>

30.1.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/326109-babis-ucitelum-policistum-ani-hasicum-se-pridavat-nebude.html>

30.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/326095-sobotka-i-kdyby-soud-rozhodl-ze-babis-byl-agentem-stb-vladu-to-nevykoleji.html>

30.1.2014 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/326064-plan-babisovy-navstevy-slovenska-finance-hospodarstvi-zastavka-u-soudu-kvuli-stb-doprava.html>

27.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/325677-jako-prvni-z-vlady-pojede-na-slovensko-babis-a-hned-k-soudu.html>

25.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/325603-kalousek-babis-nebude-na-ministerstvu-ve-stretu-zajmu-jen-na-zachode.html>

23.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/325409-kalousek-chapu-ze-herman-nechtel-rici-ze-obetoval-lustracni-zakon-za-vladni-funkci.html>

20.1.2014 <https://www.novinky.cz/domaci/325076-lex-babis-je-cynickym-opovrhovanim-pravnim-radem-prohlasil-kalousek.html>

15.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/324615-vlada-schvalila-vlastni-novelu-sluzebniho-zakona-i-s-vetsimi-odmenami-pro-uredniky.html>

14.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/324539-lidovci-budou-chtit-komplexni-pozmenovaci-navrh-sluzebniho-zakona.html>

13.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/324362-poslanci-se-mimoradne-sejdou-pristitutery.html>

9.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/324060-klaus-je-proti-zruseni-lustracniho-zakona.html>

4.1.2014 <http://www.novinky.cz/domaci/323535-babis-k-soudu-do-bratislavy-nepojede.html>

2013

prosinec

21.12.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/322779-zeman-prijal-v-lanech-babise.html>

13.12.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/322030-babis-by-mel-ridit-finance-sam-a-ne-skrze-prostrednika-mini-zeman.html>

8.12.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/321423-babisovi-by-slusel-post-vicepremiera-rika-jourova.html>

5.12.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/321294-babis-bude-ministrem-pokud-sluzebni-zakon-projde-prvnim-ctenim.html>

listopad

29.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/320721-belobradek-mirni-plany-cssd-s-ano-zakon-o-statni-sluzbe-potrebuje-revizi.html>

29.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/320679-socialni-demokrate-s-ano-chteji-lustrace-pohrbit-sluzebnim-zakonom.html>

28.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/320596-komuniste-predlozili-navrh-na-zruseni-lustracnich-zakonu.html>

28.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/320528-belobradek-jako-vicepremier-by-babis-problem-nemel.html>

25.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/320292-dustojnik-stb-o-babisove-zfalsovanem-svazku-ucelove-lze-tvrdi-historik.html>

25.11.2013 <http://www.novinky.cz/ekonomika/320244-pokud-babis-zamiri-do-vlady-v-cele-agrofertu-skonci.html>

24.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/320177-babisuv-svazek-je-zfalsovany-tvrdi-byvaly-dustojnik-stb.html>

17.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/319489-babis-soud-ohledne-me-udajne-spoluprace-s-stb-je-zmanipulovany.html>

15.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/319359-negativni-lustracni-osvedceni-adeptu-na-ministry-byla-samozrejmosti-pripomnel-klaus.html>

13.11.2013 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/319116-svazky-stb-o-babisovi-jsou-verohodne-tvrdi-sef-slovenskeho-ustavu-pameti-naroda.html>

13.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/319068-babis-se-pustil-do-lidovcu-kvuli-financovani-zvazuje-podporu-od-okamury.html>

11.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/318913-sobotku-poverim-jednanim-o-vlade-nejdrive-pristi-tyden-rekl-zeman.html>

11.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/318819-babis-by-mohl-sefovati-rozpocetovemu-vyboru.html>

6.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/318408-ve-vlade-byt-nemusim-tvrdi-babis-o-lustracni-osvedceni-zadat-nebude.html>

5.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/318305-o-lustracni-osvedceni-jsem-nepozadal-nemam-duvod-tvrdi-babis.html>

5.11.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/318209-lustrace-je-ucelova-zeman-lici-na-babise-tvrdi-schwarzenberg.html>

říjen

29.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/317584-do-vlady-nehceme-odmitla-top-09-spekulace-o-stredoprave-koalici.html>

19.10.2013 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/316703-babis-donasel-komunisticke-stb-pri-jedne-jeji-operaci-pise-denik-sme.html>

18.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/316580-top-09-s-cssd-boure-ve-sklenici-vody.html>

17.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/316516-lhar-agent-stb-postovni-schranky-zaplni-letaky-v-nichz-hrdlicka-utoci-na-babise.html>

17.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/316466-lzete-o-sve-spolupraci-s-stb-vini-babise-herec-pavelka.html>

15.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/316059-koho-budou-volit-kardiochirurg-pirk-vytvarnik-knizak-a-veslar-synek.html>

10.10.2013 <https://www.novinky.cz/domaci/315760-babis-vsadil-na-koblihy-prazane-mu-rvou-ruce.html>

10.10.2013 <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/315785-liceni-s-babisem-kvuli-stb-slovensky-soud-odrocil.html>

3.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/315120-babisovo-clenstvi-v-ksc-se-propiralo-v-debate-v-praze-zasahovala-i-ochranka.html>

2.10.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/314924-kalousek-babis-chce-zlikvidovat-mensi-podniky-aby-neprekazely-oligarchum.html>

září

30.9.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/314720-nemcova-odmitla-spolupraci-s-ano.html>

19.9.2013 <https://www.novinky.cz/domaci/313656-nemcova-k-babisovi-politiku-nemuze-delat-ten-kdo-uz-nekdy-zradil-obcany.html>

18.9.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/313684-co-jineho-cekat-od-agenta-burese-reagoval-kalousek-na-babisovu-zalobu.html>

18.9.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/313597-top-09-vyloucila-povolebni-spolupraci-s-hnutim-ano-komunistickeho-udavace-babise.html>

18.9.2013 <http://www.novinky.cz/domaci/313598-do-koalice-s-babisem-se-stranam-nechce.html>

2011

prosinec

3.12.2011 <http://www.novinky.cz/domaci/252431-andrej-babis-podle-archivu-podepsal-spolupraci-s-stb.html>

2010

březen

11.3.2010 <http://www.novinky.cz/ekonomika/194388-mezi-nejbohatsimi-lidmi-sveta-jsou-tricesi.html>